

**Міністерство освіти і науки України
Миколаївський національний аграрний університет
Національний університет ім. В. О. Сухомлинського
Київський університет ім. Бориса Грінченка
TESOL –Ukraine
Weihenstephan-Triesdorf University of Applied Science**

**Матеріали Міжнародної науково-практичної
конференції «ЗАГАЛЬНІ АСПЕКТИ ІННОВАЦІЙНОГО
РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ В КОНТЕКСТІ
МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ.
GENERAL ASPECTS OF INNOVATION DEVELOPMENT OF
EDUCATION IN THE CONTEXT OF INTERNATIONAL
COOPERATION OF UKRAINE»**

27 – 29 квітня 2016 р.

Миколаїв
2016

УДК 811
ББК 81.2
М-34

Редакційна колегія:

В.С. Шибанін – д-р. тех. наук, професор;
С. Г. Заскалета – д-р. пед. наук, доцент;
К. В. Тішечкіна – канд. філол. наук, доцент.

Матеріали Міжнародної науково-практичної М-34 конференції «Загальні аспекти інноваційного розвитку освітньої галузі в контексті міжнародного співробітництва України. General Aspects of Innovation Development of Education in the Context of International Cooperation of Ukraine», 27 – 29 квітня 2016 р., м. Миколаїв. – Миколаїв : МНАУ, 2016. – с. 158

У матеріалах Міжнародної науково-практичної конференції «Загальні аспекти інноваційного розвитку освітньої галузі в контексті міжнародного співробітництва України», розглянуто різноманітні актуальні питання, пов'язані з професійною діяльністю майбутніх фахівців, проаналізовано досвід інших країн.

УДК 811
ББК 81.2

© Миколаївський національний
аграрний університет, 2016

Зміст

<i>Айзікова Л.В.</i> Використання аутентичних матеріалів під час навчання іноземних мов студентів природничих спеціальностей	6
<i>Артюхова О.В.</i> Перспективи реалізації технології формування професійно-комунікативної компетенції магістрантів технічних спеціальностей.....	9
<i>Безугла М.В.</i> Випереджаюча освіта як пріоритет XXI століття.....	13
<i>Бернацька Г.С.</i> Using Of Case-Study For Cross-Cultural Communicative Competence Formation At The Lessons Of English For Professional Purpose.....	16
<i>Бец І.О.</i> Формування науково-дослідницької компетентності майбутніх офіцерів-прикордонників.....	19
<i>Буднік В.О.</i> The state of trade and economic relations and investment activities between Ukraine and China.....	22
<i>Булах А.В.</i> Main Items of Formation Model of Vocational Education of Sewing Profile Pupils' Enterprise Competence.....	26
<i>Вахрїна О.В.</i> Value Education As A Condition Of Safety In World Globalization	29
<i>Вей Чже Юань</i> Виховний вплив музики на формування особистості студента: теоретичний аспект.....	32
<i>Волощук І.П.</i> Компетентнісний підхід як методологічна основа наукового дослідження.....	38
<i>Ганніченко Т.А., Тішечкіна К.В.</i> Innovative Technology With Student-Centered Learning.....	41
<i>Горова М.П.</i> Проблема виховання екологічної громадянськості студентів.....	46
<i>Гресь А.А., Задорожна Т.П.</i> Використання інтернет-технологій в процесі вивчення іноземних мов в системі заочного навчання.....	49
<i>Дем'яненко О.Є.</i> Міжкультурний компонент професійно-орієнтованої іншомовної освіти студентів.....	53
<i>Жукова Т.В.</i> The Role Of Information Technology Use In Education.....	55

<i>Заскалета С.Г.</i> The system of professional training of specialists: the ways of its modernization	58
<i>Караєва Т.В.</i> Інноваційні підходи до професійної підготовки фахівців.....	62
<i>Кендзьор П.І.</i> Полікультурний аспект міжнародної співпраці у сфері вищої освіти.....	66
<i>Кущова Т.О.</i> Гуманістичні погляди А.М. Топорова: сучасний аспект.....	68
<i>Лемешко О.В.</i> Професійна компетентність офіцерів-прикордонників з локалізації нестандартних ситуацій: міжнародна співпраця.....	71
<i>Марковська А.В.</i> Підвищення пізнавальної активності студентів на заняттях з іноземної мови (засобами використання інноваційних технологій навчання та лінгвокраїнознавчих матеріалів).....	75
<i>Михалко Г.</i> Die Außenwirtschaft Deutschlands.....	79
<i>Мищенко Ю.Б., Ігнатенко Ж.В.</i> Активізація науково-пізнавальної діяльності студентів на заняттях з іноземної мови.....	81
<i>Мороз Т.О.</i> Формування іншомовної професійної компетентності у процесі підготовки студентів нефілологічних спеціальностей.....	87
<i>Петренко Н.В.</i> Педагогічна компетентність викладача фізичного виховання в університеті.....	92
<i>Полікарпова Ю.О.</i> Розвиток усного мовлення студентів через активізацію критичного мислення.....	95
<i>Пономаренко Н. Г.</i> Портфоліо як інструмент розвитку компетенцій і супроводу підготовки експертів з освіти в німецькомовних країнах європейського союзу.....	98
<i>Ружевич Я.І.</i> Ціннісні орієнтації як один із пріоритетів літературної освіти.....	103
<i>Саламатіна О.О.</i> Розвиток інноваційних процесів в освіті України.....	106
<i>Солодкая А.К.</i> Формирования смысло-жизненной ориентации личности в процессе кроскультурного взаимодействия.....	110

<i>Сухаревська Д.Д.</i> The development of organic farming in Ukraine.....	113
<i>Тікан Я.</i> Innovative Methods Of Developing Intercultural Competence Of Students.....	116
<i>Усачик Н.М.</i> Використання інноваційних технологій навчання у викладанні англійської мови курсантам-прикордонникам.....	119
<i>Федоренко С.В.</i> Комунікація як сутнісна основа формування гуманітарної культури американських студентів.....	124
<i>Шевченко В.И.</i> Современные инновационные технологии в системе профессиональной подготовки специалистов.....	127
<i>Шевченко С.П.</i> Використання вебквестів у викладанні професійної англійської.....	130
<i>Шиян Т.В.</i> Іноземна мова як засіб формування крос-культурної компетенції майбутнього фахівця.....	133
<i>Янковець А.В.</i> Самостійне вивчення іноземної мови засобами інформаційних технологій у ВВНЗ.....	135
<i>Янковець О.В.</i> Роль лінгвокраїнознавчої компетенції у професійній підготовці майбутніх офіцерів-прикордонників...	138
<i>Diane Strait</i> Finding and Keeping the First Job.....	142
<i>Irina Steblina</i> Arbeiten Und Leben In Deutschland – Interessante Berufliche Perspektiven Für Junge Ukrainer.....	145
<i>Mariia Koval</i> What do you need to know about corporate social responsibility of the automobile company when you buy a car? The case of Fiat S.p.A.....	147
<i>Spachmo Geir</i> Top 10 Reasons Why College Graduates Can't Get a Job.....	150
<i>Viacheslav Iurkov</i> Sustainable intangible product. What does it mean?.....	155

ВИКОРИСТАННЯ АУТЕНТИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ СТУДЕНТІВ ПРИРОДНИЧИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

В статті розглядається доцільність використання аутентичних текстів при навчанні іноземної мови майбутніх фахівців в галузі природничих наук, надаються рекомендації щодо засвоєння специфічних лексичних та граматичних мовних явищ.

The article deals with the analysis of using authentic texts in teaching Language for Special Purposes for future specialists in Natural Sciences. The recommendations for mastering peculiar vocabulary and grammar skills are offered.

Основним завданням підготовки сучасного фахівця є озброєння його уміннями та компетентностями, необхідними для ефективного виконання професійної діяльності. Використання аутентичних матеріалів у процесі вивчення іноземної мови максимально наближує навчальне середовище до реальної робочої ситуації. Для спеціалістів природничого напрямку знання іноземної мови є тим засобом, який відкриває широкий доступ до джерел наукової, професійно та суспільно значущої інформації.

Результати аналізу існуючих методик навчання іноземних мов для спеціальних цілей показали, що на сьогоднішній день існують дослідження з методики навчання іноземним мовам за професійним спрямуванням з таких спеціальностей: економіка (В.Д.Борщовецька, С.В.Мірошниченко), юриспруденція (Л.Б.Котлярова, Г.П.Савченко), медицина (О.П.Петрашук), фармація (М.А.Задорожна), бібліотечна справа (О.А.Калашникова), технічні спеціальності (І.М.Гришина, Г.О.Ємельянова, О.Б.Тарнопольский), торговельно-економічні спеціальності (Л.Ф.Манякіна), військова справа (Р.Г.Зайцева, І.С.Онисіна,

Н.І.Угрюмова). Втім, не існує чітко розробленої методики для навчання майбутніх фахівців у галузі природничих наук з урахуванням сучасних вимог. Актуальність даної проблеми підтверджується тим фактом, що в Україні, на жаль, не розроблено жодного підручника з іноземної мови за професійним спрямуванням, призначеного для студентів відповідних відділень та факультетів.

Зважаючи на те, що головною метою вивчення іноземних мов майбутніми фахівцями є одержання професійних знань, великого значення набуває навчання роботі з аутентичними текстами [3]. Відтак, доречним, з нашої точки зору, є використання науково-популярних та наукових статей, відібраних відповідно до інтересів та потреб студентів. Систематичне застосування таких матеріалів у навчальному процесі дозволяє розв'язати такі завдання, як знайомство з публікаціями з певної наукової проблеми, з'ясування нових тенденцій зарубіжних досліджень, пошук та добір матеріалу для наукової чи практичної діяльності [2].

Зазвичай аутентичні матеріали, призначені для фахівців даного напрямку, являють собою наукові статті, що включають розгорнуте визначення наукових явищ і мають характерний для них стиль викладу. Доцільно з перших занять привчати студентів до аналізу властивих для таких текстів мовних явищ: часто вживаних пасивних конструкцій, неозначено-особових та безособових речень, які дозволяють дати точне визначення та здійснити докладний опис наукових понять; складносурядних та складнопідрядних речень. Варто вводити нові граматичні конструкції на базі простого лексичного матеріалу, не долучаючи слова та словосполучення, що вимагають складного пошуку термінологічних еквівалентів.

Під час читання науково-популярних текстів велике значення має робота з лексикою. Для досягнення правильного розуміння значення слів необхідне їх попереднє опрацювання, яке б забезпечувало такі вміння: працювати зі словом, яке має кілька значень (вибрати у словниковій колонці відповідне до контексту значення); розбиратися у відтінках значень синонімів;

визначати значення слова, знаючи його антонім; зрозуміти значення слова за словотворчими елементами; вживати описовий переклад слова за відсутності точного відповідника. Розширення словникового запасу відбувається безперервно за умов екстенсивного читання та виконання лексичних вправ, які забезпечують постійне повторення нової лексики.

Крім того, навчання іноземної мови повинно здійснюватися на рівні максимального залучення студентів до навчального процесу. Внутрішньою умовою читання аутентичної літератури іноземною мовою повинна бути пізнавально-комунікативна потреба [1].

Використання аутентичних текстів наукового стилю для навчання майбутніх фахівців з природничих наук іноземним мовам є методично обґрунтованим і доцільним, особливо зважаючи на відсутність спеціально розроблених підручників з іноземних мов для студентів зазначених спеціальностей. Розробка таких підручників та методичних рекомендацій з викладання іноземної мови є нагальною потребою сучасної науки.

Література:

1. Andy, Gillett (2013). Using English for Academic Purposes. A Guide for Students in Higher Education. [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://www.uefap.com/>
2. Сафарова Л. Ш. Обучение чтению научно-популярных текстов в неязыковом вузе // Сборник научных трудов СевКавГТУ. Серия «Гуманитарные науки». 2009. № 7 [Електронний ресурс] – Режим доступу до журн. : <http://www.ncstu.ru>
3. Турчинова Г. В. Методика підготовки майбутніх учителів до викладання біології англійською мовою: н. ... н. е. н. . Наук: 13.00.02 / Київський національний лінгвістичний ун-т. — К., 2006. – 278 с.

ПЕРСПЕКТИВИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО- КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАГІСТРАНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Стаття присвячена перспективам реалізації технології формування професійно-комунікативної компетенції магістрантів технічних спеціальностей. Проаналізовано взаємозв'язок гуманітарних та фахових дисциплін, застосування інноваційних технологій навчання, поглиблення вмотивованості навчально-пізнавальної діяльності студентів.

The article is devoted to the perspective realization technology in forming professional-communicative competition of technical masters. Humanitarian interrelation and professional subjects, intensification of student's training-informative activities motivation has been analyzed in the article.

Підготовка магістрантів вимагає в першу чергу фундаменталізації змісту навчання, забезпечення формування у фахівців інноваційного мислення. Фундаменталізація змісту навчання досягається розширенням і поглибленням міждисциплінарних знань фахівця, орієнтованих на вирішення проблемних ситуацій у науковій, фаховій діяльності; підвищенням рівня сформованості методів пізнавальної, професійної, комунікативної та аксіологічної діяльності; забезпеченням синтезу природничо-наукового й гуманітарного знання.

Центральною у розробці технологій є проблема правильного визначення та чіткого формулювання цілей навчання. Загальні, розпливчасті цілі не сприяють вибору саме тих методичних засобів, які гарантують досягнення певного результату. Тому найперша умова побудови технології навчання – це конкретизація навчальної мети: зрозуміти, засвоїти,

вивчити, зробити, запам'ятати, застосувати за зразком, застосувати у нових умовах тощо. Залежно від мети опрацювання матеріалу визначається і кінцевий результат навчання.

Шлях від мети до результату – це певним способом організована взаємодія викладача і студентів. За технологічного підходу не може бути методу спроб і помилок або пошукової діяльності. Усі дії викладача мають економно й цілеспрямовано вести студентів до задалегідь визначеної мети.

Тому педагогічна технологія, крім цілей навчання, включає визначення умов і процедур, за допомогою яких можна досягти саме такого результату. Істотною ознакою технології є досить детальний опис кожного етапу на шляху досягнення результату та обов'язковість відтворення способу дії.

Технологія навчання повинна мати чіткі процесуальні характеристики, тобто настільки зрозуміло, недвозначно описувати, як і що слід робити, щоб кожний викладач, застосувавши її, гарантовано досягав результату. У цьому відмінність технологічного підходу від звичайних методичних рекомендацій, які допускають внесення змін і не гарантують описаного результату. Технологія також може змінюватися. Скажімо, проконтролювавши і оцінивши проміжний етап навчального процесу, викладач вносить виправлення, зміни у подальшу діяльність. Отже, в технологічній організації навчання обов'язковим є оперативний зворотній зв'язок.

Реалізація технології формування професійно-комунікативної компетенції магістрантів технічних спеціальностей у навчанні студентів спеціальностей «енергетика сільськогосподарського виробництва» та «механізація сільського господарства» засвідчила результативність інноваційних педагогічних підходів до навчання іноземної мови за професійним спрямуванням. У ході практичної реалізації завдань інноваційного навчання використовують три джерела навчальної мотивації: природну потребу людини діяти, говорити, спілкуватись, слухати; прагнення пізнавати, відкривати щось нове,

самовдосконалюватись шляхом самоосвіти та самовиховання; переконаність у соціальній і особистісній значущості соціокультурних знань у процесі подальшої практичної діяльності за обраним фахом.

Пошук найбільш впливових чинників, спроможних стимулювати усвідомлене розширення іншомовних професійних компетенцій магістрантів технічних спеціальностей та набуття ними практичних навичок комунікативної поведінки в стандартних та нестандартних ситуаціях, виявив, що розширенню знань та формуванню навичок комунікативної поведінки значною мірою сприяє застосування інноваційних підходів до мотивації засвоєння студентами іншомовних знань та іноземної мови взагалі. Інноваційне навчання іноземної мови студентів нефілологічних спеціальностей здійснюється завдяки посиленню мотивації поведінки студентів у зв'язку з розв'язанням мовних, мовленнєвих та соціокультурних проблем. Мотивація в даній педагогічній ситуації характеризується як створення на заняттях такої морально-психологічної атмосфери, яка сприяє прояву творчості та ініціативності кожного студента.

Наразі в Україні існує дві складові системи освіти: підтримувальна й випереджальна, інноваційна. Підтримувальна спрямована на підготовку молодої людини до вирішення повсякденних завдань (проблем), підтримання способу життя й діяльності. Випереджальна (інноваційна) освіта орієнтована на майбутнє і пов'язана з підготовкою людини до використання методів прогнозування, моделювання, проектування в житті та професійній діяльності. Підтримувальна освіта має на меті озброєння студентів переважно певним набором наукових фактів і положень; інноваційна – на вироблення у студентів самостійного підходу до вирішення будь-якої наукової, соціальної, професійної чи життєвої проблеми. З перспективою поступової трансформації вітчизняної системи вищої освіти від підтримувальної до випереджальної відбуватиметься запровадження інноваційних технологій формування професійно-комунікативної компетенції магістрантів технічних спеціальностей.

Інноваційний підхід до пошуку механізмів розширення знань з іноземної мови, формування навичок комунікативної поведінки та впровадження їх у практику професійного спілкування майбутніх фахівців можливий завдяки культурологічно-соціальному розумінню сутності іншомовної діяльності, оскільки соціальна природа людини вимагає спілкування, сприйняття нової інформації, досягнення певних результатів.

Науковці й педагоги-практики розробляють нові підходи щодо формування компетенцій випускників вищої школи, що можуть бути теоретичною базою для створення такого освітнього середовища, яке слугувало б розкриттю й розвитку всіх потенційних можливостей особистості студента, активізації його самопізнання та самовдосконалення, сприяло б розвитку вмінь приймати рішення в нестандартних умовах. Це має забезпечити мобільність та конкурентоспроможність майбутніх фахівців на сучасному ринку праці в умовах входження України до Європейського союзу, зближення освітніх систем європейських країн і України відповідно до вимог Болонського процесу. Одним із інструментів забезпечення такої мобільності є відповідність та можливість академічного визнання кваліфікацій і компетенцій випускників вищих навчальних закладів.

Магістерська підготовка інженера – це фундаментальна, професійна та практично орієнтована діяльність, що поєднує професійні знання, уміння й навички з творчістю.

Література:

1. Балабанова К. Є. Формування професійно-комунікативної компетентності студентів технічних спеціальностей у вищих навчальних закладах / К. Є. Балабанова // Зб. Наук. Праць Науково-дослідного інституту українознавства. – К. : Українське агентство інформації та друку „Рада”, 2009. – Т. XXVI. – С. 106–113.

2. Гришкова Р.О. Методика навчання англійської мови за професійним спрямуванням студентів нефілологічних спеціальностей. – Миколаїв. – Вид. ЧДУ н.. Петра Могили, 2015. – 188 с.

3. Іщенко Т.Д. Принципи формування освітньо-кваліфікаційних рівнів і змісту фахової підготовки інженерно-технічних кадрів. – Ступенева система вищої аграрної освіти: концепція, актуальні проблеми та механізм упровадження. Міжнар. наук.-методич. Конференція. – К.: АПН України, 1997.

4. Манько В.М. Принципи професійної підготовки майбутніх інженерів-механіків н. есу из ого ського виробництва. – Аграрна наука і освіта. – 2006. – Т.7. - № 3-4. – С.138-145.

УДК 378.015.31:17.022.1

М.В. Безугла

ВИПЕРЕДЖАЮЧА ОСВІТА ЯК ПРІОРИТЕТ ХХІ СТОЛІТТЯ

У доповіді здійснена спроба довести важливість випереджаючої освіти як пріоритету ХХІ століття. Акцент робиться на необхідності пошуку нової парадигми освіти, суть якої полягає у формуванні спеціаліста з культурним світоглядом, людини олюдненої, високодуховної, висококультурної, високоосвіченої, творчої, широкомишлячої, яка орієнтована не на н. есу споживання, а на творення кращого світу і допомогу іншим.

In the paper the attempt has been made to prove the importance of advance education as a priority of the XXI century. The accent is made on the necessity of search of the new educational paradigm, which presupposes formation of the specialist with cultural worldview, the humanized human, highly cultural, highly educational, creative, highly intelligent person, who is oriented not

on thoughtless consumption, but on creation of the better world and aiding other people.

На початку ХХІ століття в умовах загострення духовної кризи суспільства, домінування матеріальних цінностей над духовними, бездумного споживання, надмірної експлуатації природних ресурсів, подальшого розбалансування світової системи і її розділу на дві нерівні частини гостро постає питання виживання людства в майбутньому. Освіта сьогодні розглядається як один із найважливіших механізмів його виживання. Її мета бачиться не лише у передачі наступним поколінням суспільнозначущого досвіду минулих поколінь, а й у «інформаційно-екологічній взаємодії людини і світу» [1]. Більше того сьогодні акцент в освіті зміщено з формування економічної людини, промисловця з вузькою спеціалізацією на формування людини олюдненої, високодуховної, висококультурної, високоосвіченої, творчої, широкомишлячої, яка орієнтована не на н. есу споживання, а на творення кращого світу і допомогу іншим. Інструментом її формування є «культуросфера, за допомогою якої усі люди незалежно від свого місцезнаходження, зможуть наново зібрати воедино всі уламки розбитого дзеркала суспільства» [2, с. 184], адже н. е культура здатна встановити міцний зв'язок між минулим, теперішнім і майбутнім; скоротити розрив між багатими і бідними людьми, між багатими і бідними країнами; покращити міжкультурні зв'язки і створити ефективні можливості для спілкування між різними культурами та цивілізаціями.

Сучасні вчені (В. Андрущенко, І. Ільїнський, А. Урсул, Г. Шевченко) в один голос наголошують на необхідності розробки нової парадигми освіти, акцентують увагу на тому, що освіта має бути випереджаючою, здатною підготувати молодих спеціалістів до нових умов їх існування у глобальному інформаційному суспільстві. Особливий акцент у новій парадигмі освіти робиться вже не тільки на якості певних знань, умінь і навичок, а також на розвитку творчого потенціалу людини, формування в неї духовних, культурних, моральних,

інтелектуальних та естетичних цінностей, що сприятиме збалансованому існуванню людини у сучасному світі і стане першим кроком до досягнення гармонії, стійкого розвитку і добробуту людства у майбутньому.

Наріжною у новій парадигмі освіти виступає ідея стійкого розвитку, який неможливий без подолання кризи освітньої системи. Вихід з неї сучасні вчені бачать у переорієнтації освіти з технологічності, масовості, раціоналізму на творчість, гуманізм, духовність і культуру. Слід зазначити, що особливий акцент робиться на розвитку емоційно-почуттєвої сфери людини нарівні з інтелектуальною, тобто синтезі розуму і почуттів, знань і виховання, що, як результат, призведе до вирішення проблеми «дефіциту широко ерудованих людей». Смісл освіти ХХІ століття – «научіння творчості через активізацію совісті, розуму та емоцій, які у своїй єдності здатні забезпечити успішність н. есу пристосування до умов, які постійно змінюються і часто є невідомими, досягти кращих результатів» [3].

Складовими компонентами нової парадигми освіти повинні стати ідеї про її випереджаючий характер. Суть випереджаючої освіти полягає в її орієнтації на перспективні потреби не тільки промисловості, але й особистості і суспільства; в розвитку в молоді бажання постійно самовдосконалюватися, робити власні висновки і прогнози щодо віддалених перспектив розвитку цивілізації; у підвищенні якості освіти та включенні творчих здібностей до її нової парадигми, що сприятиме розкриттю здатностей молодого спеціаліста виходити за межі фрагментарного уявлення про світ, бачити його цілісним і гармонічним. Це можливо лише завдяки розвитку емоційно-почуттєвої сфери людини, розкриттю її творчого потенціалу. Як результат, у процесі отримання освіти будуть створені необхідні умови для формування цілісної, творчої, широкомишлячої, висококультурної, високодуховної і високоосвіченої особистості.

Література:

1. Урсул А. Д. Опережающее образование и становление информационной цивилизации [Электронный ресурс] / А. Д. Урсул. – Режим доступа: <http://emag.iis.ru/arc/infosoc/emag.nfs/BPA/4a8063cf79d05aa6c325766300402530>
2. Schafer D. P. The Age of Culture / D. P. Schafer. – Rock's Mills Press, 2014. –282 p.
3. Ильинский И. М. Образовательная революция / И. М. Ильинский. – М.: Изд-во Моск. Гуманит.-социально академии, 2002. – 292 с.

УДК37.091.3:81243:378

Г.С. Бернацька

USING OF CASE-STUDY FOR CROSS-CULTURAL COMMUNICATIVE COMPETENCE FORMATION AT THE LESSONS OF ENGLISH FOR PROFESSIONAL PURPOSE

У статті розглянута можливість використання методу кейс-стаді як засобу розвитку міжкультурної комунікативної компетенції при викладанні іноземної мови для майбутніх менеджерів.

The article considers the possibilities of using case-study method as the way to develop cross-cultural communicative skills while teaching English to future managers.

One of the most topical problems in teaching English at higher educational institutions is to choose language material and teaching methods correctly. Teaching methods must support the development of communicative skills, research activities, and formation of esthetic tastes, increasing in competence level, interest in the subject. Such methods include interactive methods of learning foreign language. Interactive study is a special form of cognitive activities' organization. It provides particular and predicted goals.

One of such goals is to provide comfortable learning environment when a student feels himself successful, intelligent and self-dependent. In this case, the very process of learning English becomes effective. Interactive study content is in such educational process organization when almost all students get involved into cognitive process, they are able to understand and to reflex what they saw and heard. Individual, group and pair work at English lessons provides development of communicative skills necessary understand each other, to interact and to make important decisions.

At modern level of our society's development when numerous cultural relations are continuously appearing and redistribution of values and motivations in the system of education is taking place/ Study of intercultural communication is the universal approach to the system of education. The very term of intercultural communication refers to an equal cultural interaction of various cultures' representatives considering their identity.

The development of cross-cultural communication skills as methodological base of language learning at higher educational institutions is the most appropriate for future economists, lawyers, managers, PR-specialists, etc. Economics, law, PR are the professional fields where moral values, ethics, the ideas of personality – state interaction rules have been developing for ages. The understanding of other person's culture, the respect to this culture and adaptation to this culture are the key points for successful communication. The basic skills of cross-cultural communication is the minimum required and sufficient set of students' knowledge and skills to successfully use foreign language in common situations of everyday and professional activities. Communicative competence is the base for cross-cultural communication. It refers to the ability of a person to speak without any distortions and losses of sense, to set and to maintain positive relations with the interlocutor, to achieve necessary level of understanding and interaction.

One of the most efficient teaching methods which provide the development of cross-cultural communicative skills especially for future managers is case-study.

As it is widely used in teaching economic subjects, it also helps to apply students' knowledge in professional field while learning English. Furthermore, case-study provides solving of different problems the students can face in their career and professional life. Cases may be various in volume and content depending on students' knowledge level. As for college students, it is advisable to use mini-cases. They are not very difficult but are able to support developing cross-cultural communicative skills, especially for future managers.

Let examine some examples of mini-cases appropriate for use at English lessons.

Task: Read the following examples of cross-cultural interaction and the influence of business-culture on international business and management. Make your comments on the cases and find out the reasons of misunderstanding and contradictions. Prove your point of view by using business culture analyses methods.

Situation: Family ties. Mr. Bird, ex-employee of the American State Department, was hired by a famous multinational corporation to be a representative in Saudi Arabia. The former American diplomatist was invited to Mr. Faud's house to discuss his potential participation in a local joint venture with the mentioned corporation. They were invited to each other and, as it was their first meeting, they began their conversation with the informal questions (i.e. How are you? How was your flight? How is your family? How are your parents? Etc.) Mr. Bird, familiar with appropriate forms of greeting and acquaintance, answered, "Thank you, my father's not bad but started hear worse. I saw him some months ago when we took him to our house from the nursing house... ". From this moment something went wrong... Mr. Faud was hospitable courteous enough but he didn't express any interest in making business with the American colleague.

As we can see, working with such cases helps students to build their cross-cultural communicative skills, to enrich their vocabulary and to learn how to behave in particular situations.

Література:

1. Пономарьова О. І. Інноваційні технології формування іншомовної професійної компетенції / О. І. Пономарьова, А. В. Ковальова // Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти. – Вип. 23. – 2013.
2. Пометун О. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід. / О. Пометун, Л. Пироженко – К.: «А.П.Н.», 2002. – 136с.
4. Дичківська І. М. Іноваційні педагогічні технології: Навч. Посіб / І. М. Дичківська – К.: Академвидав, 2004. – 352с.
5. Аленина К.А. Сборник кейсов для международного менеджера. / К.А. Аленина – Пермь: ПФ ГУ-ВШ, 2004. – 200с.

УДК 37.03;342.813;355.23;351.746.1

І.О. Бец

ФОРМУВАННЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ- ПРИКОРДОННИКІВ

Автор розглядає питання формування науково-дослідницької компетентності майбутніх офіцерів-прикордонників під час навчання у ВВНЗ як одного із інноваційних підходів у професійній підготовці фахівців. А також визначено низку педагогічних умов, за яких відбувається успішне її формування.

Ключові слова: науково-дослідницька компетентність, майбутні офіцери-прикордонники, педагогічні умови.

The author touches upon the problem of future border guards' scientific and research competence formation while studying at the higher military educational establishment as one of innovative approaches in the professional training of future specialists. In addition, some pedagogical conditions have been determined, which facilitate its successful formation.

Key-words: scientific and research competence, future border guards, pedagogical conditions.

Вивчення стану сформованості науково-дослідницької компетентності засвідчило досить значний інтерес майбутніх офіцерів-прикордонників до різних форм науково-дослідницької діяльності, але, одночасно, встановлено слабку обізнаність курсантів з різними науковими підходами, дослідницькими методами, засобами та формами, які можна використовувати в майбутній професійній діяльності.

Спостереження за роботою викладачів показало, що вони недооцінюють такі напрями формування науково-дослідницької компетентності, як введення елементів дослідницької діяльності в процес навчання та формування дослідницьких умінь у курсантів через шляхом роботи у наукових товариствах та стажування на кордоні. Такий стан справ свідчить про необхідність пошуку та обґрунтування педагогічних умов формування у майбутніх офіцерів-прикордонників науково-дослідницької компетентності під час навчання у ВВНЗ.

Для визначення основних педагогічних умов формування науково-дослідницької компетентності (НДК) майбутніх офіцерів-прикордонників важливе значення має визначення особливостей цієї роботи, насамперед з'ясування її сутності, передумов, а також підходів та принципів її організації.

При організації формування у майбутніх офіцерів-прикордонників НДК було взято до уваги, що:

робота з формування НДК повинна мати концептуальний характер, тобто опиратися на теоретичні підходи й принципи, які визначають основні ідеї підготовки майбутніх офіцерів-прикордонників до науково-дослідницької діяльності (НДД);

ця робота повинна мати універсальний характер, тобто не залежати

від змісту інноваційних процесів у конкретних педагогічних умовах і давати курсантам цілісне уявлення про структуру й послідовність НДД;

робота з формування НДК повинна відрізнятися технологічністю, тобто враховувати можливості для цього в умовах освітнього закладу й передбачати опис цього процесу,

тобто методи, засоби, форми формування НДК майбутніх офіцерів-прикордонників;

цю роботу потрібно будувати на взаємозв'язку психолого-педагогічного та технологічного компонентів через включення науково-дослідницької складової в професійне навчання, зокрема вивчення навчальних дисциплін кафедри англійської мови, педагогіки та психології.[1]

Формування НДК у майбутніх офіцерів-прикордонників можна визначити як педагогічний процес, під час якого здійснюється цілеспрямована взаємодія педагогічного колективу навчального закладу із курсантами з метою набуття ними науково-дослідницьких знань, умінь і навичок, розвитку їхніх дослідницьких якостей, що необхідні для ефективного вирішення завдань дослідницького характеру при виконанні службових обов'язків з охорони державного кордону. Формування НДК є також процесом переходу курсанта в позицію дослідника, що здійснюється через внутрішнє джерело особистісного розвитку, вибір мети, способів і засобів її досягнення, орієнтацію на дослідницьку діяльність.[2]

Педагогічні умови можна трактувати як комплекс взаємозалежних і взаємообумовлених заходів, що забезпечують формування їхньої НДК та підготовку до вирішення науково-дослідницьких завдань в сфері захисту державного кордону.[3]

Основними педагогічними умовами формування у майбутніх

офіцерів-прикордонників науково-дослідницької компетентності можна вважати розвиток мотивації до науково-дослідницької діяльності; послідовне введення елементів дослідницької діяльності в процес навчання через використання дослідницьких, проблемних та пошукових методів; формування дослідницьких умінь у курсантів через участь у роботі наукових товариств н. есу из о на кордоні; організацію взаємодії курсантів і викладачів на основі суб'єкт-суб'єктних відносин, діалогу та створення викладачем ситуації успіху.

Література:

1. Аксенова, Н. А. Как рождается мастерство историка: [из опыта психологического изучения развития исследовательской компетентности у студентов-историков] / Аксенова Н. А. // Психология в вузе : журнал / гл. н. . С. Л. Соловьева. – 2010. – № 4. – С. 56–73.
2. Добровольсков, О. В. Научно-исследовательская деятельность курсантов как фактор профессионального становления офицера :автореф. Дисс. На соискание учен. Степени канд. Пед. Наук : спец. 13.00.08 «Теория и методика профессионального образования» / Добровольсков О. В. – Ульяновск, 2011. – 21 с.
3. Педагогический энциклопедический словарь / ред. Кол. : Б. М. Бим-Бад [и др.]. – М. : Большая рос. Энциклопедия. – 2002. – 680 с.

УДК 811:111

В.О.Буднік

Науковий керівник: канд.філол.наук, доцент
К.В.Тішечкіна

THE STATE OF TRADE AND ECONOMIC RELATIONS AND INVESTMENT ACTIVITIES BETWEEN UKRAINE AND CHINA

This article deals with economic relations between Ukraine and China. The aim of this article is to explore economic relations between Ukraine and China, also to explore the import and export products and two-way investments.

Key words: China, Ukraine, cooperation, trade, economic, investment, import, export, goods.

Relations between Ukraine and China are developing since the establishment of diplomatic relations in 1992. Ukraine is ready to engage actively with China towards a more effective implementation of the existing potential for development of cooperation, primarily in trade and economic sphere. Each year expanding and developing cooperation in the political, economic, cultural, scientific-technical spheres.

Learning perspective of China's development in Ukraine are engaged in several research centers: the Institute of world economy and international relations of Ukraine, the Council of the organization of the productive forces, educational institutions of Kyiv, Donetsk, Kharkiv, Odesa and Ternopil. Various aspects of economic cooperation of Ukraine with the countries of South-East Asia examines the following scholars and specialists: Babintseva N. [3], Kovalevsky V., Kozak V. [4].

Foreign trade cooperation between Ukraine and China is governed by the Trade and Economic Cooperation Agreement between Government of Ukraine and Government of the People's Republic of China (1992) that states the setting of most favorable regime regarding the duties levy for exported and imported goods of both countries as well as taxes and other domestic dues.

Statistics. 2014 showed the goods turnover between Ukraine and China (as per General Customs Administration of China data) US 8.594 billion that is 22.7% lower compared to the similar indicator for 2013. Herewith, the exported goods amount from Ukraine was US 3.486 billion showing growth of 6.5%, imported goods amount was US 5.108 billion that declined 34.9%. Bilateral foreign trade balance in favor of China made US 5.108 billion.

The leading positions of Chinese imports in 2014 were as follows: mechanical equipment, machines, installations and mechanisms (30.8%), textile and textile items (15.3%), nonprecious metals and produced items (10.2%), polymer materials, plastics and rubbers (8.6%), various goods and items, mostly furniture, lightings, toys etc. (6,5%), shoes, hats, umbrellas (6,5%), chemicals (5.7%) [1].

The leading positions of Ukrainian exports for 2014 continued the traditional trend and were as follows: minerals – mostly iron ores, slags and ashes, energetic materials etc. (65.9%), animal or vegetable fats and oils (12.9%), phytogenous products, mostly grains (8.7%), timber and produced items (7.0%), mechanical equipment, machines, installations and mechanisms (2.0%), nonprecious metals and produced items (1.1%). The other goods positions of Ukrainian exports to China did not exceed 1% of the total export structure.

Nine month of 2015 showed the trade turnover between Ukraine and China on the level of US 5.537 billion that is 15,4 % lower compared to similar indicator for previous year. Goods exports amount from Ukraine made US 3.018 billion and grew 14.1%, imports amounted to US 2.519 billion and declined 35,3%. Bilateral foreign trade balance in favor of Ukraine made US 499 million.

The growth of Ukrainian goods export to China was at the account of export supplies increase of phytogenous products, mostly grains, by almost 6,6 times, mechanical equipment, machines, installations and mechanisms by 21% and animal or vegetable fats and oils by 14%.

As per 01.10.2015 the amount of Chinese FDI in economy of Ukraine made US 22,6 million (above amount shrank by US 1.6 million since the beginning of year). The greatest share of investments was allocated to the industrial enterprises – 31%, including wood processing industry (21%), agriculture (23%), transport (15%), wholesale and retail trade (14%).

Big business structures presented in Ukraine/China. The following leading Chinese manufacturers of telecommunication equipment established their offices in Ukraine: Huawei, ZTE, Xinwei. The representative offices of Ukrainian companies such as Ukrspetzexport, Motor-Sich, FED, Creative Group, Corum Group do their business in China.

Prospective investment projects. The following real projects are or to be implemented in Ukraine at the account of Chinese export loans:

1) Fulfillment of contract on the realization of National Project “Air Express – organization of railway passenger connection Kyiv-Borispil International Airport and construction of other infrastructure objects of Kyiv Oblast” (project value – US 372 million);

2) Realization of joint projects in frameworks of Memorandum of Understanding between Ministry of Agrarian Policy and Food of Ukraine and Export-Import Bank of China on the cooperation in agriculture under the loan amounting to US 3 billion;

3) Realization of Loan Agreement in energy industry between NJSC Naftogaz of Ukraine and China Development Bank amounting to US 3.65 billion, including Construction of Gasification island at Odessa portside plant, upgrade of a number of Ukrainian TPPs, Construction of the Poland-Ukraine gas interconnector pipeline, modernization of Shebelinka Gas Processing Refinery.

4) Implementation of pilot project on construction of social housing in Kyiv under mortgage loan amounting to US 1 billion in frameworks of Memorandum of Understanding on the cooperation in building the allowable housing in Ukraine between Ministry of Regional Development, Building and Housing of Ukraine and Chinese state company CITIC Construction Co., Ltd [2].

The prospective strategic area for economic cooperation is direct involvement of Ukraine into the implementation of President of the People’s Republic of China initiative concerning the building of Economic belt of Great Silk Road.

Джерела:

1. China Statistical Yearbook
<http://www.stats.gov.cn/tjsj/ndsj/2014/indexeh.htm>

2. Economic relations between Ukraine and China
<http://china.mfa.gov.ua/en/ukraine-cn/trade>
3. Babintseva N. S. World economy. – 2010, pp. 56-73.
4. Kozak, Y., Kovalevsky V. World economy. – 2013, pp. 33-52.

УДК 811.111

А.В. Булах

MAIN ITEMS OF FORMATION MODEL OF VOCATIONAL EDUCATION OF SEWING PROFILE PUPILS' ENTERPRISE COMPETENCE

Представлено модель формування підприємницької компетентності учнів професійно-технічних навчальних закладів швейного профілю в процесі їх фахової підготовки. Обосновано систему принципів реалізації розробленої моделі формування підприємницької компетентності майбутніх фахівців зазначеного профілю. Розкрито зміст та надано коротку характеристику кожного з виділених компонентів даної моделі, таких як цільового, змістовного, н. есу із ого та оціночно-результативного. Також визначено три рівні сформованості підприємницької компетентності, а н. е: репродуктивний, евристичний та креативний, та подану коротку характеристику кожного з них.

Formation model of vocational education of sewing profile pupils' of enterprise competence is presented in this article. The system of the principles of realization of the developed model is proved. The content is disclosed and the short characteristics of each of the allocated components of this model are provided. They are target (the purposes of formation of pupils' enterprise competence), substantial (the content of disciplines of economic profile), procedural (the methods, forms, means are used in the course of formation of enterprise competence) and estimated and productive (levels of formation of vocational education of sewing profile pupils' of enterprise competence), each of which, remaining an integrity

element, has own substantial substantive content and functional uniqueness.

The realization of the offered model in the enabled taking into account such following principles as system (formation of vocational education of sewing profile pupils' of enterprise competence is considered in the relationship of internal and external communications and relations), conceptualization (formation of pupils' of enterprise competence is carried out on the basis of synthesis of scientific principles of a humanization, democratization of education, application of focused personal and developing training).

Three levels of formation of enterprise competence are also determined. Reproductive level is defined by ability to make decisions in standard situations, to use new technologies for obtaining the income, to be ready to assume responsibility. Heuristic level is defined by ability to make decisions in non-standard situations, to use new technologies for increasing income without any risk. Creative level is defined by ability to make decisions in unusual situations, to generate ideas and to embody them in innovative technologies, to be able to operate risks.

The problem of the moral and spiritual development of the country, the observance of the cultural belonging of the ethons is very sharp in the modern period of the independent states and particularly of Ukraine. Development of economic competence of future specialists in higher education system is an actual step for satisfaction of students' needs, increasing competence level and ensuring growth of overall performance of educational institutions for the purpose of education improvement of quality.

Methodological basis of model are the following theoretical provisions and the principles [6]:

- Orientation of professional training to the principles of a continuity and multilevelness, humanization and technologization, scientific character and creativity;

- The orientation of process of professional training of pupils on formation of professional abilities of future expert capable to

vigorous creative activity, realizes itself the subject of professional activity in new social and economic conditions;

- Unity and interrelation of theoretical, practical, industrial and enterprise training.

The main objective of our research is creation not just of model of formation of enterprise competence of pupils, and creation of such model which is result of their vocational training in the course of training in professional educational institution of a sewing profile. The solution of this task includes several stages of formation of the expert from which A. P. Sulayeva distinguishes the following:

1. Allocation of key parameters of model at first on hypothetical, and then at the research level.

2. Selection, designing, standardization and control of a complex of techniques for formation of model.

3. Development of methodical bases for the forecast and their realization during creation of concrete model [6].

Models are inherent such signs which are at the same time her characteristics [3]:

- Imitation of the studied object or process in model;

- Ability to replacement of recognizable object, process;

- Ability to provide new information (new knowledge of object)

- Existence of exact conditions and rules of creation of model and transition from information on model to information on object;

- Presentation.

So, we understand the image, the scheme, the description of any object or their system as model, simplifies structure of the original.

Література:

1. АНИСИМОВ П. Ф. Реализация основных профессиональных образовательных программ среднего профессионального образования / П. Ф. Анисимов. – М. : 2012. – 450 с.

2. Борытко Н. М. Мотивационно-смысловые связи в структуре направленности человека / Н. М. Борытко, Ю. М. Заброди // Вопросы психологии. – 1989. – № 6. – С. 100 – 108.

3. Журавлев В. И. Педагогика в системе наук о человеке / В. И. Журавлев. – М. : Педагогика, 2013. – 164 с.

4. Лернер И. Я. Процесс обучения и его закономерности / И. Я. Лернер. – М. : Знание, 2010. – 96 с.

5. Нестерова Н. М., Семушина Л. Г. Содержание и технологии обучения в средних специальных учебных заведениях / Н. М. Нестерова, Л. Г. Семушина. – М. : Изд- во, Мастерство, 2001. – 270 с.

6. Сулаева Е. П. К вопросу о предпринимательской компетентности студентов техникума / Е. П. Сулаева // Школа будущего. – М. : МПГУ, 2011. – №6. – С. 55 – 61.

УДК 37.017.7:375.27

О. В. Вакхріна

VALUE EDUCATION AS A CONDITION OF SAFETY IN WORLD GLOBALIZATION

Наголошено, що в основі нестабільності політичної та соціально-економічної ситуації є криза цінностей. Повернення до цінностей, які формують особистість і визначають новий спосіб мислення, є необхідною умовою стабільності суспільства, а отже, й пріоритетною метою сучасної освіти. Особливе місце в новій ієрархії цінностей належить безпеці як цінності і нормі суспільства. Безпека віддзеркалюється у вчинках людей, їхньому способі життя, діяльності, відносинах. Сьогодні, в Україні, безпека займає перше місце в ієрархії цінностей.

The alarming characteristic of the humanity entry into the third millennium is the increased political, economic, social, technological, environmental and spiritual issues that have

become global in nature. At the roots of instability of the political and socio-economic situation is a crisis of values. Returning to the values, which shape a personality and define a new way of thinking, is a necessary condition for the society stability. A special place in the new hierarchy of values belongs to safety as a value and a norm of the society. Safety is reflected in people's actions, their way of life, in activities, in relationships. Today, in Ukraine, safety takes the first place in the hierarchy of values.

According to different opinions, safety is defined as a condition of an object, a person, a society, or a state. It is also defined as an ability of an object to prevent destructive influences (unsafety, threats, and challenges). Moreover, safety is studied as a key competence of an object for stability existence. Unique educational possibilities in formation of morally integrated personality, reproduction of national culture through a person, allow us to consider the value education as the most important condition of the society moral safety.

Values determine all kinds of relations, statuses, and human activities. There are many theories regarding the definition of a «value», its content and classification. From philosophical and pedagogical points of view, values are considered as important personal constructs that help to keep human wealth, stability, and thus safety [1].

Division of values into terminal and instrumental, proposed by M. Rokych, enables to research the most important target values – ideals and generally accepted values, the orientation to which provides safety and stable society development [2]. Moreover, it helps to define a method to achieve them, as a system of social н. eccy corresponding to social safety.

Education values are an integral part of the educational process in the modern paradigm. Values enrich a person, as a member of a society and contribute to professional development and personal self-improvement.

Therefore, the formation of a stable society, based on moral safety, is the key issue of education. The indicators of

society sustainability today are determined by socially determined values: generally accepted, professional, national, and religious.

Generally, accepted values are the most important axiological subject of safety in terms of state and education. They peace, tolerance, humanity, non-violence, freedom, democracy, plurality, and of course, safety [3]. Determination, strengthen and defence of these values enable to direct the efforts on social harmony and stability.

Therefore, the society faces the necessity to develop new ideals that should harmonize and stabilize the human existence. The conceptual attention should be paid to moral safety of citizens, namely, it means the defence and confirmation of national values. The values do make a foundation of national consciousness and generation self-identification, society harmony and consolidation, and lead to society safety. The values do make the spiritual core of the society and violation of them results in society disintegration and creates a threat even to state integrity.

Being an important factor of moral safety of the nation, value education contributes to conservation of national identity and moral development of personality. It enables the entire reproduction of a person in accordance with his or her ideals, formed in the depths of culture, and also religious, philosophical, ethical and pedagogical systems and concepts. Therefore, it may be considered as an essential condition of spiritual safety of the Ukrainian society, because without spiritual identity people will not be able to exist in the world system of cultures and civilizations.

Saving and consolidating of these constituents of society stability, value education becomes an effective tool of geopolitics and a guarantee of national moral safety.

Література:

1. Леонтьев Д. А. Ценность как междисциплинарное понятие: опыт многомерной реконструкции. / Д. А. Леонтьев // Вопросы философии. – Москва. – №4. – 1996. – с. 15 – 26.

2. Rokeach M. The nature of human values / Milton Rokeach. – New York : The Free Press, 1973. – 438 p.

3. Горлинський В. В. Феномен безпеки як об'єкт аксіологічної рефлексії / В. В. Горлинський // Мультиуніверсум. Філософський альманах. – Київ : Центр духовної культури. – № 4. – 2004.

УДК 371.124:78:371.13

Вей Чже Юань

ВИХОВНИЙ ВПЛИВ МУЗИКИ НА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Стаття присвячена розкриттю проблеми виховного впливу музики на формування особистості студента в умовах вищого навчального закладу. Автор, спираючись на результати теоретичного аналізу, наводить різні підходи тлумачення поняття «виховний вплив», розкриває функції музики, її роль у становленні особистості студента, виокремлює особливе місце музики у формуванні духовної культури особистості.

Ключові слова: виховний вплив, музика, музичне мистецтво, особистість, духовна культура.

Вища школа є могутнім чинником виховання майбутніх громадян своєї країни. Одним із основних завдань загальноосвітньої і вищої школи, громадських установ та організацій є формування світогляду кожної молодої людини, виховання свідомого й активного члена суспільства, обізнаного з н. ессу и, що відбуваються в країні та за її межами,

Як зазначає О.І. Гевко, н. е вища школа покликана сприяти відродженню української нації, вихованню у її молоді духовності, моральності, патріотичних рис, національної гордості та активної життєвої позиції. В умовах становлення української державності, демократичного суспільства, інтеграції його в європейське і світове товариство вища школа забезпечує

виховання майбутніх громадян, яке можливе за докорінних концептуальних, структурних та організаційних змін у сфері освіти, що передбачають зорієнтованість її на людину, націю, духовну культуру, загальнолюдські цінності, рівень розвинутих країн світу [4, с.7].

Дослідниками приділяється значна увага вихованню дітей та молоді засобами музики. Разом з тим проблема виховного впливу музики на формування особистості студента ще не є предметом цілісного наукового дослідження.

Актуальність означеної проблеми і зумовило тему нашого дослідження. Мета статті – проаналізувати виховний вплив музики на формування особистості студента в умовах вищого навчального закладу.

Серед значної кількості засобів, які здійснюють виховний вплив на особистість, на чільному місці є музика, яка виступає також і як необхідний компонент полікультурного виховання молоді в умовах вищого навчального закладу.

Музика, музичне мистецтво – це звукове відображення людини – світу, життя. Як зазначає О.С. Ключев, таке розуміння музики завжди сприймалося в історії людства, хоча на окремих етапах його розвитку домінувало уявлення про музику як, насамперед, про відповідне відображення людини і тільки згодом – світосприйняття, життя; а на інших етапах – на першому місці світосприйняття, життя і тільки згодом – людини [5, с.41].

Музика в системі мистецтв займає особливе місце завдяки її безпосередньому комплексному впливу на людину. Сучасні вітчизняні дослідження стверджують, що музика впливає і на психіку, і на фізіологію людини, вона може заспокоювати і збуджувати, викликати різноманітні емоції. У зв'язку з цим в системі художньо-естетичного виховання все більше утверджується теза про важливість музичного виховання особистості, його значення для розвитку загальних психічних якостей (мислення, уяви, уваги, пам'яті, волі), для виховання емоційної чутливості, душевної чуйності, морально-естетичних ідеалів особистості. Розгляду проблем музично-естетичного

виховання, впливу музичного мистецтва на розвиток духовного світу особистості присвячена значна кількість праць у різних галузях – у педагогіці, естетиці, музикознавстві. У науковій літературі досліджується питання про необхідність удосконалення і посилення організованого музичного впливу на особистість молодшої людини. Спектр можливих напрямів аналізу проблем музично-естетичного виховання особистості не вичерпаний і надає широкі можливості для досліджень.

Як зазначають дослідники:

- мистецтво є така ж необхідність (потреба) для людини, як їжа та вода. Потреба краси та творчості, що її втілює – тісно пов'язана з людиною, і без цього людина, можливо, й не захотіла би н. є на світі [6, с.6];

- музика – це універсальна мова людства (Генрі Уодсворт Лонгфелло) [8, с.10];

- музика, театри, кіно – все це надзвичайно важливе не тільки як форма культурного дозвілля, але і як засіб оздоровлення побуту, відпочинку [6, с.10].

Музика – це абстрактна система, побудована на чергуванні суперечностей та спільних ознак. Вона спричиняє на слухача подвійну дію: змінює співвідношення зовнішнього і внутрішнього «Я» та «іншого в мені» через злиття, співпереживання, інтерпретацію: момент раціонального досягнення переходить до рівня чуттєвої та тілесної субстанції.

Отже, можна стверджувати, що музика покликана повертати людині втрачену цивілізацією природну потребу в пізнанні світу.

Ушинський К.Д. підкреслював, що для розвитку особистості значення має музика, образотворче мистецтво та природа. Велику увагу педагог приділяв вивченню історії народу, рідної мови, літератури й особливо фольклору. К.Д. Ушинський писав: «З уст народу ллється чудова народна пісня, з якої черпають своє натхнення і поет, і художник, і музикант; чується влучне, глибоке слово, в яке, за допомогою науки і дуже розвиненої думки, вдумуються філолог і філософ та дивуються глибині й істині цього слова» [9, с.336].

Вплив музики на різну категорію людей відбувається по-різному. Одні сприймають її на рівні інстинктів і лише із задоволенням танцюють під запальні ритми. Інші уважно вслуховуються в музичні пасажи, намагаючись сприймати музику на інтелектуальному рівні, оцінюючи оригінальність мислення композитора та майстерність виконавця. І тільки незначна кількість людей неспроможна реагувати та сприймати музику хоча б якимось чином [8, с.10].

Музика – один з видів мистецтва. Подібно живопису, театру, поезії, вона є художнім відображенням життя. Музика служить взаєморозумінню людей, пробуджує і підтримує в них почуття спорідненості, втілює суспільні ідеали, допомагає кожному знайти сенс життя.

Вітчизняні та зарубіжні дослідники звертають увагу на виховний вплив музики на формування духовної культури, розвитку духовно-моральних цінностей. Так, зокрема, психологи визначають соціальну функцію мистецтва, в тому числі й музики:

- Л. С. Виготський зазначав, що мистецтво є соціальне в нас, і якщо його вплив здійснюється в окремому індивідуумі, то це зовсім не означає, що його корені та сутність індивідуальні... . Дія мистецтва, коли воно здійснює катарсис і залучає до цього очищувального вогнища найбільш інтимні, найбільш життєво важливі потрясіння особистісної душі, є дія соціальна» [3, с. 316];

- Л.Л. Бочкарьов, вивчаючи психологічні механізми музичного переживання, стверджує, що проблема емпатії є центральною і в контексті культури музичного сприйняття, головною характеристикою якої виступає «емоційна чутливість», здатність до співпереживання музики, зміст якої не можна зрозуміти «інакше, ніж емоційним шляхом» [2, с. 51];

- н. е культура та мистецтво може втягувати у коло соціального життя найособистіші складники людської природи; вплетені у тканину живих художніх образів, ці засоби отримують можливість непомітного впливу на розум, волю, почуття та свідомість людини [1].

Су Цзюнь зазначає, що музика здатна встановити гармонію людини та природи, особистості та суспільства. Це, зокрема, пояснює розуміння провідних виховних завдань музичної освіти Китаю:

- виховання любові до своєї країни, народу;
- розвиток естетичних почуттів учнів;
- виховання в учнів інтересу до музики, розвиток навичок гри та співу, читання нот;
- виховання в учнів національної гордості на прикладах китайського фольклору, а також збагачення музичного досвіду шляхом знайомства з іноземними творами [7].

Визначаючи провідну роль музики як засобу виховного впливу на особистість студента, Н.А. Воїтлева стверджує, що в музичному мистецтві н. є проблемне навчання виступає провідною формою організації навчально-виховного н. ессу, а проблемність сприяє розкриттю змісту музичних творів, особливостей їх побудови та розвитку, методів, прийомів і способів роботи над музичним твором, засобом глибокого аналізу й досягнення його закономірностей.

Музика збагачує наш емоційний досвід вібраціями, як звичайний повсякденний режим (дім – робота або навчання – повсякденні справи – дім), як правило, не надає. Музикальність – це емоційність, а емоційність – це по суті, індикатор енергетики людини. Вміння слухати і сприймати музику підключає нас до могутнього джерела енергії. Всі наші органи знаходяться в автономному коливальному режимі. Коли музика синхронізує вібрацію в нашому тілі, співпадаючи з їх ритмами, це вирівнює відповідний ритмічний контур і лікує.

Аналіз опрацьованих наукових джерел дає можливість стверджувати про необхідність використання індивідуального виховного впливу. Це дає можливість осмислити і визначити термін педагогічного впливу, який розрахований на отримання очікуваних результатів негайно чи внаслідок тривалого впливу на особистість. В одних випадках реагують на вчинок одразу, в інших – детально аналізують його і лише тоді вирішують, яких заходів виховного впливу вжити.

Таким чином, музика є одним із найбільш доступних та ефективних засобів виховного впливу на особистість. Слід зазначити, що вона має свою специфіку. Сприймання музики відбувається не від загального до особистого, а від особистого до загального, тобто не від уявлень до почуттів, а від почуттів до уявлень. У зв'язку з цим, музику розуміють як специфічну мову особистісного стану людини і сприймають її як ліричний н. есс у житті людини. Коли вона пізнає навколишній світ, то не тільки включає в цю діяльність мисленнєві процеси, вона пробуджує почуття та емоції, через які відкриває себе та своє ставлення до світу. Вплив музики на різнобічний розвиток та формування особистості забезпечується завдяки тісному взаємозв'язку естетичного виховання з моральним, розумовим та фізичним.

Мета здійснення виховного впливу музики на особистість – це залучення до музичної культури в цілому. Вплив музики на формування особистості, розвиток творчості та діяльності є надзвичайно великим. Музика, як і будь-яке мистецтво, здатне впливати на всебічний розвиток особистості, спонукати до морально-естетичного та етичного переживань, вести до перетворення навколишнього до активного мислення. Загальне музичне виховання повинно відповідати основним вимогам: бути загальним, що охоплює всіх людей і всебічним, гармонійно розвивати всі н. ессу особистості.

Література:

1. Бондаревская Е. В. Воспитание как встреча с личностью (Избранные педагогические труды в двух томах) / Е. В. Бондаревская. — Т.2. — Р н/Д: Изд-во РГПУ, 2006. — 504 с.
2. Бочкарев Л. Л. Психологические механизмы музыкального пе-реживания [Текст]: дис. ... д-ра пед. Наук / Л. Л. Бочкарев. – К., 1989. – 349 с.
3. Выготский Л. С. Психология искусства [Текст] / Л. С. Выготский. – М.: Искусство, 1968. – 379 с.
4. Гевко О.І. Національно-патріотичне виховання студентів вищих педагогічних закладів засобами декоративно-

ужиткового мистецтва / Оксана Іванівна Гевко // дисерт. На здобут. ...канд. Пед. Наук 13.00.07 – теорія та методика виховання – Київ, 2003. – 209 с.

5. Клюев А.С. Музыка. Философия. Синергетика: Сб. / А.С.Клюев. – Спб: Астерион, 2012. – 200 с.

6. Лисицын Ю.П., Жилиева Е.П. Союз медицины и искусства / Ю.П. Лисицын, Е.П. Жилиева – М.: Медицина, 1985 – 192 с.

7. Цзюнь Су. Тенденции современного общего музыкального образования детей в России и Китае (в аспекте сравнительной педагогики) / Су Цзюнь // Журнал научных публикаций аспирантов и докторантов: [Электронный ресурс] \ Режим доступа: <http://www.jurnal.org/articles/2013/ped54.html>

8. Уэйд-Мэтьюз М., Томпсон У. Классическая музыка. Большая иллюстрированная энциклопедия / Макс Уэйд-Мэтьюз, Уэнди Томпсон; [пер. с англ. К.И.Молькова]. – М. – Эксмо, 2008. – с.10; 254.

9. Ушинський К. Вибрані педагогічні твори: у 2-х т. – Т. 2. – н. ессу из рос. // Редкол.: В. М. Столетов (голова) та ін. – К. : Радянська школа, 1983. – 347 с.

УДК 377.1

І. П. Волощук

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ЯК МЕТОДОЛОГІЧНА ОСНОВА НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Розглядаються різні точки зору та наукові позиції вчених щодо проблеми формування професійної компетентності студентів ВНЗ з точки зору методології компетентнісного підходу. Представлено та узагальнено зміст основних понять термінологічного апарату компетентнісного підходу та шляхи формування професійної компетентності студентів як результат їхньої професійної підготовки.

Ключові слова: компетентнісний підхід, компетентність, компетенція, кваліфікація випускника, професійна підготовка.

The thesis is devoted to the analytical analysis and comparison of different viewpoints and opinions on the problem of professional competence shaping of the University students' expressed by different authors. The article deals with the definitions and generalization of terminology concepts such as competence, competency and competency-based approach as well as the ways of professional competence shaping of university students' as the result of their vocational training.

Key words: competency-based approach, competence, competency, graduates' qualification, vocational training.

Інтегруючись в Європейській простір освітня парадигма України передбачає зосередитись на положенні про те, що основними результатами діяльності ВНЗ має стати не система знань, вмінь та навичок сама по собі, а сформованість сукупності (реєстри) ключових компетентностей спеціаліста в певній професійній сфері, причому сукупність компетентностей спеціаліста певної галузі визначається державними класифікаторами професій. Реєстр компетентностей може бути використаний як при проектуванні навчальних програм, що дасть змогу студентам усвідомлено та індивідуально вибирати навчальні програми, так і для побудови і реалізації програм і процедур сертифікації спеціаліста. Звідси виникає **необхідність** розглядати професійну підготовку студентів вишу з позицій компетентнісного підходу, який нами вважається способом досягнення нової якості освіти. Внесок в розробку компетентнісного підходу в підготовці спеціалістів внесли О.Акулова, В.Адольф, А.Маркова, які зазначили, що компетентнісний підхід, на відміну від традиційного, розглядається не як кількість засвоєної інформації, а як здатність особистості діяти в різних, в тому числі нестандартних

ситуаціях. За своєю типологією виділяють загальні та спеціальні компетентності. До загальних відносяться:

1. Інструментальні компетентності, які включають когнітивні здібності, здібності розуміти та імпантувати ідеї; методологічні здібності, екологічні здібності (розуміти і управляти навколишнім середовищем), вибудовувати стратегії навчання, прийняття рішень і вирішення проблем, технологічні вміння, комп'ютерні навички тощо

2. Міжособистісні компетентності, тобто індивідуальні здатності, пов'язані із вмінням проявляти почуття та ставлення, критичним осмисленням і здатністю до самокритики, а також соціальні навички, що пов'язані з процесами соціальної взаємодії та кооперації, вмінням працювати в колективі, тощо.

3. Системні компетентності, тобто узгодження розуміння, ставлення і знань, які дозволяють розуміти яким чином частини цілого співставляються один з одним та оцінити місце кожного з компонентів в системі, здатність планувати з метою удосконалення системи і конструювання нових систем.

До спеціальних відносяться:

1. Загально-професійні, компетентності, що слугують основою для відповідних спеціальних компетентностей.

2. Спеціально-професійні – сукупність компетенцій, необхідних для здійснення професійної діяльності [1, с.8].

Визначимо закономірності формування компетентностей студентів вишів різних кваліфікаційних ступенів за європейським проектом.

У досвіді європейського методичного проекту TUNING були сформульовані результати навчання для рівнів підготовки студентів вишу магістрів та бакалаврів (загальні дескриптори кваліфікацій вищої освіти) та була розроблена відповідність системи професійних компетентностей (загальних та спеціальних) рівнім підготовки студентів, типам курсів та систем одиниць (кредитів) ECTS [3].

Отже підсумовуючи зазначимо, що компетентності не можна розглядати поза межами будь-якої діяльності, тому знання, вміння та навички, важливі якості та риси особистості, які вона

реалізує в процесі професійної діяльності, що є значущими для даної діяльності, являються змістовно-структурними складовими компетентностей.

Література:

1. Болотов В.А. Компетентностная модель: от идеи к образовательной программе // В.А.Болотов / Педагогика, 2003., № 10., С.7-16.
2. Зимняя И.А.Ключевые компетентности – новая парадигма результата образования // М., Высшая школа, 2004., №6., С.45-63.
3. Tuning, Educational Structures in Europe/ Learning outcomes. Competences. Methodology.2001-2009: Електронний ресурс:www. Relintdeusto /Tuning Project.

УДК 811.111

Т.А. Ганніченко
К.В. Тішечкіна

INNOVATIVE TECHNOLOGY WITH STUDENT-CENTERED LEARNING

The paper discusses innovative training technology with student-centered learning which has come instead of traditional methods of training. Some types of innovative activity (technology) are characterized and considered.

Keywords: innovative technology, student-centered learning, information technology, computer technology, online learning, computer educational games, project-based learning, educational program, e-book.

У статті розглядається інноваційна навчальна технологія на засадах особистісно-орієнтованого навчання, що замінює традиційні методи навчання. Схарактеризовані й описані деякі види інноваційної діяльності (технології).

Ключові слова: інноваційна технологія, особистісно-орієнтоване навчання, інформаційна технологія, онлайн

навчання, комп'ютерні навчальні ігри, проектне навчання, навчальна програма, електронна книга.

Nowadays due to political, economical and social changes that take place in Ukraine cultural and business interaction with other countries has considerably developed, and as a result, it influenced construction education in general and agrarian education in particular.

The main objective of teaching foreign language is forming and developing communicative culture of students, teaching practical mastering of foreign language.

The task of the teacher is in creating conditions of practical mastering the language for each student, to choose such training methods which would allow each student to show his activity and creativity. Innovative methods replaced the communicative methods of education, as they increase the students' motivation, purposefulness and allow organizing a lesson in such a way that all students are involved into English language speaking. Lesson management with the help of innovative methods help to form culture speech, which is essential in their future profession.

With the intent to expand education beyond traditional boundaries, student-centered learning focuses on educational practices and principles that:

- Provide all students equitable access to the knowledge and skills necessary for college and career readiness in the 21st century,
- Focus on mastery of skills and knowledge
- Align with current research on how people learn.

Innovative methods of teaching can help high school students get the most out of their education. There are some ideas for directions we can go in our quest for innovative learning for students.

Across the world, information technology is dramatically altering the way students. Internet-ready phones, handheld computers, digital cameras, and players are revolutionizing the student's life. As the demand for technology continues to rise, universities are moving all sorts of student services. From the above,

we can make out that the information and communication technology has made many innovations in the field of teaching and also made a drastic change from the old paradigm of teaching and learning. In the new paradigm of learning, the role of student is more important than teachers. Nowadays there is democratization of knowledge and the role of the teacher is changing to that of facilitator. We need to have innovative teaching and this changing role of education is inevitable with the introduction of multimedia technology and the spawning of a technologically-savvy generation of youths.

Computer technology and digital media have fundamentally transformed all aspects of our lives, and many education reformers agree that it can and must be an important part of current efforts to personalize education. Use of technology can help to improve and enhance the acquisition of knowledge and skills, and learning with and about technology is essential for students to gain the competencies to function well in the 21st century society and workforce.

Online learning also offers students a different type of flexibility. Depending on the structure of the online course, a student may have the opportunity to spend as much or as little time going through course content and activities as needed. For advanced students, this means that they can move through courses without having to stop and wait for their classmates, and struggling students can take the extra time they need to become comfortable with course content and work through course activities.

Computer educational games are virtual worlds in which learners “play at” some role as they solve problems and make connections by learning to “think like” scientists, historians, journalists, soldiers, diplomats, or any other group that employs systematic methods of inquiry and problem framing in order to investigate the world.

Project-based learning is an instructional approach that builds on students’ interests to engage them in learning essential knowledge and skills through an extended, student-driven, and often collaborative inquiry process structured around complex, authentic questions and carefully designed products and tasks. Technology can

serve an important role in project-based learning by scaffolding component processes such as accessing information, collecting data, analyzing information, collaborating with others, and sharing and presenting the outcomes of a project. In order for students to have authentic influence over their own learning, student-centered learning programs often provide a set of structured learning activities for all content areas, as well as the opportunity for students to work with teachers to create new learning activities. Activities might range from short-term guided independent study to long-term work culminating in the production of a collaborative project, such as a short film, and will contain sufficient scaffolding such that key content and skill areas are addressed and assessed.

Opportunities for students to engage deeply in questions and issues they care about and to express their knowledge and opinions can support the development of their skills and contribute to their sense of themselves. For instance, evidence from case studies of classrooms using special educational program suggests that the use of this online learning environment can result in improved outcomes for students in areas including critical thinking, creativity, teamwork, cross-cultural understanding, communication, technology skills, and self-direction.

E-book is one of the effective means of learning. Further, as more and more books are transferred to digital platforms, they are redesigned to include more multimedia content to complement the text, or sometimes serve in lieu of text. Multimedia-enhanced digital books provide accessible content for learners who might be less comfortable with text-heavy materials. In addition, eBooks allow readers to annotate content and then share and archive their comments online.

Use of innovative technology of training allows making the student an active participant of educational process, to form and develop informative competence of student. Application of innovative technology promotes formation of a creative, active person, capable to change in the changing world.

Література:

1. Bax, S (2011) Normalisation revisited: The effective use of technology in language education. *IJCALLT* ½: 1–15.
2. Barbour, M. K., & Reeves, Thomas C. (2009). The reality of virtual schools: A review of the literature. *Computers and Education*, 52(2), 402-416. – Mode of access: <http://www.michaelbarbour.com/research/pubs.htm>.
3. Clark, T. (2008). Online Learning: Pure Potential. *Educational Leadership, Reshaping High Schools*, 65(8). – Mode of access: http://www.blackboard.com/resources/k12/ASCD_Online_Learning_Pure_Potential.pdf
4. Davis, M. R. (2010). E-Learning Seeks a Custom Fit. *Education Week Digital Directions*, 3(2), 18-19. Retrieved February 15, 2010. – Mode of access: <http://www.edweek.org/dd/articles/2010/02/03/02e-customization.h03.html?qs=e-learning+seeks+a+custom+fit>
5. Innovations in learning technologies for English language teaching. Edited by Gary Motteram. – London, British Council, 2013. – 201 pp. – Mode of access: www.teachingenglish.org.uk
6. Warschauer, M. & Matuchniak, T. (2010). New Technology and Digital Worlds: Analyzing Evidence of Equity in Access, Use, and Outcomes. *Review of Research in Education*, 34, 179-225.
7. Williams, S. G. (2002). Technology in Education: Current Trends. – Mode of access: <http://www.education.com/reference/article/technology-in-education-current-trends>

ПРОБЛЕМА ВИХОВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ГРОМАДЯНСЬКОСТІ СТУДЕНТІВ

Висвітлено загальну сутність поняття «екологічна громадянськість», що базується на особистій відповідальності щодо виконання обов'язків людини із захисту навколишнього середовища, які виходять за межі її власних вузько-особистісних інтересів.

The notion of ecological citizenship as a sense of personal responsibility that involves actions on behalf of the environment is highlighted. The ecological citizenship provides promoting ecological sustainability and environmental justice.

В умовах глобальної екологічної кризи необхідно, щоб кожен громадянин був свідомим і активним учасником н. ессу збереження, примноження та раціонального використання природних ресурсів. Ставлення людини до навколишнього середовища залежить здебільшого від міцності фундаменту здобутих екологічних знань, від його екологічної громадянськості, яка слугує одним із основоположних аспектів ефективного функціонування будь-якої держави.

Стратегія виходу з екологічної кризи, гармонізації взаємодії людства і природи запропонована у програмі дій «Порядок денний на ХХІ століття», прийнятій на Конференції ООН з навколишнього середовища і розвитку (Ріо-де-Жанейро, 1992). У цій програмі, а також у подальших міжнародних документах щодо проблем екології наголошується, що пріоритетним напрямом діяльності навчальних закладів має бути виховання ціннісного ставлення до природи, формування екологічної громадянськості, що, насамперед, передбачає розвиток уміння приймати відповідальні рішення щодо проблем навколишнього середовища.

На сучасному етапі зарубіжні теоретики екологічної освіти (Д. Белл, Дж. Деланті Е. Добсон, Г. Сейфанг, М. Сміт та н..) останнім часом все частіше висвітлюють різноманітні аспекти змісту поняття «екологічної громадянськості», яке виявляється у виконанні людиною обов'язків із захисту навколишнього середовища, що виходять за межі її власних вузько-особистісних інтересів, у її відповідальності за свої дії щодо впливу на навколишнє середовище та життя інших людей, а також характеризується її здатністю до критичної оцінки довгострокових наслідків цих дій на майбутні покоління.

Б. ван Стінберген стверджує, що громадянськість на сучасному етапі стає революційною концепцією. Особливо, на думку вченого, це стосується екологічної громадянськості, що передбачає відповідальність за стан навколишнього середовища [6].

На переконання Дж. Деланті «поняття громадянськості охоплює чотири основні аспекти: права, обов'язки і відповідальність, активну участь та ідентичність» [1, с. 294]. Він стверджує, що у людей є обов'язки не лише по відношенню до інших людей, а й до навколишнього середовища в тому числі. Дослідник порушує також питання прав природи на сучасному етапі, а не тільки людей. Дж. Деланті наполягає на необхідності виховання екологічної громадянськості у підростаючого покоління [1]. Адже сьогодні багато людей втратили зв'язок з природою та почуття власної відповідальності у піклуванні за довкіллям. Активна участь у діяльності громадянського суспільства, що позитивно впливає на навколишнє середовище, є важливою складовою життя екологічно свідомого громадянина [3].

Як стверджує М. Сміт, виховання екологічної громадянськості студентів «ґрунтується на їхньому усвідомленні своїх зобов'язань перед тваринами, деревами, горами, океанами та іншими членами біотичного співтовариства» [5, с. 99]. Г. Сейфанг переконаний, що «екологічна громадянськість виявляється у відповідальності за свої дії щодо впливу на навколишнє середовище та інших людей» [4, с. 297].

Основна відповідальність людини – це «гарантування того, що її екологічний слід, тобто дії в навколишньому середовищі, не ставить під загрозу життєві умови інших людей сучасності та майбутньому» [2, с. 91–92].

Таким чином, можемо стверджувати, що теоретики екологічної освіти останнім часом почали все частіше звертати увагу в своїх працях на тісний зв'язок між демократією, стійкістю та правами і обов'язками людей стосовно навколишнього середовища. Перед сучасною вищою освітою гостро постає питання необхідності виховання екологічної громадянськості студентів, що передбачає певні обов'язки щодо захисту навколишнього середовища, які виходять за межі їхніх власних вузько-особистісних інтересів.

Література:

1. Delanty G. Models of Citizenship: Defining European Identity and Citizenship / Gerard Delanty // *Citizenship Studies*. – 1997. – Vol. 1. – № 3. – P. 285–303.
2. Dobson A. *Citizenship and the Environment* / Andrew Dobson. – Oxford : Oxford University Press, 2003. – 238 p.
3. Dobson A. *Environmental Citizenship* / Derek Bell, Andrew Dobson. – Cambridge, MA : MIT Press, 2006. – 312 p.
4. Seyfang G. Shopping for Sustainability: Can Sustainable Consumption Promote Ecological Citizenship? / G. Seyfang // *Environmental Politics*. – 2005. – Vol.14. – P. 290–306.
5. Smith M. J. *Ecologism: towards ecological citizenship*/ Mark J. Smith. – Minneapolis, MN, USA : University of Minnesota Press, 1998. – 128 p.
6. Van Steenberger B. The condition of citizenship: an introduction / Bart van Steenberger // *The Condition of Citizenship*. – London : Sage, 1994. – P. 141–152.

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ВИЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В СИСТЕМІ ЗАОЧНОГО НАВЧАННЯ

Theoretical aspects of distance technologies in the process of foreign language teaching are analyzed. The necessity of application of new learning tools within the limits of correspondence education is considered.

Проаналізовано теоретичні аспекти використання дистанційних технологій в процесі вивчення іноземних мов. Розглядається необхідність застосування новітніх засобів навчання на заочному відділенні..

На сучасному етапі соціально-економічного розвитку суспільства знання іноземної мови є одним з найважливіших критеріїв оцінки професіоналізму молодого фахівця, який у процесі своєї професійної діяльності повинен вміти працювати з інформацією, що доступна всій світовій спільноті, а також вміти спілкуватися зі своїми колегами з інших країн на професійному та соціально- побутовому рівнях. Зрозуміло, що володіння іноземною мовою є додатковим бонусом конкурентоспроможності майбутнього фахівця. Таким чином, викладачі вищої школи ставлять завдання формування не тільки мовних та мовленнєвих вмінь та навичок, але і розширення інформації в професійній сфері за допомогою використання професійно-направлених текстів, оволодіння професійними термінами, навчання професійно-орієнтованому перекладу. Особливо це завдання стає важливим в системі вищого заочного навчання, яке стикається з купою проблем, серед яких можна виділити наступні:

- відсутність необхідної навчально-методичної літератури;

- відсутність спеціальних методик проведення аудиторних занять;
- відсутність правильної організації самостійної роботи;
- відсутність системи поточного контролю;
- відсутність узагальнюючих наукових досліджень по створенню ефективної системи навчання іноземної мови в рамках заочного навчання;

У даному випадку інтегрування можливостей дистанційних технологій в систему заочного навчання здається доцільним. Перш за все, це стосується диференціації та індивідуалізації навчання. Студенти в силу своїх психофізичних та вікових особливостей мають різний рівень здатності засвоєння матеріалу. Тому вони потребують різну кількість часу та вправ різного ступеню складності, а також виникає необхідність в удосконаленні різних навиків – лексичних, граматичних, соціокультурних вмінь. Можна виділити наступні характеристики дистанційного навчання в системі заочної освіти :

- більш ретельне та детальне планування діяльності студента та організації його роботи. Чітку постановку цілей та завдань навчання. Доставку необхідних навчальних матеріалів;
- забезпечення інтерактивності між викладачем та студентом, а також між студентом та навчальним матеріалом;
- наявність високої мотивації;
- модульне структурування навчального курсу;
- звуковий супровід, що може бути забезпечено на основі або мережевих технологій, або CD-ROM;

Крім того, за допомогою дистанційних технологій в системі заочної освіти можна реалізуються наступні важливі принципи навчання:

- комунікативний принцип, що забезпечується при контактах викладача та студента, а також студентів між собою при роботі у малих групах;

- принцип наглядності, який спирається на різні види та форми наглядності: мовну (аутентичні тексти, мовні кліше), візуальну (використання різних засобів Multimedia, організації відео конференцій), слухову (використання спеціальних програмних засобів, саунд-бластерів, CD-ROM, а також організація аудіо конференцій);

Дослідження вітчизняних та зарубіжних науковців свідчать про те, що використання комп'ютера та інтернет-технологій належним чином в навчальному процесі можуть значно сприяти ефективності навчання іноземним мовам.

Основним дидактичним засобом виступає електронний, або програмований посібник. Матеріал такого посібника складається з урахуванням принципів програмованого управління процесом засвоєння знань. З одного боку електронний посібник відповідає головним дидактичним принципам: наглядності, науковості, свідомості, систематичності та послідовності, доступності, з іншого боку відповідає сучасним вимогам особисто-орієнтованого навчання іноземних мов. Контроль в електронному посібнику має діагностичну функцію. З точки зору організації самостійної роботи, такий підручник дозволяє студентам самостійно працювати над вимовою термінів свого фаху, поєднуючи усі три образи запропонованого слова: графічний, смисловий та звуковий у процесі прослуховування. Крім того, в електронному посібнику можливо надати велику кількість навчального матеріалу у зручній та цікавій формі.

Сьогодні існують різні спеціальні комп'ютерні програми, що орієнтовані на вивчення іноземних мов з застосуванням дистанційної форми навчання. Серед них можна виділити три групи:

- програми, що присвячені вивченню тих чи інших розділів системи мови (головне завдання таких програм – ознайомлення та активізація мовних форм та структур)
- програми, що направлені на навчання основним видам мовної діяльності

- програми з контролю якості знань (направлені на забезпечення контролю сформованості мовних ті мовленнєвих навиків)

Узагальнюючи вищевикладене, можна стверджувати, що в умовах модернізації системи вищої освіти, інтеграція Інтернет ресурсів в навчальний процес є унікальною можливістю навчання студентів-заочників іноземній мові, і має перспективи поширення в системі викладання в немовних вузах.

Література:

1. Полат Е.С. Организация дистанционного обучения иностранному языку на базе компьютерных телекоммуникаций //Дистанционное образование 1998.№1

2. Дмитриева Е.И. Некоторые концептуальные положения организации дистанционного обучения иностранному языку на базе компьютерных телекоммуникаций//Иностр. Языки в школе. – 2010. – №5, 6.

3. Вишневская Г.В. Внедрение дистанционных технологий в процесс обучения иностранному языку студентов-заочников неязыковых вузов //Известия пензенского государственного университета. Общественные науки.- 2011.- №24. с.589-592.

4. Подопригора Л.А. Использование Интернета в обучении иностранным языкам//Иностр. Языки в школе. – 2008. – №5.

МІЖКУЛЬТУРНИЙ КОМПОНЕНТ ПРОФЕСІЙНО-ОРІЄНТОВАНОЇ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ СТУДЕНТІВ

Статтю присвячено розгляду проблеми значущості міжкультурного компоненту професійно-орієнтованої іншомовної освіти студентів, а також крос-культурного виміру процесу навчання іноземної мови.

The article focuses on revealing the problem of the significance of intercultural component for the professional foreign language training of students and denotes the cross-cultural dimension of a foreign language studying process.

Основною метою навчання іноземної мови у вузі є оволодіння студентами стратегіями природної комунікації. Це досягається залученням студентів в комунікацію не тільки на заняттях, а й в позааудиторній роботі з використанням таких засобів, як блог, форум, чат, тощо. Володіння мовою – лише одна з умов, необхідних для спілкування, тому крім мови необхідно знати і культуру народу, його традиції, цінності, розуміти його світогляд і світосприйняття. Очевидно, що в основу взаємопорозуміння, яке сприяє взаємозбагаченню культур, має бути покладена міжкультурна комунікація, яку можна вважати особливим типом культури представників різних національностей та професій.

Неможливість успішної міжкультурної комунікації без знання особливостей культури визнана в даний час очевидним фактом. Отже, виникає необхідність розробити спеціальний міжкультурний компонент у професійно-орієнтованій іншомовній освіті студентів, спрямований на розвиток їх міжкультурної компетенції з метою підвищення мотивації студентів до навчальної діяльності з іноземної мови. Формування міжкультурної компетенції студентів передбачає орієнтацію на мовні особливості, що дозволяють здійснювати

спілкування, обмін уявленнями, ідеями, установками, настроями, почуттями, з урахуванням менталітету, ціннісних установок і стереотипів, що виявляються в поведінці представників іншої культури.

Відбір змісту міжкультурного компонента здійснюється на основі комунікативно-орієнтованого, а також крос-культурного підходу до відбору змісту дисципліни «Іноземна мова», який передбачає орієнтацію на оволодіння мовою як засобом спілкування в реальних життєвих ситуаціях, актуальних для студентів. На основі змісту навчання іноземної мови для професійних цілей, інтегруючого як мовні, так і країнознавчі знання, мовні навички та вміння, сфери і ситуації професійного спілкування, навчальний матеріал добирається виходячи з ситуацій спілкування. Доведено, що використання країнознавчої та культурознавчої інформації у навчальному процесі забезпечує підвищення пізнавальної активності студентів, розширює їхні комунікативні можливості, сприяє створенню позитивної мотивації на занятті, надає стимул для самостійної роботи, допомагає у вирішенні практичних та виховних завдань предмета.

Під час сучасної підготовки до професійної комунікації основна увага приділяється саме предметним знаннями, в той час як причини помилок при вирішенні навчальних і професійних завдань часто лежать в сфері недостатньої операційної або стратегічної підготовки, а також невміння планувати і організувати свою діяльність. Аспекти професійної підготовки, пов'язані з аналізом ситуації, плануванням і організацією власної діяльності, часто спеціально не виділяються в якості самостійних навчальних завдань, а отже, зазначені знання і вміння складаються стихійно. Так, фактично відсутнє організоване формування професійної стратегічної компетентності студентів, особливо в області міжкультурної взаємодії.

Отже, в рамках вищої професійної освіти випускник є фахівцем, компетентним не тільки в своїй спеціалізації, але і в сфері міжкультурної взаємодії, тобто здатний повноцінно

здійснювати професійну діяльність в крос-культурному контексті. Для підготовки студентів до вирішення професійних стратегічних завдань необхідно створити певні педагогічні умови, що сприяють формуванню професійної міжкультурної стратегічної компетентності.

УДК 378.147.016

Т.В. Жукова

THE ROLE OF INFORMATION TECHNOLOGY USE IN EDUCATION

Основні причини використання інформаційних технологій в освіті обґрунтовуються. Деякі можливості онлайн моделі навчання аналізуються.

The main reasons for information technology use in education are substantiated. Some opportunities of online model of teaching are analyzed.

The use of information technology in education is evident nowadays. Most teachers use computers in their classrooms, they often use them for practice exercises and for more sophisticated tasks and projects such as multimedia projects and teaching from Internet-based curricula. Distance education and online learning (also known as e-learning) have begun to change the landscape of education.

Through the use of information technology there are a lot of opportunities to strengthen and improve both teaching and learning. "In school systems, technology has been the focus of curriculum renewal projects and school funding debates" (1, p. 40).

Technology ushers in fundamental structural changes that can be integral to achieving significant improvements in productivity. Used to support both teaching and learning, technology infuses classrooms with digital learning tools, such as computers and hand held devices; expands course offerings, experiences, and learning materials; supports learning twenty-four hours a day, increases student engagement and motivation; and accelerates learning.

Technology also has the power to transform teaching by ushering in a new model of connected teaching.

The implementation of technology in a new environment is a complex process that involves participation of many parts. According to Cooper and Zmud (2, p. 124) ‘IT implementation is defined as an organizational effort directed toward diffusing appropriate information technology within a user community’.

As a rule, learning opportunities often incorporate both face-to-face and online learning opportunities. Online learning opportunities and the use of open educational resources and other technologies can increase educational productivity by accelerating the rate of learning; reducing costs associated with instructional materials or program delivery; and better utilizing teacher time.

It is critical to ensure that open educational resources meet standards of quality, integrity, and accuracy—as with any other educational resource—and that they are accessible to students with disabilities.

As for digital resources they can be used in a variety of ways to support teaching and learning. Electronic textbooks, digital portfolios, learning games, and real-time feedback on teacher and student performance, are a few ways that technology can be utilized to power learning.

Project-based learning opportunities should be also offered to our students. That may link technical and academic studies and focus on personalization and connection of learning to the real world. To support student learning and share the results of project-based learning, resources available online should include teacher and student portfolios, videos, lessons, and other resources. The goal of this model is to use education technologies to support students in becoming active problem solvers and critical thinkers, and to provide students with constant feedback on their achievement.

Edison said a century ago: “Schools must use technology that empowers teachers”. The best education technologies enable teachers to do more with fewer resources. Communication platforms like Twitter or Facebook enable dynamic communication with students. Teacher-empowering technologies include mobile apps that grade

written student work and provide lesson plan databases. Teachers should treat the adoption of technology as part of lesson planning. They should use education technologies that are inexpensive, easy to use, and improve student learning.

In a typical higher school a student has access to a teacher about one hour per day. That means he has access to that teacher 5% of her waking day, and even that time is shared with a dozen of classmates. And on the contrary, he has access to the Internet 100% of the time.

Using the "textbook plus classroom" approach, the places where learning can occur are limited. On the other hand, a wireless laptop has access to the teacher's course material and the entire Internet almost anywhere. Information technology allows learning anywhere, anytime; not just in one particular classroom for an hour a day.

There are some important reasons for the students and teachers technology implement in the process of education:

- It will help prepare students for their future careers which will include the use of technology.
- Integrating technology into the classroom is definitely a great way to reach diversity in learning styles.
- It gives students the chance to interact with their mates by encouraging collaboration.
- Technology helps the teachers prepare students for the real world environment.
- When mobile technology is available in the classroom, students are able to access the most up-to-date information quicker and easier than ever before.
- With technology in the classroom the teacher becomes the encourager, adviser, and coach.
- Students become more responsible. Technology helps students take more control over their own learning. They learn how to make their own decisions.
- Student can have access to digital textbooks that are constantly updated and often more vivid, helpful, creative, and a lot cheaper than those old heavy books (3).

Virtual learning environments are one of the most common technologies that universities are adopting nowadays. The implementation of technology will affect the different groups within it and adapt the community to the new system.

Литература:

1. Moersch, Christopher. (1995) Levels of Technology Implementation (LoTi): A Framework for Measuring Classroom Technology Use. *Learning and Leading With Technology, International Society for Technology in Education*

2. Cooper, Randolph y Zmud, Robert. (1990) Information Technology Implementation Research: A Technological Diffusion. *Management Science*

3. <http://www.securedgenetworks.com/blog/10-Reasons-Today-s-Students-NEED-Technology-in-the-Classroom>.

УДК: 371.134:63(491)

С.Г. Заскалета

THE SYSTEM OF PROFESSIONAL TRAINING OF SPECIALISTS: THE WAYS OF ITS MODERNIZATION

In conditions of integration of Ukraine to the European and world educational space the priority of the state policy is modernization of the system of vocational training of specialists.

The problem of modernization of vocational training of specialists in Ukraine demands to bring into accord with its model corresponding to modern concept of constant development, renewal of its principles, content, approach for training and education.

Definition of the ways of modernization of national system of vocational training of specialists is exceptionally a vital task in entering European educational space for Ukraine.

In the documents of UNICEK in which the 21st century in announced as the century of education, the crisis of education all over the world is indicated, the necessary motivation of the new model and determination of the basic ways of modernization is announced.

Thus, the analysis of vocational training of specialists of the countries of the EU gives the possibility to separate the main ways of reforming vocational training of specialists, which have direct influence for the main ways of modernization in Ukraine. That is, specifically such ways: general global vocational training of specialists, which include both the countries of EU and Ukraine; humanitarianism and democratization of vocational training of specialists, which become the key tendencies of its reforming and development; culturally socialized and ecologically sound content of vocational training of specialists which begins to introduce gradually into the system of vocational training of specialists in the system of the EU countries and Ukraine; interdisciplinary integration in vocational training of specialists which became the tendency of its reforming at the same time; orientation of vocational training of specialists for continuous process of development (that is to provide the possibility to study during the whole life as the subject of the professional being). The change of priorities of vocational training of specialists and the task of creation of effective system of education allows to distinguish systematic factors which provide succession and forthcoming of each separate degree of this training.

Thus, the scientific problem of modernization of vocational training has the primary importance, refer to fundamental scientific research since its decision founds the fundamental base in providing development of socio-economical system of society.

The conceptual basis of modernization of vocational training is shown in the works of V.P. Andrushchenko, A.I. Boyko, B.S. Gershunsky, B. Yevtukh, V. Zhuravsky, V.G. Kremen, N.G. Nychkalo etc.

The elaborators of this doctrine formulated clearly the number of problems solving of which must be directed by the state policy:

- to provide availability of high-quality education, confirming its national character;
- regular renewal of educational content, organization of educational process according to the democratic values, market basis of economy, modern scientific-technological achievements;
- improvement education and science financing;

- essential strengthening of educational and material background, computation of educational establishments, inculcation of the informational technologies;

- providing an effective preparation and raising the level of professional skills of pedagogical staff, introducing new generation of economic and managerial staff, implementation of the new economic and managerial methods in education.

Taking into account renewal of vocational training of specialists, its reorientation for satisfaction of modern demand in specialists of high level of skill, the establishments of agrarian education carried out the Concept of Organization of Masters' Education (order № 99 from 10.02.10). By this document the Ministry of Science and Education directs implementation of these Master's programs:

- research program which implies immersion into scientific branches;

- professional program which states the promotion of specialists who received theoretical knowledge and practical experience for career growth and are prepared for administrative management.

It is necessary to indicate that in improving this Concept a set of conditions for entering the mastership is determined:

- admitting to Master's Degree must be realized by the separate competition without relevance to a place of the previous education and the year of its accomplishment (the only reason for special condition of the competition must be Bachelor's Degree.

- availability of one of the international certificates of foreign language with fixed grade of higher educational institution (for transitional stage entrance examination in foreign language is allowed instead of certificate which is provided for Term of entering the higher educational institutions, confirmed by the order of Ukrainian Ministry of Education and Science from September 18, 2009, № 873).

- a state examination in specialty to get Bachelor's Degree (grades received may be compulsory for entering Master's program).

Modernization of vocational training of specialists may be realized in such way:

- implementation of adapted laws which stand on the priority of financing of educational and scientific institutions;
- optimization of network of educational institutions, creation of powerful educational complexes on the basis of leading universities;
- joining current demands for future specialists (international cooperation, taking part in scientific-research and vocational projects, sufficient level of practical preparation etc.) with achievements of the native system of education (fundamental knowledge).

The trends of modernization of national system in vocational training of specialists in Ukraine are based on the analysis, comparison and using of experience of vocational training in agrarian branch in the countries of European Union as well as usage of native experience in solving the given problem. Modernization of system of vocation training of specialists is possible under the fulfillment of the next steps: adaption of the national system of vocational training of specialists in accordance with general European educative standards; working out modern curriculum and programmes for preparation of specialists and corresponding methodological aspects on the basis of higher educational institutions, scientific and research institutes; involving talented students into scientific work through studying in Master's Programms; organization of profound study of foreign languages; using modern informative technologies in vocational education of specialists.

Література:

1. Kremen V.G. Modernizatsiya osvity - vazhlyvyy chynnyk sotsial'noho, ekonomichnoho i politychnoho rozvytku Ukrainy. Visnyk NAN Ukrainy. - 2001. - #3 [Elektronnyy resurs]. Rezhym dostupu: <http://www.nbu.gov.ua/portal/All/herald/2001-03/7.htm>
2. Modernizatsiya profesynoyi osvity i navchannya: problemy, poshuky i perspektyvy: zb.nauk.pr. / [redkoleh.:V.O.

Radkevych (holova / ta in.]. - K.: Instytut profesiyno-tekhnichnoyi osvity NAPN Ukrayiny, 2011. Vyp.1. -252 s.

3. Nakaz MON Ukrayiny #99 vid 10.02.2010 r. "Pro kontseptsiyu orhanizatsiyi pidhotovky mahistriv v Ukrayini" [Elektronnyy resurs]. Rezhym dostupu: http://www.mon.gov.ua/newstmp/2010_1/15_02/1nakaz_mon_99.doc

4. Natsional'na doktryna rozvytku osvity/Osvita Ukrayiny. 2002. #33. S.4-6.

5. Pro skhvalennya Kontseptsiyi rozvytku natsional'noyi innovatsiyanoi systemy [Elektronnyy resurs]. Rezhym dostupu do dokumenta: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>

6. Radkevych V.O. Pryntsypy modernizatsiyi profesiyno-tekhnichnoyi osvity // Modernizatsiya profesiynoi osvity i navchannya: problemy, poshuky i perspektyvy: zb.nauk. pr. / [redkol.: V.O. Radkevych (holova / ta in.]. - K.: Instytut profesiyno-tekhnichnoyi osvity NAPN Ukrayiny, 2011. Vyp.1 - S.7-23.

УДК 378.134:811

Т.В. Караєва

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

У статті окреслено проблеми, що потребують вирішення у зв'язку з перебудовою системи навчання іноземних мов студентів немовних спеціальностей та запропоновано шляхи їх подолання.

The problems needed solution in the course of restructuring in the system of foreign language teaching to students of non-linguistic specialties have been traced as well as the ways of their overcoming have been proposed.

Інтеграційні процеси, що відбуваються на сучасному етапі в Україні, ставлять вимоги до якості мовної освіти, формують соціальне замовлення у фахівцях, рівень володіння

іноземної мови яких має відповідати міжнародному стандарту незалежного користувача мови. Ці вимоги потребують певних змін у викладанні іноземних мов у вищій школі.

Серед проблем, які потребують уваги та вирішення, вбачаємо такі:

- впровадження ефективних технологій навчання, оптимальних з точки зору врахування специфіки немовних вищих навчальних закладів (ВНЗ);

- створення умов для підвищення мотивації викладачів та студентів в процесі викладання та навчання;

- впровадження комп'ютерних технологій для формування англомовної інформаційної компетенції на практичних заняттях з іноземної мови;

- розробка вітчизняних підручників та навчальних посібників нового типу, які б надавали варіативні завдання з урахуванням аудиторної, самостійної та творчої роботи студентів;

- організація поза аудиторної роботи студентів через їх самостійну діяльність з урахуванням внутрішнього механізму діяльності.

По завершенні курсу навчання у ВНЗ студенти мають досягти за глобальною шкалою рівнів володіння іноземною мовою дескриптора цільового рівня B2 [1, с. 24]. Але кількість часу, відведена на дисципліну «Іноземна мова» у немовному ВНЗ аграрного профілю, набагато менша порівняно з мовними навчальними закладами, хоча цільовий рівень володіння мовою для отримання ступеня бакалавра такий самий. За таких умов виникає необхідність у розробці моделей навчання та впровадження варіативних технологій навчання, які б враховували специфіку немовного ВНЗ.

Удосконалення процесу впровадження новітніх технологій у навчання іноземних мов потребує, передусім, спеціальної підготовки вмотивованих викладачів, оскільки очевидно, що процес формування і навчання вмотивованих студентів потребує вмотивованого викладача [2, с.122].

За наявності високої позитивної внутрішньої мотивації ефективність процесу навчання різко зростає, оскільки процес засвоєння інформації формується не тільки через усвідомлення, а й через «внутрішній механізм діяльності», як то: потреби – інтереси – цінності – мотиви – цілі»[3, с.184]. Для стимулювання мотивації у тих, хто навчається, до змісту навчання необхідно включати: теми та інтерактивні види навчальної діяльності, які викликають зацікавленість, стимулюють до пошуку відповідей з питань, що виникають в процесі навчання; якомога більше включати їх до навчальних програм [4, с.13].

Щодо впровадження комп'ютерних технологій на практичних заняттях з англійської мови, то такий процес має слугувати формуванню англомовної інформаційної компетенції, яка розглядається як «здатність фахівця (сформованість відповідних умінь) ефективно знаходити та використовувати потрібну йому фахову інформацію через усі доступні англомовні канали і, перш за все, через канали, які надаються сучасними інформаційними технологіями» [5, с. 138]. Альтернативою для вирішення наведеної проблеми може стати перебудова процесу навчання через застосування елементів «змішаного навчання» (blended learning), яке визначають як мовний курс, що поєднує звичайні аудиторні заняття з широким використанням сучасних інформаційних технологій, таких як Інтернет [6, с.7] для здійснення студентами пошуку фахової інформації на англомовних сайтах з метою активізації їх навчальної діяльності.

Також, у фокусі уваги має бути проблема розробки вітчизняних підручників та навчальних посібників нового типу, побудованих на основі принципу інтегративного навчання всіх видів мовленнєвої діяльності. Такий досвід вже є в Україні: останнім часом розроблені та пройшли апробацію підручники вітчизняних освітян для навчання студентів різних напрямів підготовки; захищені дисертаційні роботи на основі сучасних підходів, що сприяють формуванню іншомовної компетентності у продуктивних видах мовленнєвої діяльності; стандартах комунікативної повсякденної поведінки; рецептивних видах

мовленнєвої діяльності; навчанні англійської мови з використанням Інтернет ресурсу і таке ін.

Але ефективність впровадження наведених підходів до викладання іноземних мов у вищій школі залежить від вмотивованості викладачів, їх готовності впроваджувати наявний досвід освітян та «наробляти» саме свій на основі творчих підходів, що сприяють та уможлиблюють розкриття творчого потенціалу тих, хто навчається.

Література:

1. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання/ Наук. ред. укр. вид. С.Ю. Ніколаєва. – Л.: Ленив, 2003. – 273 с.

2. Уилкинсон Б. Стиль преподавания /Б. Уилкинсон. – К.: Украина, ПБ, 1996. – 150 с.

3. Осипов И.А. Пространство и время как категории мировоззрения и регуляторы практической деятельности/ И.А. Осипов; науч. ред. Д.И.Широканов. – Мн: Наука и техника, 1989. – 220 с.

4. Brophy J. Motivating students to learn./ J. Brophy. – The McFraw-Hill Companies: Michigan state University, 1998. – 277 p.

5. Методика навчання англійської мови студентів-психологів: монографія/ О.Б. Тарнопольський, С.П. Кожушко, Ю.В. Дегтярьова та ін./за наук. ред. О.Б. Тарнопольського. – Д.: Дніпропетр. ун-т ім. Альфреда Нобеля, 2011.–264 с.

6. Sharma P., Barrett B. Blended Learning. Using technology in and beyond the language classroom / P.Sharma, B.Barrett. – Oxford: Macmillan, 2007. – 160 p.

ПОЛІКУЛЬТУРНИЙ АСПЕКТ МІЖНАРОДНОЇ СПІВПРАЦІ У СФЕРІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Розглядається проблема налагодження міжнародної співпраці вищих освітніх закладів на засадах загальнолюдських цінностей. Формування не лише професійних, а й полікультурних компетентностей студентської молоді.

The problem of international cooperation, based on human values, in the sphere of higher education is analyzed. Importance of development both professional and poly-cultural competences of students.

Міжнародне співробітництво закладів вищої освіти є важливим аспектом Болонського процесу, що охоплює низку країн. Академічна мобільність студентів, викладачів і дослідників, як зазначає Т. Антонюк, збагачує їх європейським досвідом, покращує якість навчання / викладання, підсилює академічну і культурну інтернаціоналізацію [1, с. 152]. Співробітництво у галузі вищої освіти на міжнародному рівні також допомагає вирішити важливі завдання стандартизації рівня підготовки фахівців у різних країнах, відповідності освітніх стандартів до сучасних вимог економіки, потреб суспільства загалом і кожного громадянина зокрема.

Питання інтеграції вітчизняних закладів вищої освіти в європейський освітній простір дедалі більше актуалізується через налагодження активної та багатовекторної участі у різних формах освітніх і науково-дослідницьких зв'язків, що, у свою чергу залежить від державної підтримки у вигляді законодавчих ініціатив і фінансових інвестицій. Зокрема у Статті 3. Закону України «Про вищу освіту» зазначено, що державна політика у сфері вищої освіти ґрунтується на принципах «міжнародної інтеграції та інтеграції системи вищої освіти України у

Європейський простір вищої освіти, за умови збереження і розвитку досягнень та прогресивних традицій національної вищої школи» [2].

Під час реформування вітчизняної системи освіти, особливо у сфері міжнародної співпраці, варто враховувати досвід та досягнення реформ, що відбуваються в освітніх системах європейських країн і є важливим аспектом їхньої соціальної політики, спрямованої на формування єдиної європейської ідентичності. Зазначені процеси відображають тенденцію до синтезу, формування нової громадянської свідомості, що має на меті підготувати молоде покоління до професійної діяльності в умовах міжнародних структур уніфікованого європейського ринку праці [3].

Слід зазначити, що в умовах полікультурності та мультилінгвізму освітня політика країн Європи здійснюється на засадах дотримання прав людини і поваги до її гідності, що найбільш повно відображені у низці програмних документів ООН і ЮНЕСКО, зокрема в Загальній декларації прав людини (1948). Основними принципами полікультурної освітньої політики у розвинених країнах Європи і світу є створення можливостей для збереження власної культурної ідентичності індивіда, а також ефективної міжкультурної взаємодії, встановлення добросусідських та рівних партнерських установок.

Відтак міжнародна співпраця вітчизняних закладів вищої освіти у сфері професійної підготовки фахівців повинна ґрунтуватися на ідеях полікультурності, толерантності, повазі до відмінностей світоглядів і стилів життя. Окрім виховання професійної культури, формування нових професійних якостей, що задовільняють основні вимоги певного фаху, слід звертати увагу на формування в особистості ще й полікультурної компетентності, що забезпечує гармонійне співіснування представників різних етнічних, релігійних, мовних спільнот у демократичному суспільстві. Мова йде про розвиток у студентської молоді умінь і навичок ефективної взаємодії з представниками інших культур, співпраці, ґрунтованої на

засадах толерантності й загальнолюдських цінностей, що є необхідною умовою для подальшого працевлаштування на європейському та світовому ринку праці. Адже від того, які перетворення здійснюватимуться в освітній сфері, що буде запозичено з європейських освітніх стандартів, залежатиме рівень вітчизняної науки та освіти, ставлення до неї з боку світової спільноти [1, с. 150].

Література:

1. Антонюк Т. Міжнародне співробітництво та інтеграція у галузі освіти як важливий фактор конкурентоспроможності української освітньої системи / Т. Антонюк // Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Історичні науки». – 2013. – Вип. 21. – С. 149–155.

2. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>. – Назва з екрану.

3. Савина А. Европейское образование: ориентация на интеграцию образовательных систем [Електронний ресурс] / А. Савина // Педагогика. – 5. – 2014. – [8 с.]. – Режим доступу: <http://dlib.eastview.com/browse/doc/41618148>. – Назва з екрану.

УДК: 371.48

Т.О.Кушова

ГУМАНІСТИЧНІ ПОГЛЯДИ А.М. ТОПОРОВА: СУЧАСНИЙ АСПЕКТ

Toporov's humane strategy for education is shown in this article. The pedagogical operational experience in the commune "May morning" is reported. Toporov's active position concerning different types of personality's development has been examined.

В статті описаний гуманістичний підхід Адріана Митрофановича Топорова до просвітництва. Розглянуто практичний досвід роботи в комуні «Майское утро».

Досліджено активну позицію Топорова щодо різних підходів до розвитку особистості.

17 липня 2011 року педагогічною спільнотою був прийнятий Маніфест Гуманної Педагогіки, який закликає стати творцем свого власного суб'єктивного освітнього поля. Наш склад характеру, наші переконання і прагнення, наша суть в сукупності й представляють це поле. «В освітньому просторі завжди були і є вчителі й вихователі з багатим духовним світом і високою моральністю, люди цілеспрямовані, віддані, шляхетні. Вони приходять до гуманної педагогічної практики за своїм внутрішнім покликом, а учні й вихованці закохуються в них, їм добре знаходитися поруч, й успіхи в пізнанні й дорослішанні стають природним наслідком» [1, с. 25]. Яскравим представником гуманного педагогічного підходу є діяльність народного вчителя Адріана Митрофановича Топорова. Педагогічний досвід – невичерпне джерело та одночасно спосіб вдосконалення наукових та практичних знань, критерій їх цінності. Для Топорова таким джерелом стала робота в алтайській комуні «Майское утро», яка була заснована в 1920 році в селі Косиха Барнаульського округу.

Топоров був ідейним центром, який завдяки своїй самовідданій праці зумів прищепити цікавість до культури, що щільно увійшла в практику життя алтайських селян, їх дітей, стала потребою дня, залучила до творчості. Ще на початку ХХ століття Адріан Митрофанович вбачав в красі і культурних цінностях фундамент для розвитку моральних та гуманних якостей в дитини і дорослій людини, а також в особистості вчителя. Це розуміли й самі комунари «Майского утра». В своїй книзі «Я – вчитель» він описує свою педагогічну діяльність простою мовою, передаючи колорит мови спілкування селян. « Нам потрібна школа, наука, театр, хор, оркестр, курси, лекції. Вчи і розважай нас!»[2, с. 128]. І вони отримали все, що було можливим: світло, книги, періодичні видання, бібліотеку, матеріали для малювання, екскурсії, 50 скрипок, театральні виступи, публічні читання художньої літератури і можливість

критично мислити. За 12 років просвітник прочитав для комунарів значну кількість класичної і радянської літератури. Він був надзвичайно артистичною особистістю: «...здавалось, слухач після читання вів до себе провести ніч героя, який вдався в пам'ять», - згадував батько космонавта –2, відомий педагог і просвітник, учень Топорова, Степан Павлович Тітов [4]. Клуб завжди був заповнений бажаними, іноді не всім вистачало місця. Кожен твір обговорювався в голос, комунари критикували одних письменників й високо оцінювали інших. Топоров зміг зацікавити й заохотити до культурного розвитку й просвіництва селян будь-якого віку, знайшов підхід до кожного.

Досвід Топорова є єдиним у світі щодо критики художньої літератури селянами, яку він виклав у своїй книзі «Селяни про письменників», перше видання якої датується 1930 роком. Адріан Митрофанович є єдиним письменником Миколаєва, книга якого видавалась 6 разів (останнє видання 2015року).

Топоров – «духовний стрижень» комуни, де кожен прагнув знати й проявляти свої знання. Педагог знайшов в кожній дитині обдаровану особистість, яка проявляла себе в різних сферах діяльності. Діти малювали, ліпили, вишивали, моделювали, писали конкурсні розповіді й вірші, співали, грали на різних музикальних інструментах. Він був переконаний, що «школа без мистецтв – мертва будівля» [2, с. 142], і що краса виховує в дітях найкращі людські якості. Гуманний підхід до людини пронизує всю діяльність вчителя – новатора. Один з найвидатніших класиків гуманної педагогіки В.О. Сухомлинський писав про Топорова так: «Вчитель ніколи не може обмежуватись уроком. Справжній педагог є іскрою, яка запалює в людських серцях любов до прекрасного»[5].

В Маніфесті Гуманної Педагогіки є розділ, який присвячений боротьбі з самим собою, яка має бути невід'ємною складовою в становленні гуманного освітнього простору всередині нас самих. Адріану Митрофановичу вдалось здійснити подвиг, він став справжнім просвітником і

створив гуманний освітній простір в комуні. До останнього подиху він невтомно працював. Сотні його статей у періодичних виданнях як Миколаєва, так і всієї України і зарубіжжя є безцінним матеріалом для ретельного вивчення його педагогічної і просвітницької діяльності. Його досвід має стати прикладом для вчителів, вихователів і батьків. Ім'я А.М.Топорова може гідно стати в один ряд з такими видатними педагогами-гуманістами як В.О.Сухомлинський і А.С.Макаренко.

Література:

1. Манифест Гуманной педагогики. – Донецк: Ноулидж, 2011.
2. Топоров А.М. Я – учитель. – М.: Детская литература, 1980.
3. Аграновский А. Генрих Гейне и Глафира // Топоров А. Крестьяне о писателях. – М.: Советская Россия, 1967. – С. 26-33.
4. Большенков А. Тема его жизни неиссякаема // На земле косихинской. – 5 сентября. № 103 (542). 2001. – С. 2.
5. Адриан Митрофанович Топоров [Электронный ресурс] // Материал из Википедии <http://ru.wikipedia.org/>

УДК 378:355:355.45

О.В. Лемешко

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ З ЛОКАЛІЗАЦІЇ НЕСТАНДАРТНИХ СИТУАЦІЙ: МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

В статті розглядається питання професійної компетентності майбутніх офіцерів-прикордонників до вирішення нестандартних ситуацій в пунктах пропуску через державний кордон.

Ключові слова: професійна компетентність, офіцери-прикордонники, нестандартна ситуація, пункт пропуску.

The article deals with the problem of professional competence of future border guard officers to localize non standard situations at check points across the state border.

Key words: professional competence, border guard officers, non-standard situation, check point.

У зв'язку зі змінами основних ризиків і загроз національній безпеці України, в результаті виникнення нових загроз на державному кордоні: міжнародна злочинність, тероризм, контрабандна діяльність, проведенням антитерористичної операції на сході України в прикордонній сфері виникла гостра необхідність у перегляді та вдосконаленні протидії цим факторам. Обстановка на державному кордоні постійно ускладнюється, тому необхідно швидко реагувати на її зміни.

Основною метою підготовки є навчити персонал впевнено діяти самостійно та у взаємодії з прикордонними нарядами, а старших зміни правильно оцінювати обстановку, приймати своєчасні рішення, вірно ставити завдання підлеглим і здійснювати керівництво силами та засобами під час виконання завдань з локалізації нестандартних ситуацій в пунктах пропуску через державний кордон.

Професійна компетентність займає особливе місце в структурі готовності майбутнього офіцера-прикордонника до професійної діяльності. Вона дозволяє йому професійно грамотно і рішуче діяти в будь-яких умовах професійної діяльності. Офіцери-прикордонники для вирішення службових завдань в пунктах пропуску через державний кордон повинні бути підготовленими та компетентними. «Компетентність» визначається як «глибоке, досконале знання суті роботи, що виконується, способів і засобів досягнення цілей, а також наявність відповідних умінь і навичок [1]; індивідуальна характеристика ступеня відповідності вимогам професії, як психічний стан, що надає можливість діяти самостійно і

відповідно, як опанування людиною здатності та вмій виконувати певні трудові функції [2]. В загальному професійна компетентність включає багато складових, які умовно можна поділити на такі групи: компетентність у професійній діяльності (спеціальна, технологічна, комп'ютерна, суб'єктна, правова, економічна та ін.); компетентність у професійному спілкуванні (комунікативна–здатність до співробітництва, соціально-перцептивна, діагностична, етична, емпатійна, соціокультурна, конфліктна та ін.); компетентність у реалізації особистості професіонала (психологічна, індивідуальна, аутопсихологічна, культурна, рефлексивна й ін.).

На думку генерала К. Вуоно професіоналом є такий професійний військовий фахівець-керівник, який несе відповідальність за солдатів і підрозділи, за оборону нації і дотримується етичних норм [3, с. 4–5]. Професійна компетентність це досконале знання своєї справи.

А. Машталер розглядає професійну компетентність як важливу характеристику та необхідну умову професіоналізму і визначає ефективність професійної діяльності фахівця, опосередковуючи його особистісно-професійний розвиток. Він вважає, що необхідно звертати увагу на знання, уміння, навички, способи виконання діяльності, досвід практичного використання знань і вмій, особливості професійного мислення, що необхідні для прийняття ефективних рішень у різних ситуаціях професійної діяльності [4, с. 4–5].

Стратегію державного розвитку освіти у вищій школі необхідно спрямовувати саме на підготовку кадрів нового покоління, акцентування якої робиться на формуванні високого рівня професійної компетентності майбутніх фахівців. З цією метою варто аналізувати та імплементувати досвід закордонних прикордонних відомств щодо підготовки офіцерів-прикордонників. Національна академія Державної прикордонної служби України імені Б. Хмельницького підтримує міжнародні зв'язки з 10 навчальними закладами США, Німеччини, Польщі, Словаччини, Угорщини, Румунії, Туреччини та Республіки Білорусь. Академія плідно

співпрацює з питань підготовки персоналу з багатьма міжнародними інституціями, такими як: представництво Міжнародної організації з міграції в Україні, дипломатичні представництва іноземних країн в нашій країні, Департамент енергетики США, Представництво НАТО в Україні, Європейський Союз (ОБСЄ, EUBAM, FRONTEx).

Тісна співпраця з США збільшила роль навчальних закладів ДПСУ шляхом удосконалення їх інфраструктури, проведення семінарів з питань розширення їх можливостей та підтримання реформи системи підготовки кадрів. Спільні заходи сприяли розвитку інфраструктури в Навчальному центрі ДПСУ (м. Черкаси) та Кінологічному навчальному центрі ДПСУ (м. Великі Мости) і розробленню програм підготовки і підвищення кваліфікації викладачів з відповідних дисциплін.

Література:

1. Ожёгов С. И. Толковый словарь русского языка [Текст] / С. И. Ожёгов, Н. Ю. Шведов. – М.: Азъ, 1995 – 928 с., с. 194.
2. Маркова А.К. Психология профессионализма. – М.: Международный гуманитарный фонд “Знание”, 1996. – 312 с.
3. Vuono, Carl E. Professionalism and the Army of the 1990-s / Carl E. Vuono // Military Review. – 1990. – № 4. – 297 p.
4. Машталер, А. М. Розвиток професійної компетентності офіцерів-прикордонників у системі підвищення кваліфікації засобами дистанційного навчання: дис. ... кандидата пед. наук : 13.00.04/ Машталер Анатолій Миколайович. – Хмельницький, 2015. – 224 с.

**ПІДВИЩЕННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ АКТИВНОСТІ
СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
(ЗАСОБАМИ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ ТА ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧИХ
МАТЕРІАЛІВ)**

Стаття присвячена проблемі підвищення пізнавальної активності студентів на заняттях з іноземної мови. Обґрунтовано необхідність використання інноваційних технологій навчання та лінгвокраїнознавчих матеріалів при вивченні іноземних мов.

Ключові слова: пізнавальна активність студентів, інноваційні технології навчання, лінгвокраїнознавчі матеріали, вивчення іноземних мов.

The article is devoted to the problem of increasing students` cognitive activity at the classes of foreign language. The necessity of implementing to process the newest technologies of studying and country study materials at the learning of foreign languages is explained.

Key words: students` cognitive activity, the newest technologies of studying, country study materials, learning of foreign languages.

Розвиток нових соціально-економічних та політичних відносин в Україні за умови міжнародного співробітництва з країнами Європейського союзу висувають нові вимоги до підготовки фахівців різних спеціальностей у системі вищої освіти. Підвищення пізнавальної активності студентів здійснюється шляхом втілення новітніх педагогічних технологій в організацію навчально-пізнавальної діяльності викладачів ВНЗ. Проблема формування пізнавальної активності цікавила різних вчених в різні часи, а саме К.Д. Ушинського, Д. Локка, Ж-Ж. Руссо, Р.С. Черкасова, Г.І. Щукіної та ін. Вони розглядали

сутність пізнавальної активності, її структуру, шляхи і методи її організації [3]. Тому підвищення навчально-пізнавальної активності студентів є одним з основних напрямів покращення навчально-виховного процесу вищих навчальних закладів.

Сучасні вчені розглядають процес створення, поширення та використання нових засобів в освіті як інновацію. Навчальна інноваційна технологія – це такий підбір операційних дій педагога з студентом, у результаті яких суттєво поліпшується мотивація студентів до навчального процесу, тобто змінюються потреби у навчанні і зацікавленість. Розглянемо більш детально такі інноваційні технології навчання які застосовують на заняттях з іноземної мови у немовних ВНЗ, а саме технології групової навчальної роботи, нові інформаційні технології навчання, технологію особистісно-орієнтованого навчання, технології розвивального навчання, технологію формування творчої особистості та технологію навчання як дослідження. Групова навчальна діяльність створює умови для позитивної мотивації, адже під час групової роботи активізується діяльність всіх виконавців, а також створюються умови для оволодіння студентами формами взаємодопомоги. На заняттях з іноземної мови використовуються різні завдання для виконання у групах з метою розвитку комунікативних навичок спілкування у студентів, наприклад он-лайн ігри вивчаємо англійську мову в іграх та інтерактивна он-лайн вікторини для студентів з німецької мови [4]. Активно використовуються на заняттях з іноземної мови електронні дидактичні матеріали з фахової тематики за різними спеціальностями. У процесі навчання іноземної мови використовуємо Інтернет-ресурси для активізації пізнавальної діяльності та самостійної роботи студентів. Лінгвокраїнознавчі матеріали також використовуються як додатковий ілюстративний відео матеріал для аудиторних занять з іноземної мови для всіх спеціальностей. Використання лінгвокраїнознавчих матеріалів у процесі вивчення студентами іноземної мови передбачає оволодіння знаннями про культуру, історію, реалії та традиції країни; залучення до діалогу культур (іншомовної та рідної); усвідомлення суті явищ іноземної мови

та їх порівняння з рідною мовою; уміння вчитися (працювати з книгою, підручником, довідковою літературою, словниками тощо). Мета особистісно-орієнтованого навчання розвивати індивідуальні та пізнавальні здібності кожного студента максимально виявляти, ініціювати, використовувати індивідуальний (суб'єктивний) досвід студентів. З метою активізації пізнавальної самостійної роботи студентів при навчанні іноземних мов використовуються: он-лайн тести з англійської мови для всіх спеціальностей (лексико-граматичні тести) [5] та он-лайн тести з німецької мови для всіх спеціальностей [6]. На заняттях з іноземної мови використовуються різні завдання з метою впровадження технологій розвивального навчання – використовуються мультимедіальні завдання (аудіювання, говоріння, письмо, читання та контрольними тестами). На заняттях з іноземної мови необхідно підготувати студентів до проведення особистих досліджень у різних галузях науки, для цього необхідно вивчати сучасну пресу та науково-методичні журнали різних країн. Словники-онлайн використовуються студентами під час підготовки анотацій до статей та виконання домашнього завдання. Одна із актуальних проблем сучасної методики навчання іноземної мови – орієнтація навчального процесу на активну самостійну роботу студентів.

Використання лінгвокраїнознавчих матеріалів сприяє активізації даного виду роботи. Стимулюють творчу діяльність студентів вдалий підбір творчих завдань, використання ігрових моментів та ін. Виходячи з методики навчання іноземної мови, вчені (наприклад, Є.М. Верещагін [1, с. 48] та В.Г. Костомаров [2, с. 82]) вважають, що основний лінгвокраїнознавчий матеріал (наприклад, текст) – має бути: 1) автентичним, тобто являти собою мовленнєві твори, які виникли в реальних ситуаціях спілкування у тому соціумі, мова якого вивчається; 2) актуальними, тобто відображати сучасну стадію соціально-рольової взаємодії комунікантів; 3) типовими, тобто являти собою стандартизовані мовленнєві твори, які регулярно відтворюються у ситуаціях спілкування. Основною метою

використання лінгвокраїнознавчих матеріалів – це навчити адекватно сприймати мову співрозмовника і розуміти оригінальні тексти. Самостійне читання журналів та газет, перегляд телепередач, навчальних, документальних та художніх фільмів на іноземній мові сприятиме розширенню світогляду студентів.

Отже, запропоновані шляхи вирішення проблеми підвищення пізнавальної активності студентів на заняттях з іноземної мови характеризуються високою когнітивністю, комунікативністю, активним залученням студентів до навчальної діяльності, прийняттям власної відповідальності за просування в навчанні. Подальшої розробки потребують проблеми взаємодії викладачів та студентів під час навчання та підвищення самостійності діяльності студентів у процесі вивчення іноземної мови.

Література:

1. Верещагин Е. М. Язык и культура / Е. М. Верещагин, В. Г. Костомаров. – М., 1983. – 288 с.
2. Костомаров В. Г. Языковой вкус эпохи. Из наблюдений над речевой практикой масс-медиа / Костомаров В. Г. – Златоуст, 1999. – 320 с.
3. Щепіна Н. В. Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів ВНЗ як наукова проблема / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://www.nbuv.gov.ua>
4. English for everybody / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://english-for-everybody.ru/o-saite/on-lajn-igry>
5. English for everybody / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://english-for-everybody.ru/o-saite/on-lajn-testy>
6. Goethe-Institut / [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://www.goethe.de/lrn/prj/pba/mat/enindex.htm>

**DIE AUßENWIRTSCHAFT DEUTSCHLANDS
(ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
НІМЕЧЧИНИ)**

Стаття присвячена аналізу економіки Федеративної республіки Німеччини, при цьому наголошується, що зовнішні відносини відіграють ключову роль в економіці країни.

Ключові слова: економіка; зовнішньоекономічні зв'язки

Der Artikel ist der Analyse der Wirtschaft der Bundesrepublik Deutschlands gewidmet. In der vorliegenden Arbeit wird betont, dass die außenwirtschaftlichen Beziehungen die Schlüsselrolle in der Wirtschaft des Landes spielen.

Schlüsselwörter: die Wirtschaft; die außenwirtschaftlichen Beziehungen.

Die Bundesrepublik Deutschland ist der Staat in Mitteleuropa, wird Nord- und Baltisch von den Meeren gewaschen. Grenzt an neun Staaten – Dänemark, Belgien, den Niederlanden, Luxemburg, Österreich, der Schweiz, Frankreich, Tschechien und Polen.

Die Außenwirtschaft spielt eine entscheidende Rolle im Wirtschaftsleben Deutschlands. Es steht nach den USA an zweiter Stelle im Welthandel . Jeder dritte Erwerbstätige im Lande arbeitet direkt für den Export. Eine derart große Abhängigkeit von der Außenwirtschaft hat folgenden Grund: Deutschland ist ein dicht besiedeltes Industrieland mit nur sehr geringen eigenen Rohstoffvorkommen. Es verfügt über einen hohen Stand der Technologie und einen leistungsfähigen Produktionsapparat.

Sie ist der Hauptproduzent der Produktion des Maschinenbaues und der führende Exporteur der Wagen und der Ausrüstung unter den EU-Ländern. Deutschland kann man als der zweifellose Führer im weltweiten Kraftfahrzeugbau nennen. Vom Ende die 19 Jh. hat sich die Spezialisierung Deutschlands auf der

Ausgabe und dem Export der Produktion der Maschinenbau-, chemischen Industrie, und ebenso die Elektrotechniken geklärt.

Man kann bemerken, dass die äußerlichen Beziehungen die Schlüsselrolle im Wirtschaftsleben Deutschlands spielen. Von Anfang an trat sie für die engen Interfachbeziehungen in der Weltwirtschaft und das Prinzip der internationalen Teilung des Werkes auf. Entsprechend ihm wird auch die Außenhandelspolitik Deutschlands gebaut. Die Bundesrepublik tritt für die weitere Liberalisierung des weltweiten Handels mit der stärkeren Berücksichtigung der ökologischen und sozialen Aspekte im Geiste der standfesten Entwicklung auf. Die Offenheit hat in Bezug auf die Außenwelt dazu gebracht, dass Deutschland - den Botschafter der USA - zweiten nach dem Umfang die Außenhandelswendung in der Welt hat.

Die Mitgliedstaaten der Europäischen Gemeinschaft (EG) haben Zollunion verwirklicht: sie haben den Handelsaustausch untereinander von allen Zöllen und mengenmäßigen Beschränkungen befreit. Deshalb sind die größten Handelspartner der Bundesrepublik die EG-Staaten. 52% der Gesamteinfuhr in die Bundesrepublik kommen aus den EG-Staaten, 51% der Ausfuhr liefert Deutschland an die EG-Staaten. Die beiden größten Handelspartner Deutschlands sind Frankreich und die Niederlande. Auf der Lieferantenliste der deutschen Importeure nehmen die Niederlande den ersten Platz ein, und Frankreich steht an der zweiten Stelle. Bei der Zufuhr belegt Frankreich den ersten Rang, dann kommen die USA. Für die Erschließung oder Sicherung der Außenmärkte gewinnen private Auslandsinvestitionen immer größere Bedeutung. Etwa 80% aller Investitionen entfallen auf die westlichen Industrieländer und 15 % auf die Entwicklungsländer.

Zur Zeit die Reihe der Zweige der deutschen Industrie, seit dem Maschinenbau und dem Kraftfahrzeugbau und die Pharmaindustrie und die Produktion der Sportartikel beendigt, exportieren die Produktion erfolgreich. Es fördert auch andere Zweige. Jedoch werden die höchsten Wachstumsraten in der Sphäre der Dienstleistungen, vor allem in solchen Sektoren wie die Logistik, die Versicherung, die Informationstechnologien, die

Unternehmerdienstleistungen und das Gesundheitswesen in die nächsten Jahrzehnte erwartet.

Die enge Verflechtung der deutschen Wirtschaft mit der weltweiten Wirtschaft zieht auch eine bestimmte Abhängigkeit. Deshalb reagiert Deutschland auf alle Störungen im weltweiten Handel und auf die Veränderungen der weltweiten Konjunktur feinfühlig: es berührt die Arbeitsplätze, die Kapitalanlage, die Einkünfte und den Lebensstandard. Die stabile Weltwirtschaft, die Freiheit des Handels und das geregelte Devisensystem sind die wichtigen Vorbedingungen für die positive ununterbrochene Entwicklung der deutschen Volkswirtschaft.

Література:

1. Eurostat(2009): Euroindikatoren, in: Eurostat Pressemitteilungen,
2. Jürgen Kromphardt: Grundlagen der Makroökonomie, München 2006 Kap. F II Arbeitsmarkt: Angebot, Nachfrage und Lohnniveau, S.194 ff.; insbes. F.II 3 Das Grundmodell des neoklassischen Arbeitsmarktes, S. 203, und F.II 4 Der Keynesianische Arbeitsmarkt, S.205.
3. Knogler, M.I. (2002): Arbeitsmarktpolitische Herausforderungen in den Ländern der EU-Beitrittskandidaten, Osteuropa-Institut München, Working Paper, Nr. 235, München.

УДК 811.111

Ж. В. Ігнатенко
Ю.Б. Міщенко

АКТИВІЗАЦІЯ НАУКОВО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Стаття освiчує питання активiзацiя науково-пiзнавальної дiяльностi студентiв на заняттях з iноземної мови. Автори описують новiтнi методи навчання у викладаннi.

Приділяється увага самостійній роботі студента аграрного університету, як важливому фактор у формуванні мотивації до навчання.

The article has been covered questions of developing students cognitive activity, their wiliness and ability to study. Authors describe new methods of teaching in the education process. It is also paid attention to the independent work of agrarian students which is an important factor in forming motivations in studies.

Інтеграція в Європейське співтовариство, реалізація положень Болонської декларації, модернізація вищої освіти зумовлюють удосконалення організації навчального процесу, технологій, форм і методів навчання. Виконання цих завдань вимагає пошуку шляхів удосконалення навчально-виховного процесу, розроблення нових методів та форм взаємодії викладача та студента. Вища школа поступово, але неухильно переходить від передачі інформації до керівництва навчально-пізнавальною діяльністю, формування у студентів навичок самостійної творчої роботи, здатності до прийняття відповідальних конструктивних рішень. Вища освіта має готувати фахівців, компетентність яких визнавалася б не тільки в окремій державі, але й в усьому світі. Надзвичайної актуальності і важливого значення набуває проблема підготовки майбутніх аграрних фахівців, які були б здатні самостійно виконувати складні завдання і не боятися впровадити в практику все ефективно і нове.

Останнім часом з метою підвищення інтересу студентів до навчання та організації самостійної роботи студентів широко застосовуються активні форми і методи пізнавальної діяльності. Професійно необхідними в інноваційному навчанні є **імітаційні активні методи**, які поділяються на *неігрові* (імітаційні вправи, аналіз конкретних завдань) та *ігрові* (розігрування ситуативних завдань, ділові ігри, розігрування діалогів). Максимально стислий курс іноземної мови у немовному вузі вносить свої корективи у програму, висуваючи як найактуальнішу проблему

самостійної роботи студентів. Самостійна робота є не лише однією із форм організації навчального процесу, але й ефективним засобом активації пізнавальної діяльності студентів-аграріїв. Самостійна робота сприяє розвитку творчих здібностей особистості, забезпечує оптимальний режим роботи кожного студента згідно з його індивідуально-психологічними здібностями та ступенем підготовки.

Джерелом мотивації в найбільш загальному розумінні є певна потреба, що створюється на основі суперечностей між тим, що людина має, чим володіє, чого досягла, і тим, чого вона ще не має, чим не володіє, чого не досягла. Бажання мати, оволодіти, досягти становить зміст потреби. І якщо до сфери таких потреб потрапляє володіння іноземною мовою, вони стають мотивацією до її засвоєння. Нарешті, мотивацію слід розглядати як короткочасний фактор діяльності, який можна відкинути після досягнення мети. Йдеться про те, щоб почуття обов'язку було стабільним і впливало на хід життєдіяльності студента й тоді, коли самі стимулюючі фактори перестають діяти. Оскільки мотивація має велике значення у вивченні іноземної мови студентами, викладачеві важливо своєчасно зберегти, збудити і підтримати її.

Як відомо, особистісна активність у навчанні не належить до природжених якостей особистості. Вона формується в процесі пізнавальної діяльності й характеризується прагненням до пізнання, розумовою напругою й проявом морально-вольових якостей студентів. В сучасній методиці виділяють **три рівні пізнавальної активності**. *Перший рівень* – відтворювальна активність (рецепція та репродукція), яка характеризується прагненням суб'єкта навчання зрозуміти нове явище, доповнити й відтворити знання, опанувати спосіб їх застосування за зразком. *Другий рівень* – інтерпретуюча активність, репродукція з елементами продукції – характеризується більшою стійкістю вольових зусиль, що проявляються в прагненні студента проникнути в сутність явища, пізнати зв'язки між явищами, самостійно знайти шляхи рішення при утрудненнях. *Третій рівень активності* – творчий (продукція), на цьому рівні

студенти намагаються застосувати знання в новій ситуації, тобто перенести знання й способи діяльності в нові умови. Характерною особливістю третього рівня вважаються широкі й стійкі пізнавальні інтереси, висока процесуальна та професійна мотивація.

Загально відомо, що навчальний матеріал засвоюється краще, а уміння й навички пізнавальної діяльності формуються у студентів інтенсивніше під час самостійної роботи. Одним з найважливіших напрямків розвитку здатності студента самостійно здійснювати свою навчальну діяльність з оволодіння іноземною мовою є формування у нього оптимальних особистісних стратегій вивчення мови. Самостійність в придбанні знань передбачає оволодіння складними вміннями та навичками бачити значення та ціль роботи, організацію особистої самоосвіти, вміння по новому підходити до поставлених завдань, розумову активність і самостійність, здібність до творчості, а головне - планування.

Існуючі *підручники, словники, довідники, комп'ютерні та мультимедійні технічні засоби, мережа Інтернет* надають широкі можливості студентам самостійно опрацьовувати матеріал та удосконалювати знання з іноземної мови. Однак у цьому процесі роль викладача не повинна бути пасивною, він повинен правильно організувати роботу студентів, створити необхідне навчально-методичне забезпечення. Комп'ютерні технології та мережа Інтернет є основними способами зацікавлення та заохочення студентів до активної роботи завдяки багатьом факторам.

Важливим елементом науково-пізнавальної навчальної діяльності студентів при оволодінні іноземною мовою є використання *відеоматеріалів*. Робота з такими матеріалами урізноманітнює види діяльності студентів, підвищує рівень мотивації вивчення іноземної мови, дає можливість працювати з автентичними зразками мови, що є особливо актуальним. Потенціал відеометоду для комунікативного викладання мови очевидний. Використання сучасного, актуального й цікавого відеоматеріалу сприяє підвищенню пізнавальної активності

студентів, надає їм можливість отримати великий обсяг соціокультурної інформації. Завдання звичайно складаються із підготовчих вправ, що виконуються перед переглядом, низки запитань та завдань на перевірку розуміння відеоматеріалу, а також заключного комплексу вправ на обговорення побаченого та виконання творчих письмових завдань. Перегляд фільмів та виконання вправ сприяє розвитку пам'яті, уваги, логічного та творчого мислення, а також поглибленню знань студентів про країну, мова якої вивчається. Комплекс вправ має відповідати вимогам зв'язку всіх видів мовленнєвої діяльності, а саме розвитку навичок аудіювання, говоріння, читання та письма.

Одним з найефективніших та найцікавіших методів у мотивації студентів при вивченні іноземних мов є метод *проектів*. Він надає можливості студентам навчитись самостійно шукати шляхи вирішення проблеми, знаходити та відбирати необхідну інформацію, аналізувати, створювати новий практично значущий для них продукт, робити свої висновки та презентувати широкій аудиторії. Метод проектів сприяє розвитку творчих здібностей студентів та пробуджує пізнавальний інтерес, поліпшує зацікавлення вивченням іноземної мови, а тому широко використовується викладачами.

Якісна мовна підготовка студентів не можлива без використання сучасних освітніх технологій. Сучасні технології в освіті - це професійно-орієнтоване навчання іноземної мови, *проектна робота* в навчанні, застосування інформаційних та телекомунікаційних технологій, *дистанційні технології* в навчанні іноземних мов, створення *презентацій* в програмі PowerPoint, використання інтернет-ресурсів, навчання іноземної мови в комп'ютерному середовищі (форуми, блоги, електронна пошта), новітні тестові технології (створення банку діагностичних матеріалів з курсу навчального предмета «Іноземна мова» для проведення комп'ютерного тестування).

З усього вище сказаного, потрібно зробити висновок, що для викладача сьогодні важливо постійно вдосконалювати власні знання про методи навчання іноземних мов,

впроваджувати у власну викладацьку практику новітні освітні концепції, йти в ногу з часом.

Таким чином, новітні методи навчання іноземних мов сприяють одноразовому вирішенню проблем комунікативного, пізнавального та виховного характеру: розвивати уміння і навички спілкування, встановити емоційний контакт із студентами, навчити їх працювати в команді, зважати на думки і висловлювання інших. Як показує попередній досвід, використання зазначених методів навчання знімає нервову напругу студентів, змінює форми діяльності, привертає увагу до основних питань заняття.

Література:

1. Волкова Н. П. Педагогіка : навч. посіб. / Н. П. Волкова. - К. : Академвидав, 2007. - 616 с. 2. Кузьмінський А. І. Педагогіка : підручник / А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. - К. : Знання-Прес, 2008, с.447.

2. Аноюшкина Г. Формування в учнів бажання і вміння вчитися. / Г. Аношкі-на // Українська мова й література в сучасній школі. – 2012. - №10. с.38-39

3. Артюхова О. В., Игнатенко Ж. В., Лапчевская Т. Л. Developing Students Cognitive Activity, Their Wiliness and Ability to Study. // Международная заочная научно-практическая конференция. – «Научная дискуссия: вопросы педагогики и психологи». Часть II. (21 март, 2013) – Москва. с.137-142

4. Игнатенко Ж. В., Лапчевская А. Л., Мищенко Ю. Б. Motivating Students To Study English And Developing Their Cognitive Activity At Non-Specialized High Schools. // Международная заочная научно-практическая конференция. – «Научная дискуссия: вопросы педагогики и психологи». – сентябрь, 2013 – Москва.

5. Методи активізації пізнавальної діяльності. // Історія та правознавство. – 2007. - № 12. - с.6-17

6. Moskalikova R. How to Make Learners More Involved in the Learning Process. / Moskalikova R. // Матеріали Міжнародної наукової конференції – Минск, 21-

ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ НЕФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

У статті розглядається визначення поняття та змісту іношомовної професійної компетентності та етапи її формування у процесі підготовки студентів нефілологічних спеціальностей. Ключові слова: компетентність, професійна компетентність, іношомовна професійна компетентність.

The article is devoted to the definition of the notion and content of foreign language professional competence and stages of formation in the process of training of non-philological specialties students. Key words: competence, professional competence, foreign language professional competence.

Сьогодні статус іноземної мови стрімко зростає. Вивчення іноземних мов стає вимогою часу. Держава потребує висококваліфікованих фахівців із знанням іноземних мов, професіоналів готових до гідної участі у міжнародному співробітництві та формуванні нового ставлення до України в Європі та світі. Іноземна мова все більше набуває ролі засобу міжкультурного та професійного спілкування. Усе це зумовлює необхідність модернізації системи української освіти в умовах інтенсивного розвитку соціально-економічних відношень в суспільстві, передбачає актуалізацію проблем підвищення якості вищої освіти, що визначається не тільки об'ємом знань за фахом, але й здатністю майбутніх випускників до їх творчого застосування у реалізації завдань фахового спрямування, спроможність здійснювати іношомовне спілкування з фахівцями з інших країн, а також виконувати професійну діяльність в умовах іношомовного середовища.

Проблема формування іншомовних навичок у студентів немовних спеціальностей завжди привертала увагу дослідників.

У роботах сучасних дослідників (І. О. Зимня, І. В. Анічков, Г. В. Рогова, Ю. І. Пасов, О. М. Волченко, Г. О. Копил, В.Г. Редько) наголошується на актуальності проблеми удосконалення змісту навчання іноземних мов майбутніх фахівців як однієї зі складових їхнього загальнокультурного розвитку і професійної підготовленості. Іншомовна підготовка відкриває широкі можливості для загальнокультурного, особистісного і професійного розвитку кожної особистості, тому доцільною є спрямованість навчання іноземної мови на формування професійної компетентності.

Сутність поняття професійної компетентності було предметом розгляду в роботах О. Є. Антонової, В. П. Беспалька, О. А. Дубасенюк, М. Б. Євтуха, І. А. Зазюна, Н. В. Кузьміної, О. Є. Ломакіної, Н. Г. Ничкало, Є. М. Павлютенкова, І. Пискунова, М. В. Розова, В. О. Слатьоніна та ін.

Поняття «професійна компетентність» характеризує і визначає рівень професіоналізму особистості, яка володіє знаннями, навичками та уміннями, набутими власним шляхом та з досвіду практичної діяльності, що дають змогу їй демонструвати професійно грамотне мислення, оцінку, думку і здатність розв'язувати проблеми професійного характеру. Під професійною іншомовною компетентністю ми розуміємо сукупність знань (лексичних, граматичних, фонетичних, орфографічних), умінь в аудіюванні, говорінні, читанні, письмі та навичок спілкування, що забезпечує володіння іноземною мовою на професійному рівні.

Згідно із Загальноєвропейськими Рекомендаціями з мовної освіти, комунікативні мовні компетенції є такими, що забезпечують людині можливість діяти, застосовуючи специфічні лінгвістичні засоби. Комунікативна мовленнєва компетенція складається з таких компонентів, як лінгвістичні компетенції, соціолінгвістичні компетенції та прагматичні компетенції, і реалізується у виконанні різних видів мовленнєвої діяльності [1].

Для компетентного фахівця, котрий не володіє необхідними для його професії компетенціями, як засвідчує практика, неможлива їх повна реалізація в соціально значущих аспектах. Відповідно, компетентність студента є основним якісним показником освітнього процесу у вищому навчальному закладі, а її досягнення відбувається через здобуття ним необхідних компетенцій, що і є освітньою метою професійної підготовки спеціаліста.

Соціально-економічна ситуація сьогодення розкриває перед майбутніми фахівцями нові можливості самореалізації, яка може здійснюватися не тільки через окремі випадки спілкування із зарубіжними колегами та партнерами, але й через здійснення професійної діяльності в умовах іншомовного суспільства. У такому зв'язку необхідно спрямовувати навчальну діяльність студентів на формування здібностей реалізації професійної діяльності та її результатів засобами іноземної мови, тобто формування іншомовної професійної компетентності.

Теоретична та практична актуальність проблеми зумовила її мету, а саме: визначення поняття та змісту іншомовної професійної компетентності та шляхи її формування у процесі підготовки студентів нефілологічних спеціальностей.

Ототожнення понять "формування іншомовної комунікативної компетентності студентів технічних спеціальностей" та "професійна компетентність фахівця" відбувається у працях А. Андрієнко, Е. Бібікової, Ю. Солоднікової, О. Кравченко та С. Складарової, Н. Ізорія та інші. Так, А. Насіханова наголошує, що формування іншомовної компетенції є одним із завдань виховання повноцінної мовної особистості в умовах університетської освіти. При цьому наводиться визначення іншомовної компетенції як результату професійної підготовки, готовності до іншомовної діяльності у різних сферах згідно з пріоритетами особистості. Іншомовна компетенція не є простою сукупністю знань, навичок, умінь, однак, як результат навчального процесу, вона відбиває взаємодію іншомовних знань, умінь і ціннісних відношень

особистості. Як процес розвитку, іншомовна компетенція є зміною станів особистості у багаторівневій освітній системі [2].

За визначенням І.В.Секрет, іншомовна компетентність є інтегральною особистісно-професійною якістю людини з певним рівнем мовної освіти, яка реалізується у готовності на певній основі до успішної, продуктивної та ефективної діяльності з використанням комунікативних та інформативних можливостей іноземної мови, забезпечує можливість ефективної взаємодії з оточуючим середовищем за допомогою відповідних мовних компетенцій [3].

Важливим структурним компонентом професійної компетентності є комунікативна компетентність, яка є якісною характеристикою особистості фахівця та охоплює сукупність науково-теоретичних знань, практичних умінь і навичок у сфері здійснення професійної комунікації, досвід здійснення професійної взаємодії, стійку мотивацію професійного спілкування.

Аналіз наукової літератури дозволив визначити іншомовну професійну компетентність як інтегративне особистісно-професійне утворення, що реалізується у теоретичній та практичній готовності особистості до виконання успішної та ефективної професійної діяльності з використанням засобів іноземної мови або в умовах іншомовної культури.

Професійно-спрямована іншомовна підготовка фахівців нефілологічних спеціальностей, що має на меті сформувати навички і уміння практичного володіння іноземною мовою у сфері фахової діяльності, пропонуємо здійснювати за такими етапами:

1) загальний – етап іншомовної підготовки до компетентісно-орієнтованого володіння іноземною мовою (з урахуванням різного рівня іншомовної підготовки студентів);

2) базовий – етап опанування студентами базовими професійними знаннями та спеціальної термінології іноземною мовою;

3) професійний – передбачає залучення студентів до виконання комплексних завдань зі сфери професійної діяльності

у процесі іншомовного спілкування. На цьому етапі іншомовна підготовка допомагає збагачувати і поглиблювати професійний досвід студентів. На професійному етапі взаємодія між викладачем та студентом набуває характеру продуктивної спільної діяльності. Однією з ефективних форм такої співпраці на етапі формування іншомовної професійної компетентності студентів нефілологічних спеціальностей може бути проектна робота майбутніх фахівців. Уміння використовувати метод проектів є показником високої кваліфікації діяльності викладача.

Отже, тенденція до професіоналізації викладання іноземних мов загалом реалізується у формуванні іншомовної професійної компетентності. Професійно-спрямована іншомовна підготовка студентів нефілологічних спеціальностей має на меті сформувати навички і уміння практичного володіння іноземною мовою у сфері фахової діяльності, що цілком відповідає потребам сучасного українського суспільства і визначено одним із пріоритетних напрямків професійної підготовки сучасного фахівця.

Література:

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва. - К. : Ленвіт, 2003. -273 с
2. Насиханова А. 3. Иноязычная компетенция как компонент профессиональной подготовки специалиста в процессе обучения в вузе [Електронний ресурс]/ А.3.Насиханова. – Режим доступу: [http://lingvomaster.ru/files/354.pdf/](http://lingvomaster.ru/files/354.pdf)
3. Секрет І.В. Іншомовна професійна компетентність. [Електронний ресурс]/ І.В.Секрет. – Режим доступу: [http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc/Sekret.pdf/](http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc/Sekret.pdf)

**ПЕДАГОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ВИКЛАДАЧА
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ**

В статье рассмотрены проблемы определения педагогической компетентности учителя физического воспитания. Понятие "компетентность" рассматривается как способность квалифицированно выполнять задания или работу. С учетом анализа позиций ученых по этому вопросу и формирования педагогической компетентности учителя высшей школы. Эффективность профессиональной деятельности в значительной степени определяет образовательные компетентности специалиста, который образуется на стадии подготовки, окончательно формируется и развивается в ходе практической деятельности.

The article reveals the problem of defining the pedagogical competence of the teacher of physical education. Given the analysis of the positions of the scholars on the subject and the formation of pedagogical competence of the teacher of the high school. The effectiveness of professional activities to a great extent determines the educational competence of specialist, which is formed at the stage of training, is finally formed and evolves in the course of practical activity.

In modern conditions the development of the society, the quality of the training of future specialists in higher educational institutions is largely determined by the level of pedagogic competence of faculty, its ability to increase the efficiency of educational activities. Thus, the urgent problem of today is not only to improve the substantive competence of the teacher of the high school and the formation of his pedagogical competence.

The objective of the article is to reveal the basic aspects of scientific research in the field of education regarding the definition of pedagogical competence of the teacher of physical education.

Therefore, urgent problem today is not only improving the competence of the subject high school teacher, but also the formation of his pedagogical competence. Willingness for future specialists in physical education and sport to the use of innovative, future professional activity, and learning. Theoretical analysis showed that the separation of the core competencies depends on the values of a particular society, what makes a person successful socially, economically and personally, not only in school, but under the influence of family, friends, work, politics, religion, culture and so on.

Ключовими поняттями нашого дослідження є поняття: «компетентність», «компетенція», «професійна компетентність», «педагогічна компетентність», «викладач фізичного виховання», «педагогічна компетентність викладача фізичного виховання», «методична робота». Одним із ключових понять дослідження є термін «педагогічна компетентність викладача фізичного виховання». Оскільки поняття «компетентність» визначається неоднозначно, вважаємо за доцільне розглянути його зміст та розкрити зв'язок з іншим близькоспорідненим поняттям – «компетенція». Поняття «компетентність» трактується як: властивість за значенням компетентний, тобто який [1: 560]: 1) має достатні знання в якій-небудь галузі; 2) з чим-небудь добре обізнаний; 3) ґрунтується на знанні; кваліфікований; 4) має певні повноваження; досвідченість суб'єкта у певній сфері [2: 27]; здатність успішно задовольняти індивідуальні й соціальні потреби, діяти й виконувати поставлені завдання [3: 60]; динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність; результат навчання на певному рівні вищої освіти.

Поняття «компетентність» розглядається як спроможність кваліфіковано здійснювати діяльність, виконувати завдання або певного виду роботу, при цьому містить набір знань, навичок та відносин, що дають змогу особистості ефективно здійснювати діяльність або виконувати певні функції,

спрямовані на набуття визначених стандартів у галузі професії або виду діяльності.

Проблема узгодження змісту понять «компетентність» і «компетенція» виступає сьогодні в українському науковому просторі як проблема часто суб'єктивної інтерпретації. Розглянемо існуючі визначення поняття «компетенція» та з'ясуємо загальне та відмінне між поняттями «компетентність» і «компетенція».

Поняття «компетенція» трактується як: добра обізнаність із чим-небудь; коло повноважень якої-небудь організації, установи або особи; відчужена від суб'єкта, наперед задана соціальна норма (вимога) до освітньої підготовки учня, необхідна для його якісної продуктивної діяльності в певній сфері, тобто соціально закріплений результат; єдина (узгоджена) мова для опису академічного і професійного профілів і рівнів вищої освіти; певні внутрішні потенційні, приховані психологічні новоутворення (знання, уявлення, програми дій, системи цінностей і відносин), які потім виявляються у компетентностях людини як актуальних, діяльнісних проявах; знання і досвід у тій чи іншій сфері діяльності; комбінація характеристик (щодо знань й їхнього застосування, навичок, обов'язків і позицій й використуються для опису рівня або ступеня, у яких людина може продемонструвати їх). У цьому контексті компетенція або набір компетенцій означають, що людина може виявити певні здібності або навички й виконати завдання так, що це дозволить оцінити рівні досягнень. Компетенції можуть демонструватися й, отже, оцінюватися.

Висновки. Таким чином, актуальною проблемою сьогодення є не тільки удосконалення предметної компетентності викладача вищої школи, а й формування його педагогічної компетентності. Готовність майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту до застосування інноваційної, майбутньої професійної діяльності, та самовдосконалення. Теоретичний аналіз показав, що відокремлення ключових компетенцій залежить від цінностей певного соціуму, від того, що робить

людину успішною соціально, економічно й особистісно не лише в школі, але і під впливом родини, друзів, роботи, політики, релігії, культури тощо.

Література:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / Уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. – К.; Ірпінь: ВТФ «Перун», 2005. – 1728 с. – С. 560.

2. Бех І. Д. Теоретико-прикладний сенс компетентнісного підходу в педагогіці / І. Д. Бех // Педагогіка і психологія : Вісник АПН України. – 2009. – №2. – С. 27-33.

3. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи / [Н. М. Бібік, Л. С. Ващенко, О. І. Локшина та ін.]. – К.: К.І.С., 2004. – 112 с. – С. 60.

УДКДК 81'243:378.147

Ю.О. Полікарпова

РОЗВИТОК УСНОГО МОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ЧЕРЕЗ АКТИВІЗАЦІЮ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ

Автор розкриває можливості вдосконалення усного мовлення студентів через використання матеріалів та завдань, які активізують критичне мислення.

The author reveals some opportunities of improving oral discourse of the university students by making use of material and tasks that intensify their critical thinking.

Розвиток навичок усного мовлення у студентів є одним із важливих завдань у процесі вивчення іноземних мов. Однією з проблем, виявлених у процесі викладання іноземних мов, є неструктурованість усного дискурсу у студентів. На цій проблемі акцентовано увагу й у статті закордонних дослідників М. Касамассіма та Ф. Інсуа [1]. Вони дійшли висновку про те, що структурування усного дискурсу є необхідною умовою, виконання якої веде до підвищення рівня володіння мовою,

покращує результати при складанні міжнародних екзаменів і сприяє розвитку упевненості студентів у своїх мовленнєвих здібностях [1, с. 29].

Аналіз ситуації щодо володіння іноземними мовами в українській вищій школі показує недостатню розвиненість навичок усного мовлення. Іншою виявленою проблемою є недостатньо розвинене критичне мислення у студентів.

Метою даного дослідження є пошук оптимальних шляхів розвитку усного мовлення студентів через активізацію критичного мислення у процесі вивчення іноземних мов.

Сьогодні у час стрімких змін, розвитку сучасних технологій та експансії інформації кожному випускнику вишу необхідно мислити критично, аналізуючи інформацію на предмет достовірності, аргументованості думок, послідовності й логічності висновків, переосмислюючи ідеї, які вважалися незаперечними протягом тривалого часу, вступаючи у конструктивну дискусію з авторитетними діячами. Розвиток критичного мислення у студентів сприяє активізації їх творчих здібностей, підвищенню продуктивності їх навчальної діяльності, виникненню нових ідей і проєктів [2, с. 33].

Як відомо, мислення і мовлення поєднані нерозривним зв'язком. Тому активізація критичного мислення у процесі вивчення іноземних мов позитивно впливає на розвиток мовлення у студентів.

По-перше, за такого підходу студенти фокусують увагу не стільки на мові, скільки на ідеях, питаннях, точках зору тощо [3]. Використання мови стає більш наближеним до реальних життєвих ситуацій, коли мова виступає засобом для вирішення конкретних завдань.

По-друге, студенти навчаються техніці критичного аналізу власних думок і позицій.

По-третє, завдяки такому підходу студенти вчаться краще структурувати мовленнєвий дискурс через упорядкування думок, чітке встановлення логічних зв'язків, аргументацію висновків.

У процесі навчання іноземних мов у Таврійському державному агротехнологічному університеті застосовуються завдання на розпізнавання думок і позицій, відокремлення їх від фактичної інформації, визначення цілей комунікації, виявлення протиріч у наданні фактів, демонстрацію відмінностей між обґрунтованою та необґрунтованою позицією, встановлення непідтверженої інформації тощо.

Для цього використовується навчальний матеріал різного характеру: публіцистичні статті з протилежними поглядами на одну тему; враження іноземців (наприклад, представників Корпусу Миру США в Україні, Британської Ради, учасників міжнародних програм) від нашої країни, системи освіти та людей; наукові публікації різної якості (у тому числі тези не досить високої якості науковців-початківців); відеозапис студентських відповідей під час складання міжнародних екзаменів у частині “Speaking”); розроблені кейсові завдання; інтернет-публікації та сайти (у тому числі ті, що містять неправдиву інформацію); інформаційні брошури; рекламні ролики; уривки з художніх фільмів тощо. При цьому студенти активно залучаються до пошуку і підготовки матеріалів для обговорення, що сприяє підвищенню їх мотивації.

Як показує досвід, використання таких матеріалів активізує критичне мислення студентів, що в результаті стимулює обговорення і розвиває усне мовлення. Студенти навчаються чітко висловлювати власну точку зору і обґрунтовувати її, аргументовано відповідати опонентам, структурувати усне мовлення й уникати невиправданого перескакування з однієї думки на іншу, акцентувати увагу на смислового навантаженні фраз, забезпечувати логічний перехід від однієї думки до іншої за рахунок сполучних слів, правильно формулювати цілі й завдання і робити висновки, демонструвати лексичний багаж та варіювання граматичних конструкцій у мовленні, зберігати баланс між кількістю використаних мовних засобів та смисловою наповненістю дискурсу.

Отже, одним із дієвих підходів до розвитку усного мовлення студентів у процесі вивчення іноземної мови як

навчальної дисципліни у вищій школі є активізація їх критичного мислення.

Література:

1. Casamassima M., Insua F. On How Thinking Shapes Speaking: Techniques to Enhance Students' Oral Discourse / Myrian Casamassima, Florencia Insua. – English Teaching Forum. – V. 53. – N 2. – 2015. – USA: US Department of State for Teachers of English. – P. 21 – 29.

2. Zimmerman L.W. Critiquing questions / Lynn W. Zimmerman. – English Teaching Forum. – V. 53. – N 3. – 2015. – USA: US Department of State for Teachers of English. – P. 32 – 35.

3. Cullerton A., De Munoz I.T. Beat the clock: Building Oral Language Skills in English Language Classroom / Alexis Cullerton A., Ines Torres De Munoz. – English Teaching Forum. – V. 53. – N 4. – 2015. – USA: US Department of State for Teachers of English. – P. 40 – 42.

УДК 37.091.12-057:005 .963(4-112.2)

Н. Г. Пономаренко

ПОРТФОЛІО ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ КОМПЕТЕНЦІЙ І СУПРОВОДУ ПІДГОТОВКИ ЕКСПЕРТІВ З ОСВІТИ В НІМЕЦЬКОМОВНИХ КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ

В статті обґрунтовано доцільність використання портфоліо як інструменту розвитку компетенцій, а також проаналізовано структуру портфоліо, яку пропонує магістерська освітня програма «Дидактика вищої школи» вищої школи прикладних наук м. Люцерн (Швейцарія).

Ключові слова: портфоліо; компетенція; стандарти якості навчання

The paper proved the feasibility of using portfolio as a tool for competence development , and analyzes the structure of the portfolio offered by Master's Educational Program «Didactics of

Higher School» Higher School of Applied Sciences Lucerne (Switzerland).

Key words: portfolio, competence, standards of education

Введення бакалаврських та магістерських освітніх програм у вищих навчальних закладах як наслідок Болонського процесу спричинило перегляд не тільки змісту, дидактики й методики навчання, а й завдяки концентрації на професійній сфері передбачає навчання та оцінювання, орієнтовані на компетенції, а також більше сприяння самостійному навчанню [1, 2]. В цьому контексті доцільним є використання портфоліо як інструменту розвитку компетенцій і супроводу навчального процесу в рамках компетентного підходу до навчання [2, 3].

Портфоліо використовують як інструмент оцінки успішності, для стимулювання саморефлексії, а також для оцінювання процесу навчання та документування (фіксації) індивідуального процесу розвитку. При цьому робота над портфоліо може сприяти самоорганізації, відповідальності, саморефлексії, уважності, постійному аналізу процесу навчання, оптимізації навчальних методів, поглибленню та сталому послідовному розвитку існуючих та набутих знань, а також соціальному навчанню.

Критерії оцінювання портфоліо повідомляються викладачем на початку навчання. Зокрема, такі критерії оцінювання портфоліо містяться у програмі «Дидактика вищої школи» Педагогічної школи м. Відень, а саме: самостійна робота та оформлення портфоліо згідно наукових критеріїв; диференційований посилання на результати актуальних досліджень; системне поєднання теорії та рефлексії практики [4, с. 60].

В процесі навчання розрізняють портфоліо, які стосуються окремого заняття (лекції, семінару), а також портфоліо, які стосуються окремого модулю або повного курсу навчання [5, с. 9].

Портфоліо, що стосується заняття, за домовленістю із керівником лекції або семінару може бути обране як форма підтвердження успішності. Портфоліо заняття містить

матеріали, згідно яких слухачі можуть презентувати процес роботи на певному занятті. Зокрема, це можуть бути навчальний щоденник, окремі конспекти / протоколи семінарів або лекцій, обговорення книги або презентація журналу, протокол дискусії із коментарями, короткі реферати, аудіо- та відеоматеріали, дидактичні розробки тощо.

Портфоліо, яке стосується окремого модулю або повного курсу навчання, за домовленістю із екзаменатором може бути основою для бесіди на іспиті. Воно містить матеріали, згідно яких можна зрозуміти процес навчання слухача, який складає іспит. Зокрема, це можуть бути щоденник навчання або дослідження; інтерв'ю, невеликі емпіричні дослідження; перелік книг, які є важливими для навчання, з коментарями; тексти письмових контрольних робіт; фото-та відеодокументи; графіки, діаграми, діаграми зв'язків або асоціативні карти (Mindmapping) з поясненнями; проекти; витяги із звіту про практик (з аналізом); письмові домашні роботи (з оцінюванням); оцінювання; невеликі наукові доповіді. Варто зауважити, що під час іспиту портфоліо не оцінюється, а служить основою для іспиту.

Магістерська освітня програма «Дидактика вищої школи» вищої школи прикладних наук м. Люцерн (Швейцарія) [6, с. 5-7] пропонує таку структуру портфоліо:

1. Перелік видів викладацької діяльності (наприклад, лекції, майстер-класи, супроводження проектів, окремі заняття, організація іспитів тощо) у вищій школі м. Люцерн та інших вищих навчальних закладах, вказавши вид, час, тривалість діяльності та назву вищого навчального закладу, а також перелік заходів щодо підвищення кваліфікації в контексті дидактики вищої школи.

2. Бачення, концепція, завдання, умови власної викладацької діяльності, де слухач може сформулювати власну філософію та власні завдання, а також презентувати окремі аспекти власної викладацької діяльності (1 – 2 сторінки).

3. Реалізація стандартів якості.

Для пояснення реалізації стандартів якості навчання слухачі повинні використовувати довідник «Стандарти якості

навчання у вищій школі м. Люцерн», який служить тому, щоб узгодити стандарти якості із компетенціями та діями на занятті. Слухачі повинні написати на кожний стандарт якості текст обсягом приблизно 2 сторінки або 12 сторінок на весь розділ з такими змістовними елементами:

а) характеристика (основна частина), в якій слухач повинен обрати з кожного стандарту від одного до двох аспектів і показати, як їх використовують на конкретному занятті; описати реалізацію стандартів якості на прикладі однієї або двох конкретних ситуацій (епізодів, фрагментів) на занятті; показати дидактичний процес та зробити його зрозумілим для тих, хто читає портфолію; описати свої дії та дії студентів; вказати можливі заходи щодо підвищення кваліфікації, під час яких слухач міг отримати відповідні компетенції;

б) рефлексія, тобто слухачі повинні проаналізувати описані дидактичні дії на середньому рівні та пояснити, що, на думку слухача, вдалося на занятті або що, можливо, варто покращити, а також описати знання та досвід, отримані під час викладацької практики;

в) документування, під час якого слухачі повинні обрати документи, які пояснюють реалізацію стандартів якості. Наприклад, це можуть бути планування занять з визначенням навчальних цілей; програма на семестр; підтвердження успішності класів або груп; виконанні завдання; матеріали занять (вправи, конспекти, слайди, ситуації, завдання тощо); експертиза (форма, результати, інтерпретація та висновки); сертифікати; використання навчальних технологій;

г) фрагменти власних занять, тобто слухачі повинні детально та конкретно описати фрагмент заняття й проаналізувати його з точки зору відносин між викладачем та студентом, ролі викладача в процесі навчання та атмосфери на занятті (приблизно 1 – 2 сторінок);

д) рекомендація керівника відповідного департаменту на основі особистого портфолію; при цьому бажаним є те, щоб рекомендація спиралася на конкретний досвід, наприклад, на

відвідуванні заняття або на інформації зі звіту про оцінювання навчання студентами.

Література:

1. Albert U. Portfolio im Kontext von Evaluation // Brüsemeister & K.-D. Eubel (Hrsg.), Evaluation, Wissen und Nichtwissen, Wiesbaden: Verlag für Sozialwissenschaften. – 2008. – S. 275 – 294.

2. Richter A. Portfolios im universitären Kontext: wann, wo, wie? Eine andere Bewertungsgrundlage im Seminarraum // Brunner I., Häcker Th.&Winter F. (Hrsg.) Das Handbuch Portfolioarbeit. Konzepte, Anregungen, Erfahrungen aus Schule und Lehrerbildung. – Seelze-Velber: Klett / Kallmeyer. – 2008. – S. 234 – 241.

3. Stratmann J., Preussler A., Kerres M. Lernerfolg und Kompetenz. Didaktische Potenziale der Portfolio-Methode im Hochschulstudium. Zeitschrift für Hochschulentwicklung, 2009. – 4 (1). – S. 90 – 103.

4. Pädagogische Hochschule Wien. Curriculum Hochschullehrgang Hochschuldidaktik. – 62 S.

5. Von H wie Hausarbeit bis P wie Portfolio. Von klassischen zu neuen Formen des Leistungsnachweises im Lehrerstudium. Eine Handreichung – Ergebnisse und Positionen der Arbeitsgruppe „Portfolio“. Fachbereich 01/ Erziehungswissenschaft. Überarbeitet und zusammengestellt von Klaus-Dieter Lenzen und Susanne Pietsch. Reihe Studium und Forschung, Heft 9. Herausgeber: Zentrum für Lehrerbildung der Universität Kassel. – Kassel. – April 2005. – 80 S.

6. Hochschule Luzern. Verfahren zur Erlangung der hochschuldidaktischen Anerkennung an der Hochschule Luzern – Dokumentation. – 17 S.

ЦІННІСНІ ОРІЄНТАЦІЇ ЯК ОДИН ІЗ ПРІОРИТЕТІВ ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТИ

У статті толерантність розглядається як один із провідних принципів розвитку літературних знань і читацьких умінь, що створює теоретичне підґрунтя для формування у студентів ціннісних орієнтацій. Розкривається єдність ціннісних орієнтацій, літературних знань та діяльності студентів.

Tolerance is viewed in the article as one of the basic principles of literary knowledge and reading skills development which form the theoretical basis for designing the effective model of forming value orientations in students. The unity of value orientations, literary knowledge and activity rules students is revealed in the article.

У соціокультурній життєдіяльності є область, де відбувається становлення духовної, моральної особистості, яка здатна захищати і відстояти загальнолюдські цінності, – це освіта. Тому зростає і роль гуманітарної освіти, зокрема вивчення світової літератури. Виконання ключових завдань літературної освіти передбачає виховання у молоді соціально значущих ціннісних орієнтацій. Важливішим показником якості виховання є духовний світ розвиненої особистості, який значною мірою формується у вузівському курсі світової літератури. Виховний потенціал художнього твору дає можливість силою слова впливати на читача, викликаючи в нього емоційно-сміслову реакцію і формуючи його естетичну, морально-вольову сфери та життєві орієнтири. Світова література дає можливість пізнавати культурні цінності різних народів, забезпечує розвиток естетичних смаків і вподобань читачів, сприяє вихованню милосердя, толерантності, шляхетності, людяності, що складають основні неперехідні

цінності. Загалом, поліпшення літературної освіти пов'язується з розвитком інтелектуальної сфери студентів, зокрема із виробленням у них високого рівня предметних знань та комунікативних компетенцій, що є важливим для визначення принципів формування ціннісних орієнтацій.

Проблема цінностей і ціннісних орієнтацій є провідною у педагогічній науці. Педагогічний аспект ціннісних орієнтацій представлений у зв'язку з формуванням у молоді тих чи інших якостей (П. Блонський, А. Макаренко, В. Сухомлинський, С. Шацький). Увагу методистів (В. Голубков, М. Кудряшов, В. Маранцман, Є. Пасічник, Л. Мірошніченко, О. Ісаєва, Ж. Клименко) привертають умови, що найбільше сприяють формуванню ціннісних орієнтацій. Відображено теоретико-методичні засади формування ціннісних орієнтацій (С. Бондаревська, Л. Валієва, О. Вишневський, М. Казакіна, М. Красовицький, В. Сластьонін, О. Сухомлинська).

До філософського обігу терміни *цінності*, *ціннісні орієнтації* введено у XIX ст. німецькими вченими В. Віндельбандом та Г. Ріккертом. Основною дефініцією поняття «цінності» є значущість певних реалій дійсності з погляду задоволення матеріальних та духовних потреб, інтересів людини; це те, що може цінуватися особистістю, тобто те, що вважається для неї важливим [1, с. 992]. Основними детермінантами ціннісних орієнтацій виступають «матеріальні умови життєдіяльності, рівень загальної культури, переконання, нахили, здатності, здібності людини, особистісні смисли, моральні принципи, система цінностей особистості, суспільства» [1, с. 991].

Під дефініцією формування ціннісних орієнтацій студентів розуміємо їхнє володіння комплексом літературних знань, специфічних умінь і навичок (аналізу, аргументації) та індивідуальних якостей (пізнавальних, емоційних, інтелектуальних), що включають у себе здатність оперувати методами і видами діяльності, необхідними для актуалізації цінностей, сприймання й тлумачення творів, для визначення їхнього ціннісного потенціалу.

Універсальною загальнолюдською цінністю завжди залишалася толерантність. З психологічної точки зору толерантність – це осмислене допущення суб'єктом будь-чого, з чим він не згоден. Тобто толерантність розуміється як терпимість до іно-культури, іно-мислення, іно-віри, як співіснування в рамках відповідних відносин, у тому числі й у процесах взаємодії. Таким чином, толерантній особистості необхідно навчитися розуміти іншу позицію в контексті її культури, традиції. Світова література як навчальний предмет має в цьому сенсі важливу перевагу, оскільки пов'язана з різноманітними текстами, які належать до різних типів культури.

На думку Ж. Клименко, «Сприймаючи інокультурний текст, реципієнт інтерпретує його через призму своєї культури...» [2, с. 74], але перекладний твір мистецтва не втрачає своїх естетичних якостей і виконує специфічну пізнавальну функцію, пов'язану з інокультурною природою тексту. Це спонукає студентів виходити за межі власних уявлень та переконань, долати застиглість оцінок та пріоритетів, переосмислювати власне ставлення до явищ духовної та мистецької культури.

Дослідження з педагогіки, психології та естетики дозволяють виділити три основні фази інтелектуально-естетичної діяльності: установка на сприйняття естетичного об'єкта, емоційне переживання, естетичне судження. Навчальна діяльність студентів структурується шляхом акцентування на усвідомленні цінностей, утілених у художніх творах; на результаті, який фіксує факт засвоєння особистістю ціннісного потенціалу твору та фактор зміни особистісних якостей студента, і має три основні фази: передрозуміння (настанова на сприйняття), розуміння (логіко-емоційне вживання в текст) й тлумачення (естетичне судження).

Формування ціннісних орієнтацій студентів у процесі здобуття ними літературної освіти є одним з пріоритетів сучасного освітнього процесу. Його сутність полягає в осмисленні морально-естетичних позицій літературних героїв, усвідомленні авторської позиції, засвоєнні студентами

ціннісного потенціалу твору у зв'язку з авторським естетичним ідеалом та власною системою цінностей.

Література:

1. Енциклопедія освіти /Акад. пед. наук України; головний редактор В.Г. Кремень. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.

2. Клименко Ж.В. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи: монографія / Ж.В. Клименко. – К.: НПУ імені М. Драгоманова, 2006. – 340с.

УДК 811.111

О. О. Саламатіна

РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ОСВІТІ УКРАЇНИ

Стаття присвячена проблемі розвитку освітніх інноваційних процесів нашої держави. Розкриті поняття «освітня інновація» та «інноваційний процес», обґрунтована необхідність інноваційних змін в освіті України. Вказані основні елементи процесу освітніх інновацій.

The article is devoted to the problem of development of educational innovative processes in our country. The concepts “educational innovation” and “innovative process” are determined, the necessity of innovative changes in Ukraine’s education is grounded. The basic elements of educational innovation process are specified.

Соціально-економічна ситуація, що склалася в Україні за останні роки, глобалізаційні та інтеграційні процеси вимагають суттєвих змін у всіх сферах суспільного життя, в тому числі й в освіті. Характерною ознакою сучасної педагогіки стає інноваційність – здатність до оновлення, відкритість новому. Це зумовило проведення масштабних освітніх реформ.

Нагальні вимоги до сучасних освітніх закладів були викладені в Національній доктрині розвитку освіти, де зазначалося, що в Україні повинен забезпечуватися прискорений, випереджальний інноваційний розвиток освіти шляхом оновлення змісту освіти та організації навчально-виховного процесу відповідно до демократичних цінностей, ринкових засад економіки, сучасних науково-технічних досягнень [1]. Дійсно, розвиток системи вищої освіти в наші дні вимагає вивчення і впровадження сучасних технологій та нових методів навчання молоді. Однак, на жаль, інноваційна діяльність в освітній сфері в нашій країні характеризується відсутністю цілісності та системності у своїй розробці.

Проблему розвитку інноваційних процесів в освіті досліджували з другої половини ХХ століття багато провідних педагогів-науковців (Л. Даниленко [2], В. Загвязинський [3], Г. Сиротинко [4], А. Хуторський [5], Р. Юсуфбекова [6] та інші). Так, Г. Сиротинко визначає поняття «освітня інновація» як новий педагогічний продукт – результат процесу створення нового, що оновлює педагогічну теорію і практику, оптимізуючи досягнення поставленої перед суспільством освітньої мети [4, с. 15]. Р. Юсуфбекова, характеризує «педагогічну інновацію» як зміст можливих змін педагогічної діяльності, що ведуть до раніше невідомого, розвивають теорію та практику навчання, тобто як процес створення, освоєння, використання та поширення нового [6, с. 32]. В. Загвязинський трактує це поняття як ідеї, підходи, методи та технології, що раніше не використовувалися, та їх комплекс, що несе на собі прогресивний початок, який дозволяє в умовах, що змінюються, досить ефективно вирішувати завдання освіти [3, с. 23]. У дослідженнях А. Хуторського та Л. Даниленко освітні інновації розглядаються у соціально-економічному, психолого-педагогічному, організаційно-управлінському або науково-виробничому аспектах.

Отже, незважаючи на численні розвідки, трактування поняття «освітня інновація» в педагогічних розробках не є однозначним. Найбільш влучним вважаємо визначення О.

Дубасенюка, який назвав освітні інновації процесом творення, запровадження та поширення в освітній практиці нових ідей, засобів, педагогічних та управлінських технологій, у результаті яких підвищуються показники (рівні) досягнень структурних компонентів освіти, відбувається перехід системи до якісно іншого стану [7, с. 13]. До того ж, згідно з Т. Яровенко [8], основними елементами процесу освітніх інновацій повинні виступати: їх носій (творча особистість), який має певну інноваційну ідею (ядро інновації) та проводить інноваційний експеримент (джерело інновації); споживач інновації – група студентів, слухачів (які здобувають знання з певного напрямку); а також інституції, що забезпечують упровадження інновацій у навчальний процес (заклади освіти; наукові, методичні, науково-методичні установи; науково-виробничі підприємства; державні і місцеві органи управління освітою та самоврядування в галузі освіти) [8, с. 215]. Упровадження інновацій у сферу освіти – це складний процес, який передбачає поступове оновлення і вдосконалення змісту, методів, засобів, педагогічних технологій, що, безумовно, впливає на якість педагогічного процесу [7, с. 15].

Отже, розвиток інноваційних процесів в Україні вимагає запровадження «проекту інновацій» [9], а саме збірки необхідних документів, які визначають процедуру і комплекс інвестиційних та інших заходів щодо створення і реалізації освітньої інноваційної продукції. В якості освітньої інноваційної продукції виступають багаточисленні концепції, прийоми, теорії, форми, моделі, системи, технології, методики, методи тощо, як у навчальній діяльності, так і в забезпеченні навчального процесу.

Література:

1. Національна доктрина розвитку освіти. Затверджена Указом Президента України від 17 квітня 2002 року N 347/2002 [Електронний ресурс] // Офіційний вісник України. – 2002. – № 16. – С. 11. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/151.html>.

2. Даниленко Л. І. Модернізація змісту, форм та методів управлінської діяльності директора загальноосвітньої школи : монографія / Л. І. Даниленко. – К. : Логос, 1998. – 140с.

3. Загвязинский В. И. Педагогическое творчество учителя : монография / В. И. Загвязинский. – М. : Педагогика, 1987. – 160 с.

4. Сиротинко Г. О. Інноваційний розвиток освіти: проблеми переходу від теорії до практики / Г. О. Сиротинко // Управління школою. – 2005. – № 1. – С. 15–18.

5. Хуторской А. В. Педагогическая инноватика: методология, теория, практика : науч. изд. / А. В. Хуторской. – М. : УНЦ ДО, 2005. – 222 с.

6. Юсуфбекова Н. Р. Общие основы педагогической инноватики: опыт разработки теории инновационных процессов в образовании : монография / Н. Р. Юсуфбекова. – М. : ЦС ПО РСФСР, 1991. – 91 с.

7. Дубасенюк О.А. Інновації в сучасній освіті // Інновації в освіті: інтеграція науки і практики: збірник науково-методичних праць / за заг. ред. О.А. Дубасенюк. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. – С. 12–28.

8. Яровенко Т. С. Види інновацій в освіті та їх класифікація / Т. С. Яровенко // Вісник ДНУ. Серія: Економіка. – Випуск 4/6. – 2012. – № 10/1. – Т. 20. – С. 214–219.

9. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 № 40-IV (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України ; Верховна рада України. – 2002. – № 36. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/40-15>.

ФОРМИРОВАНИЯ СМЫСЛОЖИЗНЕННОЙ ОРИЕНТАЦИИ ЛИЧНОСТИ В ПРОЦЕССЕ КРОСКУЛЬТУРНОГО ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ

У статті соціалізація і кроскультурна взаємодія розглядаються в якості ключових факторів формування смисложиттєвої орієнтації людини.

Article investigates socialization and cross-cultural interaction as key factors of human sense-of-life-orientations.

Внутреннее содержание человека включает все богатство его отношений к миру в его бесконечности. Человек обретает свою человеческую сущность только в силу неразрывной связи с миром и открытости ему. Субъектность человека по самой сущности своей межсубъектна. Открытость миру есть неперемное условие личностного роста. В случае следования этому принципу духовная жизнь человека выступает как переоценка ценностей, переосмысление, переакцентирование, переинтерпретирование контекстов разных культур. В процессе познания новой культуры, социализации в ином культурном контексте человек постоянно обнаруживает свою незавершенность, незамыкаемость на себе, и тем самым постоянно вынуждает себя выходить за границы своей собственной культуры, что помогает ему познавать и изменять самого себя.

Кроскультурное взаимодействие трактуется как основной механизм процесса социализации. Благодаря такому виду взаимодействия абстрактные смыслы миропорядка конкретизируются в текстах культуры и транслируются в социуме с их последующей реализацией в практической жизнедеятельности индивидов.

Режим взаимодействия определяет режим конструирования картины мира. Эти режимы сопряжены с

определенной моделью социализации: «индоктринационный», сопряженный со «средоцентрированной» моделью социализации, «плюралистически-интерпретационный», связанный с «индивидуоцентрированной» моделью, и «диалоговый», существующий в контексте «человекосредовой» модели.

Социализирующие модели имеют выраженную социокультурную укорененность. Она связана с необходимостью формирования операциональных установок личности, содержательный аспект которых конструируют культурные нормы и образцы, обеспечивающие адекватную интеграцию индивида в социокультурную среду. Данные нормы и образцы обеспечивают нормативные границы социализации, а также меру их допустимого нарушения. В рамках этих границ осуществляется актуализация различных вариантов смысложизненных стратегий личности, которая, усваивая нормативный опыт, усваивает одновременно и способы его развития. В этом плане модели социализации задают не только меру, но и сверхмеру актуализации субъекта в пространстве культур, давая ему возможность выйти за границы собственного социокультурного контекста. На этом пути саморефлексия становится механизмом личностного самополагания в мир других культур. Разрешение вопросов, связанных с телосом жизни того или иного человека, стимулирует личностный рост, что может служить неким гарантом формирования чувства собственного достоинства и независимости, но еще не исключает выработки «монадологической» жизненной позиции. Задача формирования саморазвивающейся личности, настроенной на сотрудничество с самоорганизующимся миром вполне решаема при условии формирования смысложизненной ориентации с диалогической мировоззренческой доминантой в рамках человекосредовой модели социализации.

Данные теоретические конструкции носят операциональный характер: представленные модели социализации и режимы конструирования картины мира не существуют в реальной социокультурной практике в чистом

виде. Кроме того, даже в монологическом контексте присутствует диалогический элемент. Ведь без диалога невозможна циркуляция культурных смыслов и взаимообогащение индивидуального и общественного форм сознания, а, значит, невозможны ни культурная субстанция, ни социальность как таковая. Доминирующий в рамках той или иной модели способ конструирования картины мира обусловлен в первую очередь онтологическим и аксиологическим статусом, приписываемым социокультурной реальности и индивиду. Проявление этих статусов осуществляется контекстуально в процессе осуществления актов кроскультурной интеракции и приобретает специфические формы выражения в режимах конструирования человеком картины мира. Указанные режимы имеют свои положительные и отрицательные стороны, на основе чего могут быть намечены подходы к установлению наиболее адекватных каждому из них интенций взаимодействия. Это позволяет прояснить оптимальные характеристики выделенных форм смысложизненной ориентации личности, установить доминантные параметры, лежащие в основе различных стратегий социализации: «модусы социокультурной активности», «поля самореализации» и т.п. Указанный подход дает возможность проследить, какие содержательные тенденции формируются на том или ином этапе социализации личности в контексте актуализации монологического и диалогического типов смысложизненной ориентации личности.

Монологический и диалогический типы смысложизненной ориентации личности устанавливают взаимосвязь между установочными образованиями личности и ее образом жизни, что позволяет осмыслить смысложизненную ориентацию в единстве ее духовно-мировоззренческого и предметно-практического блоков. Выделение основных параметров монологического и диалогического типов смысложизненной ориентации личности дает возможность не только диагностировать современные социокультурные аспекты формирования смысложизненных ориентаций личности, но и

построить прогностическую модель процессов социализации в процессе кросскультурного взаимодействия.

УДК 811.111

Д.Д. Сухаревська

THE DEVELOPMENT OF ORGANIC FARMING IN UKRAINE

The Development of organic production farms in Ukraine is a big issue today in environmental, economic and social fields.

Production of organic products for nearly two decades on the world market is very popular. In Ukraine organic farming in agricultural enterprises has recently appeared and the internal market of such products is in phase of its development. However, today Ukraine has significant potential for the development in this area - farmers, agricultural producers and individual farmers emphasize on this area of production for the development of their own business.

There are many scientists research the market of organic products in Ukraine. They are V. O.Shlapak, M.I. Kobets, E. Milovanov, N.V. Borodacheva, V.I. Artysh, M.V. Kapshtyk, V.P. Horov, M.M.Babich, V.V. Volska, A.G. Zastorozhnikova, R.P. Lyubar, V.I.Vlasov, A.R Dub, E.V. Milovanovičh, O.M. Prokopenko and other researchers. However, the problems of introducing an effective market of organic products remains open.

The aim my research is to analyze the problems of organic farming and its development in Ukraine.

The task is to study the prospects of development of organic market in Ukraine.

By the definition of IFOAM (International Federation of Organic Agriculture Movements), organic production is the system that supports the health of soils, ecosystems and people. It depends on ecological processes, biological diversity and natural cycles specific to local conditions. Thus, harmful drugs are avoided in using and they can cause adverse effects. Organic production combines

traditions, innovations and science to improve the environment and promote fair relationships and a proper level of life [3] .

According to the FAO reports the growth of organic agricultural production by 56% in developing countries by 2030 it will be possible to fully satisfy the need for food and overcome the effects of climate changes [2] .

In general, organic products (English - Organic food) is the production of raw material from which organic products are made in ecological conditions. In this case, it has forbidden adding substances of chemicals into the soil for 3 years. In planting, it has forbidden to use pesticide and synthetic fertilizers to control weeds, pests and plant diseases. Crop protection is carried out, mainly, with natural origin drugs and organic fertilizers which are used for the supply of soil and plants, it is prohibited the use of genetically modified organisms. For the livestock it is not allowed to use growth stimulants, hormones and antibiotics but homeopathic medicines and preventive medicines is used for animal treatment. Organic products must have appropriate certificate and labeling on packages.

Organic methods in agriculture improve the economic condition of the soil and its fertility without using of chemically synthesized fertilizers. Weed and pest control is performed without using of toxic pesticides, thereby protecting land and water resources from contamination by toxic compounds. It is necessarily to use crop rotation, to use of seeds and breeds adapted to local conditions and restore functional biodiversity contribute to further strengthening of the ecological balance.

The total number of certified agricultural land in Ukraine is a quarter of million acres. At the beginning of 2003 in Ukraine there were 31 farms specializing in production of organic products, and in late 2014 there were 185 of their, which total area was 350,900 hectares [1].

The most important task to stabilize the market for organic products in Ukraine is to use foreign experience of development of organic agricultural production. Some trends in organic products in foreign countries show that successful production significantly depends on the size and form of state support. Direct financial

payments vary depending on a country, regional peculiarities in a country and a type of product. In addition to direct subsidies are based on the area of agricultural land or head of livestock. Organic producers can receive additional support for various programs to improve conservation and cultural landscapes, their extensive use (Germany, France, Austria), in the form of a return of the cost for the certification of agricultural production (Norway, Denmark), financing advisory services (Sweden), subsidies for the purchase of special vehicles, organic seeds (Hungary) [3].

Most Ukrainian organic farms are located in Odesa, Kherson, Poltava, Vinnytsya, Zakarpattya, Lviv, Ternopil, Zhytomyr regions. That produce agricultural crops and their processing.

In Mykolaiv region only 4 farms implement certified activities, they have certificates for growing crops, processing of products and trade. Mykolayiv State Agrarian University has a certificate for organic land.

Ukrainian farms which has received a certificate for growing organic products. They are different size - from a few (as in most European countries) to more than ten thousand hectares of arable land.

Conclusions and prospects for further development

For Ukraine, development of organic production is not possible without the state support. The essential help for agricultural enterprises, which tend to grow organic produce it is needed state support establishes a system of voluntary certification of organic agricultural production, consulting services on organic agricultural production, provides long-term and short-term loans on favorable terms, compensations of costs for acquisition of material resources and crop insurance.

Initial organic market in Ukraine today is under development. Significant potential for growing organic agricultural products, its export, consumption in the local market indicate achieving certain results in the development of their organic products but our country has not created the conditions yet and incentives to increase the competitiveness in the sector of agricultural production. The development of organic agriculture will improve the economic, social

and ecological situation in Ukraine. It will also improve the development and the country area and the health of people.

Література:

1. Shuvar I., 2014, "Towards biologization" Agrobusiness today, №1-2. p. 34-35
2. Pedak I.S., 2014, "The impact of environmental factors on the production of high-quality", Journal of Agricultural Science, №8 p. 15-20.
3. Organic Federation of Ukraine (2015), [http: // www.organic.com.ua /](http://www.organic.com.ua/), (May 2015).

УДК 372.881.111.1

Я. Тікан

INNOVATIVE METHODS OF DEVELOPING INTERCULTURAL COMPETENCE OF STUDENTS

У статті проаналізовано поняття міжкультурної компетентності та висвітлено важливість міжкультурного підходу до викладання іноземних в умовах швидко зростаючої культурної різноманітності суспільства. Розглянуто інноваційні методи та форми розвитку міжкультурної компетентності студентів, серед яких особливу увагу приділено етнографічним методам.

Ключові слова: міжкультурна компетентність, міжкультурна комунікація, культурна різноманітність, етнографічні методи.

This paper provides an analysis of the concept of intercultural competence and highlights the importance of intercultural approach to foreign languages teaching addressing the needs of ever growing culturally diverse society. Innovative methods and forms for developing students' intercultural competence are being addressed with a special focus on ethnographic methods.

Keywords: intercultural competence, intercultural communication, cultural diversity, ethnographic methods.

In a fast changing world that puts a premium on creativity, innovation and collaboration, one of the most important skills students and future professionals need is intercultural competence. Making sure that students are equipped for successful functioning in an increasingly knowledge-based, economically interdependent, demographically and culturally diverse society is one of the biggest challenges facing higher education of the twenty-first century.

Competence in intercultural communication is becoming an essential ability for future professionals that require expanded range of communication skills needed for successful interaction with people from diverse cultural and linguistic backgrounds.

Higher education in Ukraine is aimed at culture centric paradigm that claims the appearance of new approaches to future specialists' teaching, including appreciation of multiculturalism that would promote students' mastering cultural-educational values of other cultures on the basis of the knowledge about one's own ethno cultural group, as well as all cultures interaction on the principles of mutual understanding, tolerance, dialogue and pluralism.

The concept of intercultural competence, as stated by UNESCO, refers to having adequate relevant knowledge about particular cultures, as well as general knowledge about the sorts of issues arising when members of different cultures interact, holding receptive attitudes that encourage establishing and maintaining contact with diverse others, as well as having the skills required to draw upon both knowledge and attitudes when interacting with others from different cultures [1, 16]. Intercultural competence of students is a key aspect of communication with people from a different cultural background in their daily and professional lives. It requires not only knowledge of culture and its influence on communication process but also skill and ability to translate this cultural knowledge into communication behaviors resulting in successful intercultural interaction and recognition of cultural difference.

Nowadays there is an incredible growth of attention not only to teaching culture of foreign language but also to taking into account the socio-cultural influences on communication. Teaching foreign language not only as a means of communication but also as a way of

understanding the culture of the target language community has become an inevitable part of foreign languages teaching.

Intercultural approach to foreign languages teaching requires new knowledge and a varied repertoire of teaching strategies and methods that are inclusive of diverse cultural and linguistic factors. There is a vast variety of forms and methods used to engage students in intercultural practices within their individual and classroom work.

Educational and ethnographic methods are of great interest in developing students' intercultural competence. American pedagogy has a significant and valuable experience in using different forms and methods of multicultural training, the most widespread are: *Writing cultural autobiography* – written description of one's cultural background, with the help of which students are engaged in thoughtful self-examination of how they have been socialized into their own culture, understand their individual identity. *Cooperative learning* – includes student's narrative about life experiences with differences, description of his/her upbringing regarding neighborhood, community, school, courses etc. while other students make a draft of different cultures influences on his/her life. *Ethnographic enquiries* – valuable practice of multicultural education which includes various ways of learning about diverse students' cultures and communities in order to understand their perspectives, customs and meanings within the context of their culture. *Case studies* – teaching practice of reflecting on case study scenarios related to multicultural issues. P. Gorski suggests a *Case analysis model* which includes seven steps: identification of the problem, taking stock of varying perspectives, considering possible challenges and opportunities for positive change, imagining equitable outcomes, brainstorming immediate-term responses, brainstorming long-term policy and practice adjustments, crafting a plan of action [2].

Cross-cultural simulations – using kinesthetic and affective models of learning, encourage students to analyze and reflect through experiential learning. They can include discussions, modeling, field experiences and observations to provide meaningful opportunities for multicultural awareness and understanding. *Field experience* –

involves personal direct interaction with groups and individuals representing ethnically or culturally diverse populations.

All in all, various initiatives and effective practices for developing intercultural competence in the classroom should include: recognition of the multiplicity of factors that influence who people are and how they communicate, investigation of cultural differences and similarities without stereotyping, collaboration to sharing ideas, discussing topics of common interest and solving mutual problems, reflection on students' personal experiences across cultures and other activities.

Література:

1. Intercultural competences: Conceptual and operational framework. – Paris: UNESCO, 2013. – 45 p.

2. Gorski P. Case studies on diversity and social justice education / P. Gorski, S. Pothini. – New York: Routledge, 2014. – 176 p.

УДК 378

Н.М. Усачик

ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ КУРСАНТАМ-ПРИКОРДОННИКАМ

У даній статті розглядаються необхідність і важливість інноваційних технологій на заняттях іноземної мови. Вивчення іноземних мов неможливо уявити без використання нових інформаційних технологій. Використання комп'ютерних технологій в навчанні в наш час має велике значення, завдяки своїм новим можливостям. Впровадження нових інформаційних і комунікаційних технологій може допомогти викладачам у виборі більш цікавих і різноманітних навчальних матеріалів і тим самим сприяти кращому засвоєнню необхідних знань і навичок.

This article deals with the necessity and importance of innovative technology in the foreign language lessons. Learning

foreign languages is impossible to imagine without the use of new information technologies. The use of computer technology in teaching in our time is of great importance, thanks to its new possibilities. The introduction of new information and communication technology can help teachers in the selection of more interesting and varied educational materials and thereby contribute to better assimilation of necessary knowledge and skills.

Дослідження суспільства нового типу зумовлене потребою, яке протягом останніх десятиліть усе частіше характеризують як інформаційне суспільство. Саме розвиток сучасних інформаційних і комунікаційних технологій, зростання обсягу інформації все більше визначають сутність нашої епохи. Новітні інформаційно-комунікаційні технології здійснюють величезний перетворювальний вплив на всі сфери сучасного суспільства як у межах національних кордонів, так і у світі в цілому[1].

Нові інформаційні технології відкривають великі можливості розширення освітніх рамок вивчення іноземних мов. Використання інноваційних технологій дозволяє удосконалювати методику викладання іноземних мов, сприяє розвитку інтересу до оволодіння іноземними мовами. Інформаційна культура вимагає, перш за все, від викладача і від курсантів нових знань і умінь, особливого стилю мислення, що забезпечує їм необхідну соціальну адаптацію до змін і гарантує гідне місце в інформаційному суспільстві. Впровадження ІКТ в широку освітню практику безпосередньо пов'язано з готовністю викладача досить ефективно їх використовувати у своїй професійній діяльності. Використання ІКТ дозволяє зробити навчання більш доступним і привабливим для курсантів, а процес розвитку більш інтенсивним і ефективним. Отже, інтегроване навчання має велике значення в навчальному процесі.

Сьогодні нові методики з використанням Інтернет - ресурсів протиставляються традиційному навчанню іноземним мовам. Комп'ютерні технології охопили всі сфери людської

діяльності, з'явилася необхідність вдосконалення процесу навчання іноземної мови, оскільки володіння іноземною мовою є одним з факторів, що впливають на конкурентоспроможність молодого фахівця на світовому ринку праці. Можливості використання Інтернет - ресурсів величезні. Знання іноземної мови дає молоді можливість долучитися до світової культури, використовувати в своїй діяльності потенціал великих ресурсів глобальної мережі Інтернет, а також працювати з інформаційними, комунікаційними технологіями та мультимедійними засобами навчання. Глобальна мережа Інтернет створює умови для отримання будь-якої необхідної курсантам і викладачам інформації, що знаходиться в будь-якій точці земної кулі: країнознавчий матеріал, новини з життя молоді, статті з газет і журналів тощо.

На заняттях англійської мови за допомогою Інтернету можна вирішувати цілий ряд дидактичних завдань: формувати навички та вміння читання використовуючи матеріали глобальної мережі; удосконалювати вміння писемного мовлення курсантів; поповнювати словниковий запас курсантів; формувати мотивацію до вивчення англійської мови; удосконалювати вміння аудіювання на основі автентичних звукових текстів мережі; удосконалювати вміння монологічного і діалогічного висловлювання на основі проблемного обговорення представлених викладачем матеріалів мережі; поповнювати свій словниковий запас, як активний, так і пасивний, лексикою сучасної іноземної мови, що відображає певний етап розвитку культури народу, соціального і політичного устрою суспільства. Комп'ютер надає величезні можливості тестування рівня володіння іноземною мовою або темою за участю викладача, що скоротить час перевірки результатів. Є можливість використовувати найрізноманітніші тести, які дають можливість всебічно перевірити знання курсантів до вимог програми: 1) завдання за вибором однієї правильної відповіді; 2) завдання на встановлення відповідності; 3) завдання на визначення правильності/неправильності твердження; 4) завдання на заповнення пропусків; 5) завдання з

розгорнутою відповіддю. Завдання широкого спектру перевіряють мовленнєві уміння та навички курсантів з аудіювання, говоріння, читання, письма, володіння структурою англійської мови на лексичному, граматичному(при вивченні граматичних явищ кожен курсант може виконувати граматичні вправи, добиваючись правильних відповідей і поліпшувати свої результати у вивченні іноземної мови), фонетико-орфографічному рівнях, знання соціокультурних реалій англійських країн. Викладач може застосовувати комп'ютер для оптимізації навчання, підвищення ефективності та об'єктивності навчального процесу при значній економії часу, для організації колективної роботи і для роботи з навчальними матеріалами. Як засіб технічної підтримки діяльності викладача, комп'ютер відкриває широкі перспективи в удосконаленні організації процесу навчання, більш того, деякі організаційні форми навчального процесу не можуть бути реалізовані без застосування комп'ютера, наприклад, колективна творча робота над спільним проектом. Сучасні підходи до навчання англійської мови підкреслюють важливість використання комп'ютера на заняттях, а проект і презентація - це можливість висловити свої власні ідеї в зручній для курсантів творчо продуманій формі. Застосування комп'ютерних мультимедійних Powerpoint презентацій на заняттях дозволяє ввести новий лексичний, країнознавчий матеріал в найбільш захоплюючій формі, реалізується принцип наочності, що сприяє міцному засвоєнню інформації. Самостійна творча робота курсантів по створенню комп'ютерних презентацій якнайкраще розширює запас активної лексики.

Інтерактивні та проектні технології ефективно сприяють формуванню навичок і вмінь, виробленню цінностей, створенню атмосфери співробітництва, взаємодії. Завдяки таким сучасним технологіям курсанти вчаться бути демократичними, критично мислити, приймати продумані рішення, а отже, відбувається постійна співпраця всіх учасників групи.

Інтернет володіє надзвичайно потужними інформаційними можливостями і не менш вражаючими

послугами. Інтернет створює унікальну можливість для тих, хто вивчає іноземну мову користуватися автентичними текстами, слухати і спілкуватися з носіями мови. Тому використання інформаційних технологій у навчальному процесі буде сприяти формуванню позитивної мотивації до навчання.

Література:

1. Даніл`ян В.О. Інформаційне суспільство та перспективи його розвитку в Україні (соціально-філософський аналіз). Монографія. – Харків: Право, 2008. – 184 с.

2. Симоненко Т. В. Реалізація інноваційних технологій навчання у процесі формування професійної мовнокомунікативної компетенції студентів-філологів / Т. В. Симоненко // Вісник Черкаського університету. Серія «Філологічні науки». – 2009. – Вип. 169. – С. 181–186.

3. Тверезовська Н.Т., Сиротюк М.В. Сприйняття і обробка інформації як умова успішності комп'ютерного навчання / Н.Т. Тверезовська, М.В. Сиротюк // Інформаційно- телекомунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи: Зб. наук. праць. – Вип. 1. – Львів, 2006. – С. 608-613.

КОМУНІКАЦІЯ ЯК СУТНІСНА ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ГУМАНІТАРНОЇ КУЛЬТУРИ АМЕРИКАНСЬКИХ СТУДЕНТІВ

Висвітлено використання комунікації в системі загальної підготовки на бакалавріаті в США як ефективного інструментарію формування гуманітарної культури студентів. Розглянуто цілі та специфіку комунікативної підготовки як обов'язкової частини бакалаврської програми в американській вищій школі, що забезпечується циклом навчальних курсів з теорії і практики мовленнєвої комунікації.

The paper highlights communication in the general undergraduate education in the US as an effective tool of shaping students' liberal culture. Goals and specific characteristics of communication training as a compulsory part of the bachelor program in the US higher education provided by the cycle of courses on the theory and practice of communication are considered.

Сьогодні на бакалавріаті в США існує одна з найрозвиненіших традицій комунікативної підготовки студентів, яка включає оволодіння мистецтвом написання і проголошення не лише публічних промов, а й текстів та есе різної соціокультурної тематики. Разом з тим студенти також вивчають класичні політичні та юридичні промови, що тісно пов'язане з високою демократичною культурою американського суспільства. Як зазначають І. Енглеберг і Д. Винн, в американській вищій школі «комунікація є багатогранною навчальною площиною, яка охоплює процеси, методи і продукти людської значущості, виступаючи при цьому її ключовою, визначальною характеристикою» [1, с. 4].

В усіх без виключення закладах вищої школи США запроваджена навчальна площа, курси якої зорієнтовані на

комунікативну підготовку, що забезпечує розвиток здатності студентів обирати ефективну стратегію комунікації у міжмовному просторі різних сфер життєдіяльності. Приміром, згідно з вимогами навчального куррикулуму загальної підготовки в Іллінойському університеті навчальна площа «Усна та письмова комунікація» включає теорію і практику мовленнєвої комунікації та представлена такими навчальними курсами: «Логічне вираження думок у письмовій та усній формах», «Принципи академічного письма», «Принципи оформлення результатів дослідження у письмовій формі» та ін. [2].

За ствердженням членів Національної комунікативної асоціації США, комунікативна підготовка студентів у ході загальної освіти слугує «засобом повноцінного розвитку особистості та виховання відповідальних громадян світу в соціальному і культурному контекстах» [3, с. 17]. До того ж, вона передбачає «розвиток здатності встановлювати зв'язок між говорінням і слуханням, між індивідом та громадою, а також іншими людьми» [4, с. 74].

Характерно, що студенти в ході загальної підготовки, стикаються з комунікативними моделями, спрямованими на прагматику письмової й усної комунікації, що забезпечує формування навичок ефективного спілкування (міжособистісного та міжкультурного в тому числі). Останні, своєю чергою, входять до складу комунікативного компонента гуманітарної культури студентів та водночас виступають інтенсивним інструментарієм її формування.

Крім того, прагматика комунікативних практик дозволяє студентам здобути знання, що забезпечують їхню адаптацію до життя в соціумі в цілому та до освітнього середовища вищого навчального закладу зокрема. Це підкріплюється цілями комунікативної підготовки на бакалавріаті в США, яка зорієнтована на:

– створення динамічної взаємодії між викладачами та студентами, де ідеї і знання передаються й обговорюються в

критичній заохочувальній манері, що перетворює студентів на активних учасників власного навчання і виховання;

– підвищення рівня розвитку інтелектуальних навичок студентів, необхідних для аналізу і вирішення складних питань і проблем у ході подальшого навчання та всієї життєдіяльності в цілому;

– заохочення студентів до виявлення власних прагнень, ресурсів та прояву лідерства;

– розвиток у студентів стійкої мотивації до здобуття нових знань та набуття трансдисциплінарного досвіду розв'язання проблем;

– формування адекватної самооцінки та навичок саморозвитку, самовиховання;

– розвиток у студентів власного самостійного стилю академічної та наукової комунікації (усної й письмової), що відрізняється від тієї, до якої вони звикли в старшій школі [5].

Зважаючи на згадане вище, вказуємо на пріоритет комунікації в американській вищій школі як універсальної реальності суспільного буття, де комунікативні навички пронизують усі аспекти особистісного розвитку студентів, слугуючи підґрунтям для набуття ними академічного та соціокультурного досвіду, що загалом сприяє формуванню гуманітарної культури студентів.

Література:

1. Engleberg I. N. Think Communication / Isa N. Engleberg, Dianna R. Wynn. – Pearson, 2010. – 400 p.

2. Princeton General Education Requirements [Electronic resource]. – Mode of access : <http://www.princeton.edu/ua/sections/11/>.

3. Materese A. S. Communication in the General Education Curriculum: A Critical Necessity for the 21st Century / Stephanie A. Materese, Betsy Wackernagel Bach, Isa Engleberg. – Washington, D.C. : National Communication Association, 2003. – 41p.

4. Cronon W. «Only Connect...» : The Goals of a Liberal Education / William Cronon // The American Scholar. – 1998. – Vol. 67. – № 4. – P. 73–81.

5. Building a Foundation for Liberal Learning : First Year Seminars at Furman University 2013–2014 [Electronic resource]. – Mode of access : http://www.furman.edu/academics/fys/Documents/2013-2014_fys.pdf.

В.И. Шевченко

СОВРЕМЕННЫЕ ИННОВАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ В СИСТЕМЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТОВ

Тези присвячені специфіці підготовки майбутніх фахівців в контексті використання сучасних інноваційних технологій. Інтерактивне навчання вважається одним з ефективних методів підготовки майбутніх фахівців.

Ключові слова: інновації, технології, інноваційні освітні технології, інтерактивне навчання.

The article is dedicated to the specifics of training future professionals in the context of the use of modern innovative technologies. Online training is outlined as one of the effective methods for training future professionals.

Key words: innovation, technology, innovative educational technology, online training.

Главная цель и смысл всей образовательной системы – это гармонично развитая личность [1]. В условиях рыночной экономики обновление всех сфер жизни обращает большое внимание педагогов и учёных к проблеме профессиональной подготовки будущих специалистов, а также формирование у них трудовой и социальной активности [2].

В образовательном процессе именно инновационные технологии являются средством реализации таких важных свойств будущих специалистов как способность к взаимодействию, рефлексии, креативности, саморазвитии. Механизмы инновационного развития современного высшего образования базируются на следующих концептуальных положениях: культивирование заинтересованности в инновациях, накопление инновационных идей в постоянно действующих экспериментальных и поисковых образовательных средах, интеграция перспективных инновационных проектов в реально действующие педагогические системы. Выделяют «частично методический, методический и обще дидактический уровень инноваций» [3, с. 10]. Методические инновации охватывают сферу методики обучения и воспитания, преподавания и обучения, организации учебно-воспитательного процесса. Это наиболее распространённый тип нововведений образовательной сферы. Также инновации делятся на «теоретические и практические» (по их характеру вклада в науку и практику) [3, с. 8].

Инновационными процессами в образовании считаются процессы возникновения, развития и проникновения в широкую практику педагогических нововведений. Именно для того, чтобы повысить качество обучения студентов и уменьшить затраты на достижение привычных образовательных результатов в педагогический процесс учебного заведения внедрены инновации [4, с. 60-65]. Личностно ориентированная педагогика трактует интерактивное обучение как возможность восприятия информации (знаний, отношений, позиций, установок) от других участников обучения, их интерпретации, обобщения, вынесения выводов [5, с. 347-348].

Интерактивное обучение – это специальная форма организации познавательной деятельности, имеет прогнозируемые и конкретные цели. Одна из них – создание комфортных условий обучения, при которых каждый студент чувствует свою успешность, интеллектуальную состоятельность. Это делает продуктивным процесс обучения и даёт возможность

каждому студенту раскрыть себя, развивать свои творческие способности и самореализоваться как самодостаточная личность. Организация интерактивного обучения предполагает моделирование жизненных ситуаций, использование ролевых игр, общее решение проблемы на основе анализа обстоятельств и соответствующей ситуации. А также способствует активному формированию навыков и умений, созданию атмосферы сотрудничества, взаимодействия, исключает доминирование одного участника учебного процесса над другим, одной мысли над другой. В процессе интерактивного обучения студенты учатся общаться с другими людьми, принимать обоснованные решения, критически мыслить, а также готовятся к использованию образовательных инноваций в дальнейшей профессиональной деятельности.

Таким образом, инновационные технологии в процессе профессиональной подготовки будущих специалистов улучшают усвоения учебного материала, стимулируют творческий потенциал, обуславливают положительное отношение к учебным дисциплинам, повышают уровень информационной культуры и создают условия для полноценного раскрытия их как личностей. Использование интерактивных технологий обучения создаёт условия для подготовки компетентного специалиста, вооружённого новейшими технологиями, способного работать с аудиторией, создавать атмосферу активной работы, сотрудничества, взаимопонимания. Поэтому применение инновационных технологий является одним из условий качественной подготовки будущего специалиста.

Литература:

1. Кремень В. Г. Система освіти в Україні // Неперервна професійна освіта: філософія, педагогічні парадигми, прогноз: Монографія / В. П. Андрущенко, І. А. Зязюн, В. Г. Кремень та ін. / За ред. В. Г. Кременя. – К.: Наукова думка, 2003. – 853 с.
2. Лукин Г. И. Становление и развитие государственных инновационных образовательных учреждений // Менеджмент в образовании. – 2004. – №1. – С. 48-55.

3. Полонский В. М. Инновации в образовании (методологический анализ) / В. М. Полонский // Инновации в образовании. – 2007. – № 2. – С. 4-14.

4. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології: Навч. посібник. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.

5. Белухин Д. А. Современные формы и модели обучения. Основные понятия и комментарии к ним / Д. А. Белухин // Личностно ориентированная педагогика / Д. А. Белухин. – М.: Московский психолого-социальный институт, 2005. – Глава 7. – С. 331-349.

УДК 378:811.111

С.П. Шевченко

ВИКОРИСТАННЯ ВЕБКВЕСТІВ У ВИКЛАДАННІ ПРОФЕСІЙНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ

Роботу присвячено інноваційному методичному прийому – вебквесту. Автор обґрунтовує доцільність використання завдань з вебквесту під час викладання професійної англійської для студентів немовних вузів.

This paper is devoted to one of the innovative methods of modern methodology webquest. Practicability of webquest tasks in teaching professional English for the students of non-linguistic universities is grounded.

Реформа вищої освіти в Україні швидко набирає обертів. Взято курс на оптимізацію мережі вищих навчальних закладів, оновлення змісту освіти, покращення їх матеріальної та ресурсної бази.

Інновації та реформи вищої освіти полягають не тільки в технологічних рішеннях. Зміст навчальних програм стає більш гнучким, більш індивідуалізованим, що буде відповідати потребам кожного студента. Роль викладача буде змінено в бік координатора-консультанта навчального, наукового та

виховного процесів. Велику роль будуть відігравати не тільки знання, а й вміння та компетенції. Компетенції сучасного молодого фахівця це: лідерство, аналітичні навички, медіа грамотність, міжособисті стосунки та вміння постійно обробляти й поновлювати інформацію.

Для того щоб студент набув таких компетенцій потрібна підготовка через використання новітніх методичних прийомів. Одним з таких є вебквест (webquest).

Вебквест в методиці – це проблемне завдання з елементами рольової гри, для виконання якого використовуються інформаційні ресурси джерел Інтернету.

Кентон Леткеман, автор багатьох завдань на основі вебквестів, вважає, що це чудовий засіб навчання, так як використовується конструктивістський підхід до навчання. Під час виконання вебквестів студенти не мають відповідей та рішень. Вони самостійно вирішують всі завдання [1]. Тому робота над вебквестом допомагає:

- 1) організувати активну самостійну або групову діяльність;
- 2) сприяє розвитку творчого мислення та навичок вирішення проблем;
- 3) потребує використання індивідуального підходу;
- 4) тренує розумові здібності.

Вебквести можуть охоплювати окрему тему, навчальний предмет або бути міжпредметними. Студенти напряму підготовки «Харчові технології та інженерія» нашого університету виконують завдання з вебквесту на другому етапі навчання курсу ESP (English for specific purposes). Методичні розробки кафедри містять завдання з вебквестів за фаховими темами. Наприклад, студенти вивчають тему «Етикетування продуктів харчування». Після опрацювання тексту, вправ та завдань розділу методичної розробки студенти вже обізнані щодо головних правил оформлення етикеток різних продуктів харчування. Для того щоб детальніше ознайомитись з міжнародними або Європейськими правилами етикетування продуктів харчування викладач пропонує виконати завдання з

вебквесту, яке буде спрямовано на вилучення додаткової інформації та опанування міжнародних правил етикетування з подальшим використанням цього матеріалу у процесі формування грамотного фахівця харчових технологій міжнародного рівня.

Webquest

Search the Web for further details of Food Labeling Regulations. Report your findings to others in your group.

These sites may help:

<http://www.food.gov.uk>

<http://www.fda.gov>

<http://ucfoodsafety.ucdavis.edu>

<http://dhh.louisiana.gov>

<http://www.hc-sc.gc.ca>

Студенти виконують запропоновані завдання вебквесту індивідуально або у мікрогрупах, а потім представляють їх в електронній (міні презентація), друкованій (постер або реферат) чи усній формах.

Використання вебквестів на основі ресурсів Інтернету під час вивчення іноземної мови потребує від студентів відповідного рівня володіння іноземною мовою для роботи з аутентичними джерелами Інтернету. Тому, інтеграція вебквестів у процес навчання іноземним мовам студентів немовних вузів можлива тоді коли на вивчення будь-якої фахової теми відведено не менш ніж 4 години аудиторного часу.

Вебквест допомагає ефективно вирішувати цілу низку практичних завдань, тому що в процесі роботи з вебквестом розвивається ряд компетенцій, а саме:

- 1) використання інформаційних технологій для вирішення професійних задач;
- 2) самонавчання та самоорганізація;
- 3) робота в команді;
- 4) вміння знаходити декілька рішень проблемної ситуації

[1].

Використання вебквестів у викладанні професійної англійської – це поєднання традиційних академічних здобутків із сучасними методами, заснованими на інноваційних підходах до викладання та творчих процесах.

Література:

1. <http://projects.edtech.sandi.net/staffdev/tpss99/tasksimap/>
2. Dodge B. Creating WebQuests. 1999. <http://webquest.org/>
3. Горбунова О.В. Использование технологии вебквест в образовательном процессе [http:// inshakovaوخ.jimdo.com/](http://inshakovaوخ.jimdo.com/)
методические-работы/повышение-квалификации/использование-технологии-веб-квест-в-образовательном-процессе-вариативный-модуль-72-часа/

УДК 372.881.111.1 + 378.147

Т.В.Шиян

ІНОЗЕМНА МОВА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ КРОС-КУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

У доповіді аналізується роль іноземної мови у розвитку крос-культурної компетенції майбутнього фахівця як необхідної умови його успішної майбутньої діяльності.

The author analyzes the role of foreign language in the development of a future specialists' cross-cultural competence as a necessary element of their professionalism.

Формування здатності майбутнього професіонала у будь-якій сфері діяльності здійснювати міжкультурну комунікацію є пріоритетним завданням навчально-виховного процесу у вищому навчальному закладі. Володіння іноземною мовою є необхідним елементом підготовки фахівця, сприяє ефективному досягненню його професійно значущих цілей.

Головне завдання навчання іноземній мові як засобу комунікації між представниками різних народів та культур

вирішується завдяки оновленню змісту навчання культурологічним компонентом. Останній характеризується тими національно специфічними елементами, які у реальній ситуації крос-культурної комунікації створюють мовно-культурні бар'єри у спілкуванні.

Серед елементів культурологічного компоненту, які доцільно враховувати та впроваджувати у процесі навчання іноземній мові ми виокремлюємо наступні:

- традиції як стійкі елементи культури, що виконують функцію підсвідомого залучення до системи нормативних вимог цієї культури;
- побутова культура, що тісно пов'язана із традиціями, і визначає систему цінностей цього суспільства;
- повсякденна поведінка, яка вважається нормою у цьому суспільстві, і також пов'язані з нею невербальні (мімічні та пантомімічні) коди, які використовуються носіями конкретної лінгвокультурної спільноти;
- «національна картина світу», що відображає специфіку сприйняття оточуючого світу, особливості мислення представників певної культури;
- художня культура, що відображає культурні традиції, систему цінностей, світогляд представників певної культурної спільноти.

Оволодіння цими елементами відбувається у процесі розвитку усіх чотирьох типів мовної діяльності завдяки впровадженню інтерактивних методів навчання, які дозволяють студентам практикувати навички взаємодії, відкривати нові знання, бути активним суб'єктом власного навчання. Діяльнісний підхід має спрямовуватися на роботу з аутентичним матеріалом, який розкриває особливості стилю життя, типові звички у їжі, одягу, роботі, відпочинку. Потужним ресурсом автентичного матеріалу є уривки художніх та документальних фільмів, художні твори, а також Інтернет-сайти, зокрема, відеоблоги, дискусійні форуми, подкасти, соціальні мережі.

Робота з таким матеріалом має відбуватися за принципом співставлення, порівняння явищ власної культури та культури

іншої спільноти. Доцільно організовувати дискусії, мозгові атаки, групове вирішення проблемних ситуацій. За таких форм навчального процесу студенти засвоюють культурологічний матеріал разом із мовними кліше у стандартних ситуаціях спілкування, вони вчаться мовному етикету, інтерпретації змісту висловлювання та проявів невербальної комунікації.

Використання іноземної мови як засобу розуміння світу, залучення до культури різних народів, діалогу культур – ці ідеї спрямовані на оновлення системи підготовки фахівця, здатного орієнтуватися у різних соціокультурних обставинах й активно реалізовувати власний професійний потенціал.

Література:

1. Gibson R. Intercultural business communication. – Oxford University Press. – 2000. – 110 p.
2. Novinger T. Intercultural communication: A practical guide. – University of Texas press. – 2001. – 210 p.

УДК 377.013

А.В. Янковець

САМОСТІЙНЕ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗАСОБАМИ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВВНЗ

Автор розглядає проблему організації самостійного вивчення іноземної мови курсантами у вищих військових навчальних закладах (ВВНЗ) засобами інформаційних технологій під керівництвом викладача.

Ключові слова: офіцер-прикордонник, самостійне навчання, інформаційні технології, іноземна мова, вищий військовий навчальний заклад.

The author touches upon the problem of self-study of a foreign language by cadets of Higher Military Educational Establishments by means of information technologies under the supervision of a teacher.

Keywords: border guard officer, self-study, information technologies, foreign language, higher military educational establishment.

Перед українською вищою школою сьогодні стоїть завдання готувати фахівців, спроможних корінним чином змінити науково-технічну, економічну, інтелектуальну основу нашого суспільства шляхом запровадження найновіших технологій та відбудови методологічної бази соціального та науково-технічного прогресу.

Вирішити дану та інші проблеми, в тому числі і підвищення якості підготовки офіцерів-прикордонників можна, якщо підняти на вищий щабель ефективність навчального процесу. Особливе місце тут повинно відводитись удосконаленню підготовки організації та проведення самостійного вивчення іноземної мови засобами інформаційних технологій під керівництвом викладача.

Актуальність самостійного вивчення іноземної мови засобами інформаційних технологій визначається ще й тим, що випускники Національної академії Державної прикордонної служби України завжди повинні бути на рівні сучасних вимог та зі знанням справи вирішувати практичні завдання у повсякденній практичній діяльності, а в разі необхідності – повинні постійно поповнювати свій багаж знань. Випускник може опинитися в складних умовах, якщо за роки навчання в Академії не опанує навичками самостійного набування знань та повсякденного самонавчання.

Самостійне навчання в Академії під керівництвом викладача проводиться як під час навчальних та практичних занять, так і під час самостійної підготовки з метою активного набування курсантами нових знань, закріплення, розширення та поглиблення тих, які вони отримали раніше, а також для навчання майбутніх фахівців методів самостійної роботи з навчальним матеріалом.

Такі заняття виховують у курсантів культуру розумової праці, розвивають такі якості характеру як організованість, дисциплінованість, активність, наполегливість у досягненні поставленої мети.

Самостійна діяльність під керівництвом викладача повинна бути логічно пов'язана з іншими видами навчальних занять та продовжувати подальше засвоєння раніше отриманої інформації на попередніх заняттях [1].

Уміння працювати самостійно не виникає само по собі – воно відпрацьовується поступово під час постійної копіткої роботи.

Для правильної організації самостійного навчання велике значення має визначення оптимального обсягу завдань. Посильне за обсягом завдання вселяє у курсантів віру у власні сили, зберігає стійку працездатність. У той час як непосильне завдання призводить до того, що все виконується наспіх, або не в повному обсязі.

Раціональних прийомів та способів проведення самостійного навчання іноземної мови за допомогою комп'ютера під керівництвом викладача існує дуже багато. Але тут необхідно підкреслити, що викладач з самого початку заняття повинен чітко роз'яснити курсантам завдання (мету, зміст, способи викладання цього завдання та самоконтролю), підготувати їх до самостійної навчальної діяльності [2].

Навчальну діяльність у комп'ютерному середовищі викладач може реалізовувати тільки за умови, що курсант спроможний самостійно працювати в ній. Ця умова визначається за допомогою тестування [3].

У першу чергу викладач проводить тестування за програмою вступного курсу, на рівні елементарних знань і навичок, які необхідні для переходу до програми основного курсу. В обсязі вступного курсу курсантам потрібно знати лише алфавіт і вміти читати, писати, вимовляти, сприймати слова на слух.

Показники якості виконання тесту свідчать і про те, чи може майбутній офіцер правильно прочитати написане. Якщо на

слух текст не сприймається, то навряд чи він буде правильно прочитаний.

Таким чином, можна стверджувати, що вища військова школа поступово, але неухильно переходить від передачі інформації до керівництва навчально-пізнавальною діяльністю та формуванням у курсантів навичок самостійного творчого навчання. Саме самостійне навчання, підходи до якого потребують докорінних змін, на сучасному етапі повинно стати основою вищої освіти та важливою часткою процесу підготовки майбутніх офіцерів-прикордонників.

Література:

1. Морська Л. І. Інформаційні технології у навчанні іноземних мов: Навчальний посібник // Л. І. Морська. – Тернопіль: Астон, 2008. – 256 с.

2. Гуревич Р. С. Використання інформаційних технологій навчання як педагогічна проблема // Наукові записки. Серія: Педагогіка і психологія // Р. С. Гуревич. – Випуск 5. – Вінниця : РВ ДП «Державна картографічна фабрика», 2001. – С. 27-29.

3. Крюкова О. П. Самостоятельное изучение иностранного языка в компьютерной среде (на примере английского языка) // О. П. Крюкова. – М. : Издательская корпорация «Логос», 1998. – 128 с.

УДК 811.11:37.04

О.В. Янковець

РОЛЬ ЛІНГВОКРАЇНОЗНАВЧОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ

Автор розглядає роль та місце лінгвокраїнознавчої лексичної компетенції у формуванні іншомовної професійної компетенції майбутніх офіцерів-прикордонників у процесі вивчення англійської мови.

Ключові слова: лінгвокраїнознавча компетенція, офіцер-прикордонник, іншомовна компетенція, фонові знання, самостійна робота.

The author considers the role and place of linguistic, cultural, and lexical competence in forming the foreign language professional competence of future border guard officers in the process of learning English.

Keywords: linguistic, cultural, and lexical competence, border guard officer, foreign language competence, background knowledge, self-study.

Стрімкий розвиток української державності в контексті інтеграції в Європейський простір відобразився на усіх сферах суспільно-політичного життя держави. Безумовно, дані процеси торкнулися і Державної прикордонної служби України, так-як саме прикордонники є обличчям України як європейської держави. Офіцери Державної прикордонної служби України – це перші люди, які зустрічають подорожуючих у пунктах пропуску, тому основною вимогою до їх підготовки є високий рівень професійної компетентності.

Одним з компонентів професійної компетентності офіцерів-прикордонників є професійна іншомовна комунікативна компетентність. Іноземна мова виступає і метою, і засобом навчання, тому для успішної реалізації її навчально-виховного потенціалу необхідно, щоб процес залучення курсантів до вивчення дисципліни одночасно розширював їхній світогляд, давав змогу глибше розуміти власну культуру та її роль у духовному й моральному розвитку людства, пізнати культуру англomовних країн та розвивати рівень володіння іноземною мовою. При вивченні іноземної мови слід враховувати, що людина, спілкуючись з представниками іншої культури, на початковому етапі розуміє і сприймає поведінку співрозмовника виключно з позицій своєї культури і свого менталітету.

Країнознавча компетенція – сукупність знань про країну, мова якої вивчається, а також здатність використовувати

національно-культурний компонент мови з метою спілкування, – зазначає М. Нефедова. Лінгвокраїнознавча компетенція є складовою професійної іншомовної компетенції, адже процес формування лінгвокраїнознавчої компетенції – це не просто інформування про певну англomовну країну, а використання мовного матеріалу для формування уявлення про народ, його культуру, звичаї та традиції. Тобто, саме в мові певною мірою закодований менталітет народу. І саме лінгвокраїнознавча компетенція забезпечує повніше засвоєння національної та іншомовної культури; розвиток іншомовних комунікативних навичок і умінь; розширення загального кругозору; формування більш зрілого світобачення, орієнтованого на сучасний полікультурний простір; підвищення інтересу у процесі вивчення англійської мови; розвиток стимулу до самостійної роботи над мовою.

Для формування лінгвокраїнознавчої компетенції, яка є необхідною складовою для здійснення перекладу, потрібні фонові знання, тобто знання про країну, її культуру, побут та традиції її народу, що відомі усім жителям даної країни. Фонові знання – це знання, які є характерними для жителів конкретної країни і здебільшого невідомі іноземцям, що ускладнює певною мірою процес спілкування, оскільки взаєморозуміння неможливе без принципової тотожності в обізнаності комунікантів із дійсністю, що їх оточує. Фонові знання реалізуються за допомогою певних мовних засобів, таких як фонова лексика та національні реалії. За визначенням Є. Верещагіна і В. Костомарова, існує три види фонових знань: загальнолюдські (наприклад, всім відомі поняття “сонце”, “вітер”, “час”, “народження”), регіональні (не всі мешканці тропіків, наприклад, знають, що таке “сніг”) та країнознавчі (різдвяний обід, День Св. Валентина) [2].

Опанування певним багажем реалій набуває особливого значення для курсантів, які навчаються за спеціальністю «Переклад». Розуміння та переклад культурно-специфічної лексики є однією з найголовніших якісних характеристик, що визначають фаховий рівень перекладача. Недостатні знання

історії та культури країни, її найвидатніших політичних та історичних діячів призводить до нерозуміння порівнянь, історичних порівнянь та алюзій і, врешті-решт, до мовної некомпетенції та, відповідно, неадекватного перекладу.

При викладанні лінгвокраїнознавчого матеріалу завданням викладача є не просто викласти матеріал з даної теми, ввести нову лексику, навести факти і продемонструвати певні приклади культурних надбань тієї чи іншої нації, а також запропонувати курсантам висловити свою думку, порівняти спосіб життя певної нації з способом життя українців і, звичайно, зробити відповідні висновки. Досить ефективним також є залучення курсантів до самостійної роботи: підготовка рефератів, презентацій, доповідей, стінгазет та ін. У процесі самостійного опрацювання матеріалу курсанти глибше пізнають культуру даної нації, розвиваються їхні творчі здібності, здатність до аналізу та виокремлення необхідної інформації.

Література:

1.1 Алексеева И. С. Профессиональное обучение переводчика. Учебное пособие по устному и письменному переводу для переводчиков и преподавателей / И. С. Алексеева. – СПб. : Институт иностранных языков, 2000. – 192 с.

2. Верещагин Е. Н. Лингвострановедческая теория слова. Лингводидактические основы / Е. Н. Верещагин, В. Г. Костомаров. – № 3. ИЯШ., М., 1980. – С. 77–80.

3. Пиввуева Ю. В. Пособие по теории перевода (на английском материале) / Ю. В. Пиввуева, Е. В. Двойнина. – М. : Филоматис, 2004. – 304 с. – (Серия «Филология»).

FINDING AND KEEPING THE FIRST JOB

Some large, Fortune 500 American Companies are complaining that four-year colleges and universities are failing to provide graduates with the skills they need to become and remain employable.

There's seems to be a gap between what colleges produce and what employers want and the gap appears to be widening. Perhaps it is because workplaces are more complex and globalized, profit margins are slimmer, companies are leaner and managers expect their workers to get up to speed much faster than in the past. When it comes to the skills most needed by employers, job candidates are lacking most in written and oral communication skills, adaptability and managing multiple priorities, and making decisions and problem solving,

Young employees are very good at finding information, but not as good at putting that information into context. They are very good at technology, but not at how to take those skills and resolve specific business problems. This isn't a dilemma just in America, but around the world. The problems include collaboration, interpersonal skills, the ability to deal with ambiguity, flexibility and professionalism.

There are no school-based curriculums that can help a new employee transition to being highly productive on the job in a single semester. The onus shouldn't just be on universities; employers also need to step up to the plate. The in-depth training programs and apprenticeships of the past are unlikely to come back, so companies must become more innovative in helping young employees come up to speed. Organizations must step up with new and more comprehensive enterprise learning strategies. The problem may be

that most recent college graduates expect employers to provide on-the-ground training, but most of them don't actually receive it.

Internships that college students, and increasingly post-college students, participate in help prepare students for the working world, but most are too short, low or non-paying and not substantial enough. Longer, more in-depth internships at prominent companies are needed but are highly competitive. Internships have become a must for college students. Without the work experience they provide, the post-graduation job search is significantly more difficult. But it's not enough to simply get an internship.

One of the most common mistakes workers make at their first job is to appear entitled, especially if they think they're overqualified for the position. New recruits shouldn't act like they have a chip on their shoulder or they may make the job worse and leave with a bad recommendation.

If a new employee finds themselves as an assistant manager at a shoe store in the mall (and not the career they planned for when they graduated with a bachelor's in marketing.) They nevertheless should take the time to learn about this company's marketing and advertising. During downtime, they should ask about floor design, customer satisfaction metrics or employee retention. They should show their supervisor that they are interested in the business. In the other words do not sit at your desk and wait for assignments, do them then sit back and wait for more. Take some initiative. Some new employees can be too eager. A normal work week in America is 40 hours. Working 50 to 60 hours a week for a \$20,000 a year position is too eager and to be a productive employee you must also have a good work-life balance.

A good way for a new employee to succeed is to learn to read the people around them to see if they should initially hang back and watch, or jump right in. This is a crucial skill to develop and if the employee is not receiving any feedback, ask for it. It is not always a

good idea to wait for a year-end review, when small deficiencies may have grown into serious trouble.

In conclusion, when a student finally lands their first job, here are a few points to remember;

Many new workers try to appear more knowledgeable than they really are. They don't ask questions. They think they need to have answers to be valuable to their organizations, and they can't admit to a lack of experience or understanding. They compensate for their lack of confidence with overconfidence. But here's the secret: They're not fooling anyone! No one expects them to know everything in their first job, and they learn and grow faster when they seek real understanding, ask questions, and petition for help. Your new position is full of intelligent, thoughtful, and experienced people. Get to know them. Treat them with respect. Ask them questions. Learn from them.

New employees should attempt to earn the respect of those around them and defy their generation's stereotypes, the best thing they can do is bring an attitude of service to their job and proactively seek out ways to help their colleagues.

Nothing signals seriousness to an employer like promptness, perseverance, and dedication. Over the long run, diligence will earn new employees the respect of their colleagues, and hard work will give them the mastery and self-discipline to succeed in the future. The basics are simple, but easy to forget: Work hard and show up on time.

**ARBEITEN UND LEBEN IN DEUTSCHLAND –
INTERESSANTE BERUFLICHE PERSPEKTIVEN FÜR
JUNGE UKRAINER
(РОБОТА ТА ЖИТТЯ В НІМЕЧЧИНІ – ЦІКАВІ
ПРОФЕСІЙНІ ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ МОЛОДИХ
УКРАЇНЦІВ)**

Стаття присвячена питанню професійних перспектив для молодих українців в Німеччині.

Ключові слова: професійні перспективи, робота в Німеччині, молоді фахівці з України.

This article is devoted to question of professional perspectives for young Ukrainians in Germany.

Key words: professional perspectives, job positions in Germany, young specialists from Ukraine.

Zurzeit werden in Deutschland Fachkräfte in verschiedenen Berufen und Branchen gesucht. Die Konjunktur ist gut, die Beschäftigung ist auf einem hohen Niveau und trotzdem machen sich die Unternehmen Sorgen. Aufgrund des demografischen Wandels (viele ältere Fachkräfte gehen in Rente, zu wenige junge Menschen rücken nach und eine Lücke entsteht) fehlen den Unternehmen gut ausgebildete Mitarbeiter.

Besonders in den **MINT-Berufen** (Ingenieure/Techniker, Chemiker, Informatiker usw.) werden Arbeitskräfte von den Unternehmen dringend gesucht. Inzwischen suchen viele Firmen auch im europäischen Ausland – Italien, Spanien, Griechenland usw. Auch in der Ukraine gibt es viele hervorragende Universitäten/Hochschulen, die junge Leute in den Berufen ausbilden, die in Deutschland gesucht und gerne eingestellt werden.

In Deutschland zu arbeiten/leben ist für junge Akademiker/Facharbeiter eine gute Chance, sich wissenschaftlich zu verbessern und ein gutes Gehalt zu verdienen. Inzwischen leben weit

über 150.000 Ukrainer in Deutschland, zum Teil als Studenten, aber auch viele als Spezialisten in kleinen und großen Unternehmen.

Natürlich müssen einige Voraussetzungen erfüllt werden, um in einem fremden Land zu leben und zu arbeiten. Zum einen ist die ausreichende Kenntnis der deutschen Sprache wichtig. In der Zusammenarbeit mit den Kollegen müssen sich die ausländischen Fachkräfte verständigen können. Zum anderen werden von den Firmen Teamfähigkeit, Flexibilität und hohes Arbeitsengagement verlangt.

Ein vorbereitender Sprachkurs im Heimatland und die Unterstützung bei der Wohnungssuche erleichtern Ihnen die Eingliederung schon vor dem ersten Arbeitstag. Nach dem Start sichern vor allem das Kennenlernen und Verstehen der jeweils anderen Kultur den langfristigen Erfolg. Sie bekommen einen Paten, der Sie bei allen wichtigen Dingen berät und zur Seite steht. Die Berater der **Weider AG** unterstützen Sie ebenfalls mit Rat und Tat. Wir freuen uns über Menschen mit Ehrgeiz, Neugier und dem festen Willen, Grenzen zu überwinden. Deshalb machen wir Ihnen das Ankommen leicht.

Welche Zielgruppen haben in Deutschland gute Chancen für eine Arbeitsstelle? Fachkräfte mit 3–5 Jahren Berufspraxis, aber auch Hochschulabsolventen kurz nach dem Studium sind für die Firmen interessant.

Deutschland sucht überall in Europa nach Fachkräften und Spezialisten in verschiedenen Berufen. Die Geschäfte der Firmen laufen seit Jahren sehr gut, die Konjunktur boomt, die Arbeitnehmer haben gute Verdienstmöglichkeiten und beste berufliche Perspektiven.

Seitdem die Hürden für die Einstellung von ausländischen Mitarbeitern in den letzten Jahren stark gesenkt wurden, finden immer mehr junge, aber auch gestandene Fachkräfte aus EU-Ländern und Osteuropa den Weg nach Deutschland. Mit Spaniern, Italienern und Griechen etc. und natürlich Ukrainern hat sich gerade in den Metropolen zunehmend eine multikulturelle Gesellschaft herausgebildet, die von der deutschen Bevölkerung geschätzt wird.

Auf der Basis guter Verdienstmöglichkeiten, sozialer Absicherung, eines hohen gesundheitlichen Standards, exzellenter kultureller Einrichtungen, einer hervorragenden Infrastruktur und nicht zuletzt auf einem hohen Sicherheitsstandard lässt es sich in Deutschland gut leben und arbeiten

Idealerweise sind Sie gut ausgebildet, in technischen- oder Gesundheits-Berufen erfolgreich tätig, haben gute deutsche Sprachkenntnisse, wollen spannende Aufgaben übernehmen, sind neugierig auf die westliche Kultur, schätzen einen hohen Lebensstandard und wollen in einem sicheren Umfeld leben und arbeiten.

Der Weg in ein deutsches Arbeitsverhältnis geht am einfachsten und schnellsten, wenn der Bewerber schon über eine mehrjährige Berufspraxis verfügt, dem Anforderungsprofil des suchenden Unternehmens entspricht und die deutsche Sprache auf dem Level eines B2-Zertifikats beherrscht und die gesetzlichen Voraussetzungen für die Besetzung der Stelle erfüllt.

Aber auch als Absolvent einer Hoch- oder Fachschule mit Ausbildung bestehen für Sie gute Chancen auf eine Beschäftigung.

Literatur:

1. Willkommen bei der Weder AG / [Електронний ресурс] //
Режим доступу : <http://www.weider.de/>

Mariia Koval

WHAT DO YOU NEED TO KNOW ABOUT CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY OF THE AUTOMOBILE COMPANY WHEN YOU BUY A CAR? THE CASE OF FIAT S.P.A.

When you decide to choose the producer of automobiles, you probably pay attention to the company's reputation, quality and safety of its products and price. But, not all the potential buyers know that all the mentioned parameters depend on the company's corporate

social responsibility; in other words, whether the company is economically, socially and environmentally responsible. Indeed, corporate social responsibility (CSR) has been practiced for more than 70 years. Looking into the past, one case became a starting point in the CSR path. In 1919 Henry Ford decided to reduce shareholders' dividends in order to increase wages and decrease prices for cars. In such a way he wanted to raise social welfare by sharing profits with workers and increasing customer surplus. Unsatisfied shareholders of the Ford Motor Company went to law; and the Michigan Supreme Court acknowledged Ford's decision as wrongful since it violated the main goal of the corporation to maximize profits of the shareholders. Only in 1950 the New Jersey Legislature declared that, apart from the main activities, corporations obliged to improve social, economic and legal conditions of the society.

Nowadays, years after, automotive companies all over the world have been applying CSR pursuing various objects. Main privileges of the socially responsible business are the opportunity to get immediate benefits as lower production costs, lower risks and the higher efficiency. In addition to the 'short-run bonuses', in the long run, while having stable sustainable development, companies can get such benefits as stronger competitive position, savings of the resources and raw materials and stable positive reputation.

For the potential buyer, perhaps, it would be interesting to find out that in Europe one of the automotive producer that follows principles of CSR and values its reputation is Italian company Fiat S.p.A. CSR of the Fiat Group is reflected mainly in its environmental protection policy. Thus, the Fiat Group actively invests in R&D sector to develop new, environmentally more efficient designs. The usage of the innovation of the clean technology allows the company to reduce the negative environmental impact of the vehicles through the minimization of the fuel consumption, emissions and the noise, usage of the alternative and renewable energy, but also trough the improvement of the product recyclability.

During the last years the Fiat Group managed to achieve remarkable results in the decrease of its negative impact on the environment. Thus, in Europe, in 2011 the Fiat Group managed to reduce the average total CO₂ car emission on the 4% comparing to the 2010. In particular, over the last ten years the corporation reduced the average total CO₂ emissions of cars sold in Europe by 22%. The company develops and produces engines with the usage of the innovative technologies that allow cutting fuel consumption and vehicle emissions. Thus, in 2011 the company introduced two-cylinder turbocharged gasoline engine TwinAir Turbo 85 hp that produced 30% less CO₂ emissions comparing to the engines of the similar performance. Such engine had the lowest CO₂ emission level among all gasoline engines in Europe. Another innovative solution of the Fiat Group is HEMI eight-cylinder engine family that increases fuel economy. In 2011, the company sold 80% of such V-8 engines. Despite an application of the wide range of the innovative technologies, aimed to reduce CO₂ emissions by the vehicles, the company has an emission reduction strategy to use the alternative fuels, such as natural gas and biofuels. The advantage of the natural gas lies in its property to produce the lowest level of CO₂ emissions and to renew in the form of biomethane. Nowadays, Fiat S.p.A. is the European leader in a production of the natural gas vehicles. It has the 65% market share and supplies more than 42000 natural gas vehicles in Europe. In addition, the company is a leader in the Brazilian market in a production of the 'Flexfuel' vehicles that use gasoline and bioethanol. Another remarkable innovation of the company is the 'TetraFuel' engine that uses four different types of fuels: refined crude oil, anhydrous ethanol, gasoline and natural gas.

Therefore, Fiat S.p.A. proves that corporations in the automotive industry are aware of consumers' and business customers' willingness to align themselves with the businesses that have a reputation of economically, socially and particularly environmentally responsible. To maintain competitive positions in the global market, automotive companies have developed CSR plans

of actions, which would allow implementation of CSR by the corporation's headquarters, as well as by the subsidiaries.

Spachmo Geir

TOP 10 REASONS WHY COLLEGE GRADUATES CAN'T GET A JOB

1. Increased competition.

The days when college was only accessible to the rich and elite are over. College has become more affordable and a lot of pressure has been put on students to attend college in order to find a good job. The result?

Record number of college applications across the nation, resulting in more college graduates, and thus, more competition for the limited number of jobs available on the market. I can also safely assume that every person reading this knows at least one person in their social circle who has graduated college and is still having difficulty getting a job.

The secondary effect of this is that the days when having a degree alone would get you a job, are over. The "prestige" that comes with having a degree has now become diluted with the rampant number of students graduating. You now need something more than just a degree to get you that first job out of college. (more on that later).

2. Little or no work experience.

Many college graduates make the grave mistake of assuming that their degree alone will qualify them for a job. They spend their college years just getting by, partying, and essentially, wasting their time. Because there's more competition, college graduates are now a dime a dozen. What's going to separate one college graduate with a degree from the next and the next and the next?

The result is they get stuck in a catch 22 position. They have no job experience, yet all the jobs out there require it if you want to apply. So they can't get a job because they have no experience and in order to get a job, they need a job for work experience, but they can't get a job without work experience and the cycle viciously continues.

One way to get out of this cycle is to not pass up on jobs that you may think are beneath you. Swallow your pride and take those jobs or intern for free at a company you would like to work at. You could also propose a new position to an employer if you have the creativity and the boldness to do so. You've got to start somewhere, and if you didn't take the time to gather decent work experience during your college years, this is the price you may have to pay.

Always keep in mind that jobs can lead to other jobs. You never know if the job you think is beneath you can lead to the job you want. There's always room to move up in the company. Always do more than what you are asked to do. That is one of the keys to moving on up Plus, by actually having that job, it can provide valuable work experience and knowledge, as well as the much needed dough.

3. No skills

You have to be good at something (aka skills) in order to contribute something of value to a company. People with computer skills (or at the very least computer proficient) will always be in high demand. Learning these types of technological skills will always be in your best interest because companies leverage technology in their offices in order to be more efficient, and if you can integrate well with that, you've got something good going for you. Another valuable skill to have is people skills. (more on that later)

4. Lack of networking

Many people get jobs through referrals. Statistics show the majority of people get their jobs this way. The reason why word of mouth is so effective is because it cuts through all the worry of whether or not this person can do the job.

If somebody has been working for a company for some time, then that employee knows what it takes to succeed, and if that employee knows somebody who can do it, it's an easy fit. The employer will trust the employee referring the new candidate and the new candidate will most likely get the job.

There's just one catch though. You have to be "worthy" of being referred. Remember that the reputation of the person referring you is one the line. If you do a bad job, you make them look worse. So have a fine reputation of being a hard worker, someone who learns easily, etc. so people will be happy to refer you.

Spend a lot of time networking at college. Make a ton of friends, get in touch with recruiters, career counselors, etc. Don't underestimate the power of networking and word of mouth. (btw, my first job out of college was due to such networking.)

5. No preparation on the resume and cover letter.

Your resume and cover letter act as your first impression. You can't charm them with your presence or your smile. Your writing does it all for you. So spend some time to make it look and sound good. When describing yourself or your work history, use action words. It makes a big difference. Go to google and type in "resume action words" and you should get a ton of sites which you can use as a reference when crafting your resume.

Get a proofreader to look over your resume and cover letter. Make your cover letter and resume stand out. Be detailed and descriptive.

I had a friend who volunteered to look over my cover letter when I told him I was applying for jobs during my senior year. He made some good suggestions and I implemented them and it sure made the cover letter look a whole lot better. It didn't hurt that he was a copywriter by profession :). His suggestions helped enormously in me getting call backs.

I suggest you get some professional editing done as well. It's worth the investment. Think of all the money you can earn by just investing a very small portion of it to professional editing.

6. No interview skills

So you've got past the resume stage and now you're at the interview. Think it's a breeze? Think again.

They WILL ask the hard hitting questions. Why should we hire you? What do you bring to the table? Tell me about yourself (that throws off a lot of people) What's your greatest weakness (obviously reframe this question when you answer), etc. There are a ton of resources online you can tap into in order to prepare. Use our trusty friend Google.

You must prepare. Have all your answers ready to go when the question is asked. Be prepared to give examples of things you've listed on your resume.

When you meet the interviewer, don't give the limp fish handshake or the bone crushing one. Give a firm handshake and smile. Show your friendly side. We are all human.

Wear the suit, tie and jacket. It's never wrong to overdress. Even when I applied for a part time position while in college, I went to the interview wearing a suit and later found out I was the only applicant to do so and yes, I did get the job.

Don't go in blind. Research the company. When I went to interview at the Hilton Hotels Corporate Office in Beverly Hills, my interviewer actually asked me when and where the first Hilton hotel was built. I answered Texas, 1919 of course. Did I get the job offer? Of course I did.

When they ask: Do you have any questions?, make sure you do! Always ask questions. This shows you're interested in the job. Ask what kind of skills/qualities are needed to succeed in the job. Ask what a day in the life of the job is, etc.,

This is also your opportunity to flip the tables on them. Start interviewing the interviewer. Ask about opportunities for advancement, benefits package, etc. Remember, YOU are interviewing companies as well to see which one is best suited for you. Own the frame.

7. No weapon x

You've got to have an edge. Something that'll make you stand out from the rest. Be different. Among a sea of black family sedans, be the fiery red convertible.

I can't help you with this part as the only person who knows yourself the best is you. So take some time, sit down and think of what are some of the best qualities you have and write them down. You can use this when they ask you the hot question of: Why should we hire you?

8. No follow up

So you sent the resume and cover letter, but didn't hear anything back? Follow up. It can't hurt. It can only help. Shoot an email or a phone call and ask what's going on. Chances are, they may have not received it or forgotten about it. It also shows your tenacity and separates you from the rest of the people who don't follow up. Don't just assume that they don't want you and wallow in your self pity. Take action and make it happen.

9. Quitting too easily

Not getting any call backs can be depressing. Don't look at it as a negative thing. Look at it as a positive thing. It's just a sign you have to change things because it's not working.

If you have worked in sales, you know that all sales is just a numbers game. If you have a good product (which is yourself) and if you can put the product out there in front of as many buyers as possible, you'll eventually make a sale. It's inevitable. So don't quit. Keep on going.

10. A lack of people skills

One of the greatest myths regarding getting a job is that you just have to have the skills and knowledge. That may be true for some jobs, but the other major thing that employers are looking for is social skills. Will you integrate well with the staff? Will you mesh with co-workers? Are you a positive person? Are you easy to get along with?, etc.

I remember times when a lot of staff members would talk about the interviewee right after he left. They talked about whether or not to hire him based on not his skills, but his behavior, demeanor and likeability.

This ties in with the tip of: Be nice to everyone you see in the office because they DO talk about you after you leave. The secretary, the intern, etc., they all chip in and can help make or break you.

Try to avoid these types of mistakes and you shouldn't fall into the pool of college graduates who are having a hard time finding a job after they graduate.

Viacheslav Iurkov

SUSTAINABLE INTANGIBLE PRODUCT. WHAT DOES IT MEAN?

Probably the majority of us are acknowledged with such notion as “environmentally friendly products”. These “eco-friendly products” are designed in such a way which helps to reduce negative impact on the environment. For example, many European supermarkets have stopped using plastic bags. Or another example – 71% of all IKEA products are made from recycled materials.

But have you ever thought that not only tangible goods could bring with them the “eco” component? Have you ever assumed that

you could watch “eco” video and send “eco” e-mails? The answer is “Yes, you can”.

In fact, intangible products might harm the environment even in much serious way than the tangible ones. Let us consider such IT companies like Google or Microsoft. These giants are one of the biggest electricity consumers – powering and cooling the data centers acquire large portions of energy use that harm the environment in terms of follow-up greenhouse gas emissions released because of the energy production. Moreover, Google and Microsoft continue acquiring powerful servers that result in more energy consumption and leaving large carbon footprints.

However, IT companies try to reduce their impact on the environment and, therefore, implement green practices into their supply chains in order to reach environmental sustainability. Think of Google. This is one of the leading US corporations who actively support “green” practices. For now, the corporation uses 33% of total electricity obtained from renewable sources. Moreover, Google has very efficient data centers which use only 50% of the energy of most other data centers. Therefore, one may be sure that “consuming” Google products like Gmail or Youtube he almost does not harm the environment. Let us look at the numbers provided by Google (see also two figures below).

100 searches with Google could be compared to drying hands, ironing a shirt, or drinking orange juice. 3 weeks of non-stop streaming on Youtube are equivalent to one load of laundry. 1 year of using Gmail is equivalent to write, mail, and dispose 6 letters via physical mail.

Google actively invites network users to reduce their impact on the environment by using its products. Particularly, a small business could be more sustainable if instead of setting its own servers, it could host its e-mails locally with Gmail. Many educational institutions have applied these practices.

Unfortunately, not all IT companies proceed with “green” practices. For example, Microsoft is still on its way to ensuring carbon neutrality. Recently the corporation has announced its program to become carbon neutral that is planned to start in July

2013. In turn, Google is providing its carbon neutrality activities since 2007. The practices which will be applied by Microsoft to achieve carbon neutrality are similar to those ones which now are actively supported by Google – buying and investing in renewable energy as well as data centers improvement.

However, the sustainable trend is set, and every self-respected corporation, not only in IT industry, should follow it in order to keep its chances of being competitive in the future.

Наукове видання

**Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
«Загальні аспекти інноваційного розвитку освітньої галузі в
контексті міжнародного співробітництва України. General
Aspects of Innovation Development of Education in the Context
of International Cooperation of Ukraine»**

м. Миколаїв,
27 – 29 квітня 2016 р.

Технічний редактор: К.В. Тішечкіна

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 12,5
Тираж 100 пр. Зам. №__

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського державного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Паризької комуни, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.